

371.33
ด.๒๕๖๗
๗.๓

การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษา
ของโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
ปีการศึกษา ๒๕๑๐

107/๒๕๑๐

ปริญญานิพนธ์

ของ

จิตรบรรจง สมควร

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญามหาบัณฑิต

๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๑

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้.

.....พ.ท. วิเศษ วัฒน........ ประธาน

.....อ.ท. พล........ กรรมการ

.....อ.ท. วิเศษ วัฒน........ กรรมการ

๒๓ สิงหาคม ๒๕๐๐

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการแนะนำช่วยเหลือของอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ
หลายท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ วัชรพลเดช หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์
ผู้ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วนิดา นิลดคม อาจารย์ใน
คณะวิชาวิจัยการศึกษา และ อาจารย์นิคม หิรัญบุศย์ อาจารย์หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ผู้ซึ่งเป็นกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาเอาใจใส่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ
อย่างใกล้ชิดในวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ ตลอดจนการตรวจแก้ไข
สำนวนภาษาในการเขียนปริญญานิพนธ์จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์
ที่กล่าวนามมานี้เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ หัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู
กรรมการฝึกหัดครู และ คุณจิตรา สังข์สะอาด ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในคาน
การติดต่อสถาบันฝึกหัดครูทุกโรง และได้ให้ตัวเลขเกี่ยวกับจำนวนครูอาจารย์ของสถาบันฝึกหัดครู
ต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นอีกหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนจะลืมนึกไม่ได้
คือ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และคณะครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูทุกท่านที่ได้กรุณาตอบ
แบบสอบถาม อาจารย์ธงชัย สมครุฑ และอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูบางท่าน ที่ได้ช่วยเหลือ
ในการติดตามแบบสอบถามและรวบรวมส่งคืนให้เขียน คุณมานิตย์ จิตวัณนากร และ
คุณโกวิทย์ จารุมิตร ผู้ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือในการใช้เครื่องจักรกลสถิติ คณะนิสิตปริญญาโท
โสตทัศนศึกษา และเพื่อนนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา รุ่นน้องบางท่าน ได้ช่วยเหลือในการตรวจ
ดูความเรียบร้อย ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อทุกท่านที่มีอุปการะคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

จิตรบรรจง สมครุฑ

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	คำนำ	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	๓
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	๓
	ขอบเขตของเนื้อหา	๔
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	๕
	คำจำกัดความและศัพท์เฉพาะ	๖
๒	เอกสารและผลของการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๓	วิธีดำเนินการ	๓๒
	มวลงประชากรที่ใช้ในการวิจัย ✓:.....	๓๒
	การสร้างแบบสอบถาม ✓.....	๔๐
	การแจกจ่ายแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๓
	การจัดกระทำข้อมูล	๔๓
๔	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕
	การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย	
	ข้อที่ ๑	๔๕
	การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะ ข้อที่ ๒	๕๑
	การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะ ข้อที่ ๓	๕๘
	การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะ ข้อที่ ๔	๑๑๑
๕	บทสรุป ผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๑๑๖
	สรุปผลของการวิจัยและอภิปรายผล	๑๑๘
	ข้อเสนอแนะ	๑๒๘
	บรรณานุกรม	๑๓๒
	ภาคผนวก	๑๓๕

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

๑.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามอายุ จำแนกตามอายุ	๓๓
๒.	จำนวนครูอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามวุฒิต่าง ๆ	๓๔
๓.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามอายุราชการ	๓๕
๔.	แสดงจำนวนผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามวุฒิ	๓๖
๕.	จำนวนผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู ๒๕ คน จำแนกตามอายุราชการ	๓๗
๖.	จำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ โรง จำแนกตามอายุ	๓๘
๗.	จำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่งานด้านโสตทัศนศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ โรง จำแนกตามสถานภาพสมรส	๓๙
๘.	จำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่งานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ โรง จำแนกตามวุฒิ	๓๙
๙.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน	๔๐
๑๐.	แสดงจำนวนครู จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์	๔๑
๑๑.	แสดงจำนวนความถี่ของครูอาจารย์ตามตำแหน่งหน้าที่	๔๔
๑๒.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามระดับชั้นที่สอน	๔๕
๑๓.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคยเรียน หรืออบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	๕๐

๑๔.	จำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคยทำงาน ด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู	๕๐
๑๕.	จำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคยทำงาน ด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู	๕๑
๑๖.	จำนวนครูอาจารย์ที่มีปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุ ในการสอน จำแนกตามเพศ	๕๒ - ๕๓
๑๗.	จำนวนครูอาจารย์ที่มีปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุ ในการสอน จำแนกตามประเภทเคยและไม่เคยเรียนหรือ เคยอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	๕๖ - ๕๗
๑๘.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่มีปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุ ในการสอน จำแนกตามประเภทเคยและไม่เคยทำงาน ด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู	๕๘ - ๖๐
๑๙.	จำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามอายุ จำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับทักษะ และความรู้ในเรื่องการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน ..	๖๒
๒๐.	จำนวนครูจัดจำพวกตามวุฒิ และจำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับทักษะ และความรู้ในการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน	๖๔
๒๑.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่มีความต้องการทั่วไป ที่เกี่ยวกับ โสตทัศนอุปกรณ์ จำแนกตามเพศ	๖๘ - ๖๙
๒๒.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามความต้องการ อุปกรณ์การสอน ชนิดต่าง ๆ จำแนกตามเพศ	๗๔ - ๗๗
๒๓.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามความคิดเห็นทั่วไป ที่เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา จำแนกตามเพศ	๘๐ - ๘๑
๒๔.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับ โสตทัศนศึกษา จำแนกตามพวกที่เคยและไม่เคยเรียน หรืออบรมทางโสตทัศนศึกษา	๘๔ - ๘๕

๒๕.	จำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามเพศ จำแนกตามปริมาณ การใช้อุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ	๔๔ - ๕๐
๒๖.	แสดงจำนวนผู้บริหาร จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับ โสตทัศนศึกษา	๕๒ - ๕๓
๒๗.	ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษาใน ๒๔ โรง จำแนกตามระดับชั้นต่าง ๆ ที่เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษา	๕๕
๒๘.	จำนวนครูอาจารย์ที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษา จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน	๖๐๐
๒๙.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ทำหน้าที่โสตทัศนศึกษา จำแนกตามอายุราชการ	๖๐๖
๓๐.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษา จำแนกตามเวลาที่ได้ปฏิบัติงานด้านโสตทัศนศึกษา	๖๐๒
๓๑.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำงานธุรการหรืองานพิเศษอื่น ๆ นอกเหนือ ไปจากงานสอนและงานด้านโสตทัศนศึกษา (ต่อสัปดาห์โดยประมาณ) ...	๖๐๓
๓๒.	แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่โสตทัศนศึกษา จำแนกตามปัญหาและอุปสรรค	๖๐๔ - ๖๐๕
๓๓.	แสดงจำนวนวัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ แห่ง	๖๖๒
๓๔.	แสดงจำนวนวัสดุเครื่องมือประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ แห่ง	๖๖๔

บทที่

คำนำ

๑๐๗/๑๖ ปี ๒๕

ปัจจุบันนี้การศึกษาของประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าไปเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการฝึกหัดครู จะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ได้ตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นต้นมา การศึกษาในด้านการฝึกหัดครูของไทยได้มีการปรับปรุงและพัฒนาทั้งหลักสูตร วิธีสอน อุปกรณ์การสอน การบริหาร ตลอดจนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของครูให้ดีขึ้น และเหมาะสมกับสถานะภาพของการศึกษาในปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากการผลิตครูที่มีวุฒิสูงขึ้นจนถึงระดับชั้นปริญญา เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษาของการฝึกหัดครูนี้ จะเห็นได้ว่ากิจการด้านโสตทัศนศึกษาเข้ามามีบทบาทอย่างยิ่ง เช่น ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เชิญชาวญทางโสตทัศนศึกษาจากมหาวิทยาลัยอินเดียนา สหรัฐอเมริกาเข้ามาช่วย วิทยาลัยแห่งนี้ได้เปิดสอนวิชาโสตทัศนศึกษาขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย และได้ตั้งแผนกโสตทัศนศึกษาขึ้นในคณะวิชาการศึกษา ของวิทยาลัย เพื่อทำหน้าที่ในการสอนนิสิต และฝึกให้นิสิตมีความรู้ความสามารถทางด้านโสตทัศนศึกษา และเปิดบริการโสตทัศนอุปกรณ์แก่คณะอาจารย์ของวิทยาลัย นอกจากนี้วิทยาลัยยังได้จัดการอบรมทางโสตทัศนศึกษาให้แก่ข้าราชการครูของกรม และหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่น ๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาการศึกษาภาคต่าง ๆ ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ และผลิตโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ ได้ถูกต้องอีกด้วย^๒

^๑ บำรุง กลัดเจริญ ประวัติการฝึกหัดครูของประเทศไทย ปริญญาโท
การศึกษามหาบัณฑิต หน้า ๓ - ๔ .

^๒ สมพงษ์ ศิริเจริญ และคณะ "ประวัติโสตทัศนศึกษา" คู่มือการใช้โสตทัศนวัสดุ
หน้า ๕.

๒

กรมการฝึกหัดครู มีหน้าที่จัดการผลิตครูประเภทต่าง ๆ ให้โรงเรียนรัฐบาล
ประชาบาล เทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ทั่วพระราชอาณาจักร โดยคำนึงถึงความต้องการ
ของโรงเรียนเป็นหลัก และมีหน้าที่อบรมวิชาการศึกษาแขนงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่
การเรียนการสอนของนักเรียนทั่วไป

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษาในสมัยปัจจุบัน กรมการฝึกหัดครูจึง
บรรจุเนื้อหาความรู้ทางค่านิยมทัศนศึกษาลงในประมวลหลักสูตร ป.กศ.สูง และ ป.กศ.ต้น
โดยให้สอนรวมกันกับวิชาวิธีสอนวิชาต่าง ๆ ซึ่งจุดหมายนั้นก็เพื่อสอนให้นักเรียนฝึกหัดครูรู้จัก
ใช้ทัศนวัสดุในการสอน และรู้จักสร้างวัสดุราคาเบาใช้ประกอบการสอนได้อย่างดี นอกจากนี้
ในสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ ยังมีหน่วยงานค่านิยมทัศนศึกษา เพื่อให้บริการค่านิยมทัศนวัสดุแก่ครู
อาจารย์ ตลอดจนนักเรียนฝึกหัดครู สำหรับนำไปใช้ในการฝึกสอนอีกด้วย

เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า การศึกษาของเยาวชนเป็นรากฐานอันมีความสำคัญยิ่งที่จะ
ส่งผลสะท้อนไปถึงความเจริญของชาติในอนาคต "ครู" มีหน้าที่อบรมสั่งสอนเยาวชน จึงนับว่า
ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่ง ประเทศจะต้องมีครูที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอเพื่อปฏิบัติหน้าที่
อันสำคัญนี้ให้ได้ดี ดังนั้นคุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู และคุณภาพของครูโดย
ส่วนรวมย่อมขึ้นอยู่กับสถาบันฝึกหัดครู และการศึกษาของครู เพราะ "ผู้ที่ประกอบอาชีพครู
ได้ผลดีนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ในวิชาที่จะต้องสอนและวิชาครูเป็นอย่างดีแล้ว ยังจะต้อง
มีเครื่องมือ (Tools) สำหรับประกอบอาชีพของตน เช่นเดียวกับผู้มีอาชีพอื่น ๆ อีกด้วย
เครื่องมือในการสอนนั้นคือ อุปกรณ์การสอนหรือสื่อทัศนูปกรณ์"

"ครูมักจะสอนนักเรียนเหมือนกับครั้งที่ตนเองเคยถูกสอนมาแต่เดิม ไม่ได้สอนเหมือน
กับวิธีที่เคยเรียนวิธีการสอนมา" จากคำกล่าวนี้ชี้ให้เห็นปัญหาที่เราพบกันอยู่ทุกวันนี้

^๒ การฝึกหัดครู, กรม "หน้าที่ของกรมฝึกหัดครู" ครูจะมีโอกาสก้าวหน้าอย่างไร หน้า ๒๔.

^๔ สำเนา วรารมย์ "ทัศนศึกษา" หลักการฝึกศึกษา หน้า ๑๔๔

^๕ de Kieffer, Robert E. "The Role of Audio-Visual Materials in
Teacher Education" Audio-Visual Materials in Teacher Education, p. 15.

โดยเฉพาะ เป็นปัญหาของการผลิตครูออกไปเป็นครูในโรงเรียนต่าง ๆ ฉะนั้นผู้เขียนจึงเห็นควรจะศึกษาการสอนของครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู ว่าได้กระทำการสอนหรือมีวิธีสอน และการดำเนินการสอนพอที่จะให้นักเรียนฝึกหัดครูยึดถือเป็นตัวอย่างในเรื่องเกี่ยวกับการผลิต การใช้ และการเตรียมอุปกรณ์ใดหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องสำรวจคุณสมบัติความเป็นไปและผลงานในหน่วยโสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู แต่ละแห่งว่าได้ดำเนินการไปแล้วมากน้อยเพียงใด

วิจัย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อทราบปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นในด้านโสตทัศนศึกษาของครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู และปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุในการเรียนการสอน
๒. เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถาบันฝึกหัดครู
๓. เพื่อทราบปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา (หัวหน้าหน่วยโสตทัศนศึกษา) และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโสตทัศนศึกษา
๔. เพื่อสำรวจปัญหาเกี่ยวกับปริมาณวัสดุ และเครื่องมือโสตทัศนศึกษา (โสตทัศนวัสดุ) ที่มีอยู่ในขณะที่ทำการศึกษาค้นคว้านี้
๕. เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เสนอแนะแก้ปัญหาทางงานด้านโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครู เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานด้านโสตทัศนศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วิจัย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสำคัญดังนี้คือ

๑. การดำเนินงานทางงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาฝึกหัดครูแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ไม่มีแบบฉบับเฉพาะ บางแห่งขาดเจ้าหน้าที่ชำนาญงานด้านนี้โดยเฉพาะขาดงบประมาณ ฯลฯ และยังไม่เคยมีการสำรวจหรือค้นคว้าตามแบบวิทยาศาสตร์อย่างจริงจังมาก่อน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกิจการด้านโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาฝึกหัดครูให้ดีขึ้น

๒. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงบางประการในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาฝึกหัดครู เพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าใจถึงปัญหาความต้องการของหน่วยโสตทัศนศึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้ทำหน้าที่ในหน่วยโสตทัศนศึกษาเข้าใจถึงงานด้านโสตทัศนศึกษาได้อย่างดี ตรงจุดมุ่งหมาย และช่วยให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาฝึกหัดครูมีความเข้าใจในงานด้านโสตทัศนศึกษาคีขึ้น และนำวิธีการใช้โสตทัศนวัสดุไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง

๓. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้เกี่ยวข้องกับเฉพาะครูอาจารย์ที่ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาอย่างเกี่ยว แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงครูอาจารย์ทุกท่านที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครู เพราะถ้าครูอาจารย์แต่ละคนไม่เห็นความสำคัญของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนแล้วผลย่อมสะท้อนไปถึงงานด้านโสตทัศนศึกษาอย่างแน่นอน

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่ได้จากการค้นคว้าครั้งนี้อาจจะเป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงงานด้านโสตทัศนศึกษาของสถานศึกษาฝึกหัดครูแต่ละแห่งให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

๕. เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบันนี้ ในการเตรียมคนให้เป็นครูที่มีคุณภาพ และสมรรถภาพสมกับเป็นครูที่ดีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้ในด้านโสตทัศนศึกษา คือ เป็นผู้ที่สามารถ ผลิต เลือก และใช้โสตทัศนวัสดุได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานที่ เวลา ตรงตามเนื้อหาและความต้องการของเด็ก ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโสตทัศนศึกษาในการให้การศึกษอบรมวิชาโสตทัศนศึกษาแก่นักเรียนฝึกหัดครู ผู้เขียนเห็นว่าควรศึกษาเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนแก่นักเรียนฝึกหัดครูว่ามีความเข้าใจ มีความคิดเห็น และมีความต้องการในเรื่องโสตทัศนศึกษาเพียงใด

ขอทดลองเบื้องต้น

๑. ถ้าวางงานด้านโสตทัศนศึกษาเป็นงานสำคัญส่วนหนึ่งในทางการศึกษา และการให้การศึกษแก่นักเรียนฝึกหัดครู

๒. ถ้าวาครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุที่พอสมควร

๓. ถ้าวินิจฉัย ปัญหา ความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะทั้งหลายที่ครูอาจารย์
ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู และครูอาจารย์ที่ทำงานที่สถานศึกษา ตอบมาในแบบสอบถามนั้น
เป็นการแสดงออกด้วยความจริงใจ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เป็นที่เชื่อถือได้

วิธี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้กระทำกับครูอาจารย์ในวิทยาลัยครู ๑๕ โรง และโรงเรียน
ฝึกหัดครู ๑๑ โรง ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ มีรายละเอียดดังนี้

วิทยาลัยครูจันทระ เกษม

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

วิทยาลัยครูสวนดุสิต

วิทยาลัยครูพระนคร

วิทยาลัยครูยะลา

วิทยาลัยครูสงขลา

วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี

วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก

วิทยาลัยครูเชียงใหม่

วิทยาลัยครูอุดรธานี

วิทยาลัยครูอุบลราชธานี

วิทยาลัยครูมหาสารคาม

วิทยาลัยครูนครราชสีมา

โรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

โรงเรียนฝึกหัดครูชนบุรี

โรงเรียนฝึกหัดครูนครปฐม

โรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรี

โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูพระนคร ศรีอยุธยา

โรงเรียนฝึกหัดครูนครสวรรค์

โรงเรียนฝึกหัดครูอุดรดิตถ์

โรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร

โรงเรียนฝึกหัดครูฉะเชิงเทรา

โรงเรียนฝึกหัดครูนครศรีธรรมราช

วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี

๒. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานด้าน
โสตทัศนศึกษาของโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครูเท่านั้น
๓. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำกัดขอบเขตอยู่ภายในความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
ที่ตั้งเอาไว้แล้วเท่านั้น

คำจำกัดความและศัพท์เฉพาะ

๑. หน่วยโสตทัศนศึกษา หรือ ศูนย์โสตทัศนศึกษา หมายถึง หน่วยหรือศูนย์ที่ทำหน้าที่ใน
การจัด การดำเนินงานทางด้านโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูและโรงเรียนฝึกหัดครู
๒. โครงการโสตทัศนศึกษา หมายถึง แผนงานต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับโสตทัศนศึกษา
และจัดดำเนินงานโดยครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ทางด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู
๓. โสตทัศนวัสดุ หรือ โสตทัศนอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุและเครื่องมือทุกชนิดที่ใช้ในการเรียน
การสอน ซึ่งมีอยู่ในหน่วยโสตทัศนศึกษา หรือ อยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
๔. การบริการ หมายถึง การให้บริการทางด้านโสตทัศนวัสดุ ที่ใช้ในการเรียนการสอน
๕. การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานของหัวหน้า หรือ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
๖. ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู หมายถึง ผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ในสถาบันฝึกหัดครู

๓. หัวหน้าหน่วยโสตทัศนศึกษา หมายถึงผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู
๔. สถาบันฝึกหัดครู หมายถึง วิทยาลัยครูและโรงเรียนฝึกหัดครู
๕. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นและความรู้สึกเฉพาะตัวที่ครูอาจารย์ตอบสนองต่อคำตอบในแบบสอบถามความคิดเห็น โดยไม่มีใครวินิจฉัยได้ว่าถูกหรือผิด ก็หรือไม่ก็ ✓ ๐. ๗

เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ครูทุกคนย่อมมีหน้าที่ในการถ่ายทอดแนวความคิด ทักษะ และการเสริมสร้างทัศนคติอันดีงามให้แก่นักเรียนในชั้นของตน เพื่อให้นักเรียนเหล่านั้นรู้จักดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของตนเองได้ ดังนั้นเพื่อจะช่วยให้การถ่ายทอดแนวความคิด ทักษะ และการเสริมสร้างทัศนคติอันดีงามให้แก่นักเรียน ครูจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะหาทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมาย ทฤษฎีนั้น คือ การใช้ วัสดุ สไลด์ต้นวัสดุ หรืออุปกรณ์การสอนเข้ามาช่วยในการสอน

อุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปโดยสะดวก รวดเร็ว และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่าย ขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ไปในตัว นับเป็นผลดีแก่ผู้เรียน โรงเรียนทุกโรงเรียนจึงควรจัดหาอุปกรณ์การสอนไว้ให้พอกับความจำเป็น โดยเฉพาะควรจัดหาอุปกรณ์หลัก (Basic Materials) ของทุกวิชาไว้ อุปกรณ์บางอย่างโรงเรียนอาจทำได้เองโดยไม่ต้องซื้อ และบางอย่างก็อาจหาได้ในราคาถูก ปัญหาสำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ การใช้อุปกรณ์ ในเรื่องนี้ครูทุกคนควรศึกษาหาความรู้ถึงคุณลักษณะและประโยชน์ของอุปกรณ์การสอนแต่ละอย่างให้ชัดเจน รวมทั้งวิธีที่จะใช้ให้บังเกิดผลดีที่สุด วิชาบางอย่าง เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นวิชาที่ต้องการอุปกรณ์การสอนมาก โรงเรียนจึงควรจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ให้ครบ การพิจารณาหาทางเพิ่มพูนจำนวนอุปกรณ์การสอนและหาความรู้เกี่ยวกับการใช้ เป็นสิ่งที่โรงเรียนควรตั้งเป็นจุดหมายสำคัญอย่างหนึ่ง

กรมวิชาการ^๓ ได้ให้ความหมายของ "อุปกรณ์การสอน" ไว้ว่า อุปกรณ์การสอนหมายถึง วัสดุ วัตถุสิ่งของต่าง ๆ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบังเกิดผลดี

ประเสริฐ ขลิบทอง^๔ ได้ให้ความหมายของ "อุปกรณ์การสอน" ว่า หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาประกอบการสอนเพื่อช่วยให้การศึกษามีขึ้น โดยเฉพาะสำหรับเด็กเล็กและสำหรับบทเรียนที่เข้าใจยากอุปกรณ์การสอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

เมื่ออุปกรณ์การสอนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอน ครูที่ทำการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ถึงวิธีเลือก และวิธีใช้อุปกรณ์การสอน หรือ "ในวงการศึกษาปัจจุบันนิยมเรียกอุปกรณ์การสอนว่า วัสดุทัศนวัสดุหรือวัสดุทัศนอุปกรณ์ (Audio - Visual Materials หรือ Audio - Visual Aids) และเรียกการเรียนการสอนเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนว่า "วัสดุทัศนศึกษา" (Audio - Visual Education)^๕

โนเอลและเลียวนาร์ด^๖ ให้ความหมายของวัสดุทัศนศึกษาว่าหมายถึง การเตรียมแผนงานและการใช้อุปกรณ์การสอนอย่างระมัดระวังตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงระดับวิทยาลัย

วัสดุทัศนวัสดุ เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการสอน ซึ่งตัวเครื่องมือเองไม่สามารถไปถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาศมัยใหม่ได้ ครูเป็นผู้เลือกและใช้วัสดุอุปกรณ์นั้นเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมาย^๗

นอกจากนี้ โนเอล และเลียวนาร์ด^๘ ยังให้ความเห็นต่อไปอีกว่า ตัวครูเองจะต้องเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งในการศึกษาของเด็ก การใช้วัสดุทัศนวัสดุในการสอนนั้น

^๓ วิชาการ, กรม อุปกรณ์การสอน หน้า ๑.

^๔ ประเสริฐ ขลิบทอง วิชาชุดครู ป.กศ. หน้า ๓๓๔.

^๕ วิชาการ, กรม น.ค.

^๖ Noel, Elizabeth Goudy and Leonard, J.P., Foundations For Teacher Education In Audio-Visual Instruction, p.1.

^๗ Ibid. pp.1 - 2.

^๘ Ibid. pp.2 - 3.

ครูจะต้องเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์การสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะของวัสดุ และเครื่องมือที่จะใช้ในการสอน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และมีความสามารถในการใช้สื่อทัศนวัสดุ

เมื่อครูมีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะ และมีความสามารถในการเรื่องของสื่อทัศนศึกษาแล้วย่อมจะทำให้การเรียนรู้นักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แม็กโนวันและโรเบอร์ต^๕ ได้ให้หลักเกณฑ์ในการนำสื่อทัศนวัสดุมาใช้ในชั้นเรียนว่า ครูจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ:-

- ๑) มีความเข้าใจคุณลักษณะเฉพาะของสื่อทัศนวัสดุแต่ละประเภทที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนเป็นอย่างดี
- ๒) มีความสามารถในการใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นร่วมกับวัสดุอื่น ๆ
- ๓) ใช้สื่อทัศนวัสดุให้เหมาะกับระดับอายุ และระดับสติปัญญาของนักเรียน
- ๔) พยายามจัดประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
- ๕) นำสื่อทัศนวัสดุมาใช้จริง มิใช่นำมาตั้งไว้อย่างเฉย ๆ
- ๖) พยายามหรือหาทางส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อทัศนวัสดุให้มากที่สุด
- ๗) ใช้สื่อทัศนวัสดุให้ต่อเนื่องมากที่สุดในระยะเวลาด้านต้น
- ๘) สื่อทัศนวัสดุที่ไม่จำเป็นไม่ควรใช้
- ๙) เมื่อใช้สื่อทัศนวัสดุแล้ว ต้องเก็บรักษาให้เรียบร้อย เพื่อจะได้นำมาใช้ในคราวต่อไปได้สะดวก

การใช้สื่อทัศนวัสดุในการสอนนั้นเพื่อให้ทราบว่าสื่อทัศนวัสดุที่นำไปใช้ประกอบการสอนให้ประโยชน์ในการศึกษาของเด็กนักเรียนหรือไม่ ครูจะต้องรู้จักวิธีประเมินผลการใช้สื่อทัศนวัสดุกว

^๕ McKnown, Hary C., and Robert, Alvin B., Audio - Visual Aids to Instruction, pp.52 - 64.

เคล ๑๐ ใ้ให้คำแนะนำในเรื่องการประเมินผลการใช้โสตทัศนวัสดุโดยใ้
ผู้ใ้ได้พิจารณาจากคำถามที่ว่าโสตทัศนวัสดุเหล่านั้นมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่เพียงไร

- ๑) ใ้ภาพพจน์ที่แท้จริงในการสอน
- ๒) ใ้เนื้อหาวิชาตรงตามจุดมุ่งหมาย
- ๓) เหมาะสมกับวัย สติปัญญา และประสบการณ์ของผู้เรียน
- ๔) สภาพ รูปร่าง และลักษณะของโสตทัศนวัสดุเหล่านั้นเหมาะสม
กับการนำไปใ้สอน
- ๕) มีผู้ให้คำแนะนำแก่ครูในการใ้โสตทัศนวัสดุเหล่านั้นใ้ใ้ประโยชน์
- ๖) ช่วยในการสร้างมนุษยสัมพันธ์
- ๗) ช่วยใ้นักเรียนใ้รู้จักใ้ความกิดพิจารณา
- ๘) ใ้ผลคุ้มค่ากับเวลา ค่าใ้จ่าย และความพยายามที่ใ้ทำไป

ประเภทของโสตทัศนวัสดุ มีผู้แบ่งประเภทโสตทัศนวัสดุหลายแบบ ผู้เขียน
จึงรวบรวมแบบต่าง ๆ ดัง เช่น

เคล ไ้เฟอร์ ๑๑ แบ่งโสตทัศนวัสดุออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. วัสดุประเภทไม่ใ้เครื่องฉาย (Non - Projected Materials)

ซึ่งใ้ได้แก่

- ๑) วัสดุประเภทจัดแสดง (Illustration Materials)
- ๒) รูปภาพ (Flat Pictures)
- ๓) แผนภูมิและแผนสถิติ (Charts - Graphs)
- ๔) ของจริง, ของจำลอง, หุ่น, ของตัวอย่าง
- ๕) ลูกโลก และแผนที่

๑๐

Dale, Edgar, Audio - Visual Method In Teaching, pp.78 - 83.

๑๑

de Kieffer, Robert E., Audio - Visual Instruction,
pp.9 - 54.

๖) แผนป้ายสาธิต (Demonstration Board)

๗) กิจกรรมต่าง ๆ

๒. วัสดุประเภทที่ใช้กับเครื่องฉายต่าง ๆ (Projected Materials) และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น

๑) เครื่องฉายภาพยนตร์ และ फिल्मภาพยนตร์

๒) เครื่องฉายสไลด์ - फिल्मสตริป และ สไลด์ - फिल्मสตริป

๓) จอ ฯลฯ เป็นต้น

คณะกรรมการแผนกนิเทศการ^{๑๒} ได้จำแนกวัสดุที่ค้นพบออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ๕ ประเภท และจำแนกแต่ละประเภทออกเป็นประเภทย่อย ๆ อีกหลายประเภท ดังนี้

๑. วัสดุลายเส้น (Graphic Materials) แบ่งเป็นประเภทย่อยได้ ๕ ประเภท ได้แก่ กระดานคำ แผนที่ลูกโลก การ์ตูน ภาพโฆษณา แผนภาพ แผนสถิติ แผนภูมิ แผนป้ายสาธิต และป้ายนิเทศ

๒. วัสดุมีทรง (Solid Materials) แบ่งเป็นประเภทย่อยได้ ๕ ประเภท ได้แก่ ไดออรามา (Diorama) พิพิธภัณฑ์โรงเรียน (School Museum) หุ่นจำลองแบบ (Mock-up) หุ่นจำลอง (Models) ของตัวอย่าง (Specimens) และของจริง (Objects)

๓. วัสดุเสียง (Auditory Materials) แบ่งเป็นประเภทย่อยได้ ๔ ประเภท ได้แก่ ระบบขยายเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียงและวิทยุ

๔. ภาพนิ่ง (Still Pictures) แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้ ๑๐ ประเภท ได้แก่ ภาพผนัง (Wall Pictures) สมุดภาพ ภาพสามมิติ ภาพเขียน รูปภาพ ภาพถ่าย สไลด์ (Slides) फिल्मสตริป (Filmstrips) ภาพโปร่งแสง (Transparencies) รูปตัดมา (Cut-Out)

๕. กิจกรรมร่วม (Activities) แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ๕ ประเภท ได้แก่ งานที่เป็นโครงการ (Projects) การแสดงละคร (Drama) การแสดงบทบาท (Role Playing) การสาธิต (Demonstration) การศึกษานอกสถานที่ การนิทรรศการ การทดลอง กระบะทราย (Sand Tray) ดร.ชาว์ง บัวศรี^{๑๓} ได้ให้ความหมายอุปกรณ์การศึกษาว่าเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. เครื่องมือ เครื่องใช้ (Equipments)

๒. วัสดุในการสอน (Supplies and Materials) หมายถึงวัสดุสิ้นเปลือง

๓. อุปกรณ์การสอน (Instructional Materials or Teaching Aids) ได้แก่อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

✓ ในโรงเรียนต่าง ๆ ขอมต้องมีโสตทัศนวัสดุอยู่บ้าง ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรจัดโครงการโสตทัศนศึกษา (Audio - Visual Program) โครงการโสตทัศนศึกษานี้จะจัดเป็นแบบโครงการขนาดเล็กหรือโครงการขนาดใหญ่ขึ้น ต้องแล้วแตขนาดของโรงเรียน (Size of School) และถ้าโรงเรียนไหนมีโสตทัศนวัสดุมากควรจะต้องตั้งเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษา

✓ โครงการโสตทัศนศึกษาที่ดีจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารโครงการที่ดี เพื่อจะได้รับผิดชอบการเก็บรักษาซ่อมแซมและปรับปรุงอุปกรณ์การสอนของโรงเรียน^{๑๔}

✓ ในเรื่องการจัดโครงการโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนมีข้อที่ควรพิจารณาต่อไปนี้^{๑๕}

ก. การตั้งหัวหน้าศูนย์อุปกรณ์

ข. การตั้งครูประสานงานอุปกรณ์

^{๑๓} ชาว์ง บัวศรี, ดร., หลักการศึกษา หน้า ๒๐๓.

^{๑๔} วิชากร, กรม, อุปกรณ์การสอน ล.ค. หน้า ๗๖ - ๗๗.

^{๑๕} ก. หน้า ๗๗.

ค. การอบรมครูในการใช้อุปกรณ์การสอน

ง. การจัดสถานที่ในศูนย์อุปกรณ์ที่จำเป็น

- ๑) สถานที่สำหรับเก็บรักษา ที่ทำงาน ที่ซ่อมแซม และจ่ายวัสดุอุปกรณ์
- ๒) สถานที่สำหรับเก็บรักษา ที่ทำงาน และจ่ายเครื่องมือเครื่องใช้
- ๓) สถานที่สำหรับผลิตและสร้างอุปกรณ์
- ๔) สถานที่สำหรับทำการฉายภาพยนตร์ก่อนใช้สอน และการตรวจฟังเครื่องโสตทัศนศึกษา
- ๕) สถานที่สำหรับบริหารงาน

เดอ ไคเฟอร์^{๑๖} มีความเห็นว่าควรมีสูนย์โสตทัศนศึกษาในโรงเรียนและควรเป็นศูนย์กลางของการดำเนินงานทางโสตทัศนศึกษา และเห็นว่าศูนย์โสตทัศนศึกษาควรตั้งอยู่ใกล้กับห้องสมุดใหญ่ เพื่อสะดวกในการใช้หนังสือและวัสดุที่ไม่ใช่หนังสือ บางแห่งอาจจะตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาอยู่ใกล้กับตึกอำนวยการเพื่อสะดวกในการติดต่อกับผู้บริหาร หรืออาจจะอยู่ใกล้ห้องเรียน

ศูนย์โสตทัศนศึกษา เป็นสถานที่ที่สามารถจะรับบริการและเป็นสำนักงานของผู้บริหารงานด้านโสตทัศนศึกษาและคณะ และเป็นสถานที่รวบรวมจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในศูนย์ และเป็นสถานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับบริการให้ยืม การรักษามอนิเตอร์ การทำบัญชีมือ การดูแลและรักษา ศูนย์โสตทัศนศึกษายังเป็นที่ผลิตอุปกรณ์อีกด้วย^{๑๗} งานในโครงการโสตทัศนศึกษา^{๑๘} แบ่งเป็นดังนี้

^{๑๖} de Kieffer, Robert E., op.cit., p.106.

^{๑๗} Ibid. p.106.

^{๑๘} Ibid. p.100.

๑. งานหลัก (Primary Function) มี

- (๑) การให้ความรู้ข่าวสาร (Informing)
- (๒) การให้การศึกษาและการฝึกหัดอบรม (Educating and Training)
- (๓) การจัดหาวัสดุและเครื่องมือ (Supplying)
- (๔) การผลิตวัสดุ (Producing)
- (๕) การให้ความช่วยเหลือ (Assisting)

๒. งานรอง (Secondary Function)

- (๑) การจดบันทึกรายงาน (Reporting)
- (๒) การเสนอแนะ (Recommending)
- (๓) การให้ความร่วมมือ (Co-operating)
- (๔) การวัดผลงานที่ดำเนินไปแล้วว่าตรงจุดหมายหรือไม่ (Evaluating)

นอกจากนี้ เดอ โคเฟอร์^{๑๕} ยังมีความเห็นอีกว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษาควรมีหัวหน้างานทางด้านโสตทัศนศึกษาเต็มเวลา (Full Time) และมีผู้ร่วมงานทั้งประเภทที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ และประเภทที่มีความรู้ทางด้านอื่น เช่น พวกลีป ข่างอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์โสตทัศนศึกษาเมืองใหญ่ ๆ หรือแหล่งใหญ่ อาจจะมีคณะดำเนินงานตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ๆ อาจมีเพียง หัวหน้าประเภททำงานด้านอื่นด้วย (Part-Time) อาจจะมีนักเรียนช่วย ๒ - ๓ คน และยังกำหนดคุณสมบัติหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาไว้ดังนี้

๑. ด้านการศึกษา (Educational)

- (๑) มีความรู้พื้นฐานในวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นอย่างดี

- (๒) ควรได้รับปริญญาโททางการศึกษา และเคยเรียนเกี่ยวกับวิชาหลักสูตร จิตวิทยาการศึกษาและการบริหาร
- (๓) มีความรู้ความชำนาญทางด้านการใช้โสตทัศนวัสดุทุกประเภทรวมทั้งทฤษฎีสื่อความหมาย งานติดต่อ การพูด งานหนังสือพิมพ์ งานธุรการ สังคมวิทยา และมานุษยวิทยา

๒. คานวิชาชีพ (Professional)

- (๑) มีความรู้พื้นฐานทางด้านการสอนทั้งประถมและมัธยมและมีความรู้ทางการสอนระดับวิทยาลัยด้วย
- (๒) มีประสบการณ์ทางด้านบริหาร
- (๓) มีประสบการณ์ในด้านการจัดและการใช้เครื่องมือต่าง ๆ

๓. คุณสมบัติส่วนตัว (Personal)

- (๑) มีความสามารถทำงานกับคนอื่นได้
- (๒) มีความปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ
- (๓) มีความสามารถจัดและเตรียมแผนงาน
- (๔) มีสุขภาพสมบูรณ์และจิตใจดี
- (๕) มีความสามารถในการเขียนได้อย่างแจ่มแจ้ง ชัดเจน และถูกต้อง

เลมเลอร์ และแฮริส^{๒๐} ให้ความเห็นในเรื่องการจัดโครงการโสตทัศนศึกษาว่า ต้องประกอบด้วย การเงิน วัสดุ งานการสอนและบุคคลากร ส่วนประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่ง เกิดมีปัญหาก็จะมีผล

กระทบกระเทือนส่วนประกอบอื่น ๆ ด้วย

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงปัญหาเฉพาะบางประการที่เกี่ยวกับการจัดโครงการโสตทัศนศึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับ

๑) ผู้ดำเนินงานในโครงการโสตทัศนศึกษาขาดความเข้าใจ และขาดความรู้ในเรื่องการจัดโครงการโสตทัศนศึกษา และที่สำคัญคือ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความช่วยเหลือและไม่สนับสนุนโครงการโสตทัศนศึกษา

(๒) จุดมุ่งหมายของโครงการโสตทัศนศึกษาไม่ชัดเจน

(๓) การขาดผู้นำทางด้านโสตทัศนศึกษา

(๔) การเลือกตัวบุคคลเขาทำงานในโครงการโสตทัศนศึกษา

๕) เครื่องมือและวัสดุไม่พอกับความต้องการ

๖) ขาดสถานที่ทำงานทางด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ

๗) ไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนฝึกหัดครู ขาดสถานที่และขาดการฝึกฝนอบรมเกี่ยวกับการเลือกการใช้ และการผลิต ทำให้นักเรียนฝึกหัดครูขาดประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา

๘) ครูอาจารย์ไม่ใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน เพราะครูอาจารย์ส่วนมากไม่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์

๙) ปัญหาเรื่องการศึกษาของผู้ร่วมงานในคณะผู้ดำเนินงาน บุคคลในคณะจำเป็นต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในด้านทักษะ ความเข้าใจ และความสามารถทางด้านโสตทัศนศึกษาอยู่เสมอ

๑๐) การสอนวิชาโสตทัศนศึกษาให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู จะต้องสอนให้

ชัดเจนเพื่อให้เข้าใจถูกต้อง

- ๑๑) การวัดผลโครงการโสตทัศนศึกษา ส่วนมากใช้วิธีการวัดผลแบบเดิม และไม่เคยปรับปรุงมาตรฐานการวัดผลเดมเลอร์ และแฮริส ยังให้ความเห็นเรื่อง การวัดผลว่าควรถือมาตรฐานดัง-

ต่อไปนี้

- ก) ค่าใช้จ่ายในการทำงานด้านโสตทัศนวัสดุต่อจำนวนนักเรียน
- ข) จำนวนเครื่องต่อจำนวนนักเรียน
- ค) จำนวนฟิล์มภาพยนตร์ต่อจำนวนนักเรียน
- ง) จำนวนชั่วโมงการทำงานของครูต่อจำนวนนักเรียน
- จ) จำนวนห้องปฏิบัติการโสตทัศนศึกษาต่อจำนวนนักเรียน
- ฉ) ควรทำการวิจัย หรือพิจารณาจากประสบการณ์ เพื่อตัดสินว่า ความต้องการของโครงการมีมากน้อยเพียงใด

และยังกล่าวถึงปัญหาทั่ว ๆ ไปบางประการ ๒๒ ดังนี้

- ๑) ปัญหาการบริการ เช่น มีเครื่องมือไม่เพียงพอในการที่จะบริการให้แก่ครูอาจารย์ และนักเรียนฝึกหัดครู
- ๒) ปัญหาการผลิตวัสดุ เนื่องจากวัสดุที่จะนำมาประกอบการสอนราคาแพงหรือ เครื่องมือที่จะซื้อมาใช้มีราคาแพง การผลิตนั้นผู้นำทางโสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้ตัดสินว่าควรผลิตอะไรและสร้างอะไรถึงจะมีคุณค่าทางการศึกษา
- ๓) ปัญหาการฝึกบุคลากร ครูอาจารย์ในโรงเรียนควรจะมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานทางโสตทัศนศึกษา ควรจัดโครงการฝึกใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์แก่ครูอาจารย์ด้วย
- ๔) ปัญหาการสอนเรื่องการใช้และเทคนิคการใช้โสตทัศนวัสดุ

ในเรื่องปัญหาของศูนย์โสตทัศนศึกษา^{๒๓} แมกกาทีและฮาร์ทเซลล์^{๒๔} ได้รวบรวมจากการสำรวจศูนย์โสตทัศนศึกษาทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กในสหรัฐเป็นจำนวนมาก ภายใต้โครงการของคณะกรรมการพบว่าปัญหาต่าง ๆ กันมากกว่า ๔๐ ปัญหา พอสรุปเป็นปัญหาใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑. การเงิน ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๒ ใน ๓ รายงานว่าไม่มีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่ายภายในศูนย์

๒. ความสามารถของครู ในเรื่องความสามารถของครูเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุ พบว่า ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๒๔ % รายงานว่าครูใช้ประโยชน์ของโสตทัศนวัสดุได้น้อย ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๒๒ % รายงานว่าครูต้องการให้มีการอบรมเรื่องโสตทัศนศึกษา ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๑๑ % รายงานว่าต้องการฝึกฝนอบรมการใช้เครื่องมือ ๕ % รายงานว่าขาดการให้บริการภายในวิทยาลัย และ ๕ % รายงานว่าครูต้องการความสามารถในการใช้อุปกรณ์ให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหลักสูตร

๓. การบริหารและการปฏิบัติงาน ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๔๐ % รายงานว่ามีปัญหาในด้านการบริหารและการปฏิบัติงานในโครงการโสตทัศนศึกษา

๔. วัสดุและเครื่องมือ ทุกแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับความต้องการอุปกรณ์และเครื่องมือเพิ่มขึ้น

๕. อาคารสถานที่ ศูนย์โสตทัศนศึกษาส่วนมากต้องการขยายอาคารสถานที่ให้พอใช้งาน

นอกจากนี้ หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษามากกว่า ๒๕ % ของจำนวนทั้งหมดที่ทำการวิจัย รายงานว่าต้องการวัสดุสำหรับทำอุปกรณ์เพิ่มขึ้นอีกด้วย

ฮอบกินสัน^{๒๕} ได้ใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา

^{๒๓}

McCarty, Henry R. and Hartsell, Horace C. The Cooperative Approach to Audio-Visual Programs, pp.56 - 58.

^{๒๔}

Hopkinson, Shirley Lois, "Audio-Visual Program In California Public School Districts" Dissertation Abstracts, 17: 1936, No.9, September, 1957.

และครูในโรงเรียนต่าง ๆ ในโอกลาโฮมา เกี่ยวกับโครงการโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน
ในท้องถิ่น ๒๐ โรงพบว่า

๑. ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๓๖ % เห็นว่ามีวัสดุเพียงพอกับความต้องการ
ของครูในโรงเรียนและใช้ได้ดี มีเงินทุนเพียงพอ

๒. ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๓๔ % รายงานว่ามีสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ
รวมเป็นหน่วยเดียวกัน

๓. การวัดผลและการเลือกอุปกรณ์และเครื่องมือใหม่ กระทำโดย
คณะครูและศึกษานิเทศก์หรือคณะผู้ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา จำนวน ๓ ใน ๔

๔. เงินงบประมาณ ซื้อวัสดุและเครื่องมือนั้นอาจซื้อได้ปีละครั้ง

๕. ศูนย์โสตทัศนศึกษาจำนวน ๕๓ % รายงานว่าครูมีความต้องการ
ให้ทางศูนย์จัดการยืมฟิล์มภาพยนตร์จากท้องถิ่น

๖. ศูนย์โสตทัศนศึกษาจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งเปิดโอกาสให้ครูของ
วัสดุใกล้เคียงหนึ่งเดือน นอกนั้นจองได้ตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๑ ปี ขึ้นไป

๗. ศูนย์โสตทัศนศึกษาจำนวนสองในสามรายงานว่าได้จัดพิมพ์ข่าว
ท้องถิ่น และทำหนังสือคู่มือ และสมุดบัญชีวัสดุที่ใช้ประโยชน์ไว้ ศูนย์โสตทัศนศึกษาจำนวน
๖๕ % ต้องการให้พิมพ์หนังสือคู่มือใหม่อยู่เรื่อย ๆ

๘. มีเพียง ๒๒ ศูนย์ รายงานว่ามีหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาประเภท
งานเต็มเวลา แต่ส่วนมากเป็นประเภททำงานครึ่งเวลา (หมายความว่า มีงานสอน
งานธุรการหรืองานอื่น ๆ ด้วย) มีประมาณ ๓ ใน ๔ ของศูนย์โสตทัศนศึกษา

๙. ค่าใช้จ่ายในศูนย์โสตทัศนศึกษาในแต่ละท้องถิ่นอยู่ระหว่าง ๑๔ - ๕.๔
เหรียญต่อหนึ่งคน

๑๐. มีห้องจำนวนน้อยมากที่ทำการเก็บบันทึกรวบรวมการใช้โสตทัศน-
วัสดุ และทำบันทึกผลงานในโครงการโสตทัศนศึกษา

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๔ ไมเนอร์^{๒๕} ได้ศึกษาโครงการโสตทัศนศึกษาใน
วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนิโกร ๖๑ แห่ง โดยใช้แบบสอบถามอธิการวิทยาลัยและ
มหาวิทยาลัย ถามเกี่ยวกับกิจกรรมโสตทัศนศึกษา และได้เลือกสถานศึกษา ๑๒ แห่ง
สำหรับศึกษาโดยวิธีสังเกตการณ์สภาพโครงการโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษา ๑๒ แห่งนี้
พบว่า

๑. ด้านการจัด ๑๐ แห่ง มีสภาพเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคณะส่วนอีก
๒ แห่ง มีอำนาจในการจัดการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่

๒. คณะผู้บริหาร มีหัวหน้าโครงการระดับปริญญาตรีเพียง ๓ แห่ง
นอกนั้นมีหัวหน้าโครงการระดับปริญญาโท

๓. เครื่องมือ เครื่องมือส่วนมากเป็นแบบใหม่มีจำนวนตั้งแต่

๑๔ - ๑๐๐ หน่วย

๔. วัสดุ ๑๐ แห่งมีภาพยนตร์ของตนเองจำนวนตั้งแต่ ๔ - ๒๐๐ ม้วน
รายเฉลี่ย ๕๕ ม้วนต่อโรง มีฟิล์มสตริปเฉลี่ย ๘๐.๒ ม้วน ๑๑ ใน ๑๒ ศูนย์มีสไลด์เอง
เฉลี่ย ๕๙๗ ชุด และมีแผ่นเสียง ๖,๕๐๖ แผ่น

๕. การบริการในสถานศึกษา มีการให้บริการโดยไม่คิดเงิน

๖. การบริการนอกสถานศึกษา พบว่า ๘๕ % ของศูนย์โสตทัศนศึกษาไม่มี
การบริการภายนอกวิทยาลัย

๗. การสอน ในระดับปริญญาตรี มี ๑ - ๖ วิชา ในระดับปริญญาโท
มีหลายวิชา

๘. งบประมาณ ได้รับเฉลี่ยตั้งแต่ ๒,๐๐๐ - ๒๔,๐๐๐ เหรียญ

๙. การเลือกวัสดุ เลือกซื้อตามความเห็นของนักเรียนและของคณะครู

ส่วนการเลือกซื้อตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและจากผลการวิจัยมีจำนวนน้อยมาก

๑๐. การเลือกใช้วัสดุ พบว่าใช้ภาพยนตร์มากที่สุด

๑๑. การผลิต ผลักการบันทึกเทปเป็นอันดับหนึ่ง ไมโครสไลด์

ฟิล์มสกริปและภาพถ่ายผลิตกันน้อยที่สุด

๑๒. อุปสรรคในโครงการโสตทัศนศึกษา หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่ รายงานว่าขาดงบประมาณ ๔๓% ของศูนย์โสตทัศนศึกษารายงานว่าครูส่วนมากใช้เครื่องมือไม่เป็น และขาดผู้ชำนาญงานทางด้านเทคนิค

เกอรัท ๒๖ ได้สำรวจโครงการโสตทัศนศึกษา ๔ แห่งของมหาวิทยาลัยที่เป็นผู้เริ่มแรก และเป็นผู้นำในทางโสตทัศนศึกษา คือ Indiana University, Ohio State University, Pennsylvania State College, State University of Iowa, University of Illinois, University of Michigan, University of Minnesota และ University of Wisconsin ใช้วิธีสัมภาษณ์คณบดีวิชาการศึกษา หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา และคณะครูอาจารย์ทางวิชาการศึกษาพบว่า การจัดโครงการโสตทัศนศึกษาทั้ง ๔ แห่ง แตกต่างกันในเรื่องแบบและวิธีการบริหาร ส่วนแหล่งวัสดุคล้ายคลึงกันมาก ดังจะแยกกล่าวเป็นข้อ ๆ ไป

๑. ด้านการจัด (Organization) มีศูนย์ดำเนินงานทุกแห่ง มีแห่งเดียวที่แยกบริหารงานโดยเอกเทศนอกนั้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการศึกษามี ๒ แห่งที่ไม่มีการให้แก่โรงเรียนอื่น ๆ มีห้องเก็บวัสดุและมีคณะดำเนินงานมาก

๒. อาคารสถานที่ มีแห่งเดียวที่มีอาคารแยกต่างหาก ทุกแห่งแจ้งว่ามีสถานที่ไม่พอใช้งาน

๓. คณะผู้ดำเนินงาน มีหัวหน้าศูนย์และผู้ช่วยตามขนาดของงาน บุคคลในคณะแยกเป็น ๓ ประเภท คือ พวกมีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ (Professional).

เสียง และทางเทคนิค และบางแห่งก็ให้นักเรียนเป็นผู้ช่วย

๔. งบประมาณ แตกต่างกันตามขนาดของศูนย์ รายได้ส่วนมาก
ได้จากการเช่าวัสดุ และงบประมาณของมหาวิทยาลัย

๕. วัสดุ มีวัสดุประเภทมากมาย โดยเฉพาะฟิล์มภาพยนตร์ขนาด
๑๖ มม. ศูนย์แห่งหนึ่งมีแผนเสียงมาก ทั้ง ๔ ศูนย์ มีสถานที่ซ่อมแซม มีการเก็บ
รักษาและลงทะเบียนวัสดุโสตทัศนศึกษา แต่บางแห่งก็มีภาพยนตร์จำกัดเพราะสถานที่เก็บไม่พอ

๖. เครื่องมือ ทุกแห่งมีเครื่องมือครบ ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๒ แห่ง
เปิดให้เช่า ส่วนศูนย์อีก ๒ แห่ง จัดให้โดยไม่คิดค่าบริการพร้อมทั้งจัดจำหน่ายให้ ศูนย์
๓ แห่งในนิสิตนาย

๗. ห้องฉายภาพยนตร์ ทุกแห่งจะมีห้องฉายหลายห้องแต่ครูชอบใช้
ห้องเรียนฉายภาพยนตร์

๘. โครงการฝึกอบรม มีการจัดระยะสั้น ๆ

๙. บริการทดลองฉายก่อนใช้ และมีห้องเฉพาะ

๑๐. บริการฉายในห้องเรียน มีทั้ง ๔ แห่ง ส่วน ๕ แห่งไม่คิดเงิน
จากการสัมภาษณ์ครูจำนวน ๑๕๖ คน พบว่าครู ๙๓ % ของ ๑๕๖ คน รายงานว่าได้
ใช้วัสดุในการสอนอย่างน้อยหนึ่งชนิด

๑๑. ศูนย์วัสดุ มีทั้ง ๔ แห่ง

๑๒. การผลิต มีหน่วยผลิตภาพยนตร์ สไลด์ และเทปบันทึกเสียง
วัสดุกราฟิก และแต่ละแห่งก็มีการพัฒนาดำเนินการผลิต

๑๓. โครงการสอนระดับปริญญาตรี พบว่ามหาวิทยาลัย ๘ แห่ง จัด
วิชาโสตทัศนศึกษาไว้หลายวิชาให้นิสิตเลือกเรียน

เวท ^{๒๓} ได้ศึกษาโครงการโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูบางแห่งโดยใช้แบบ

สถาบันครูในวิทยาลัย ๑๗ แห่ง จำนวนครู ๑๗๐ คน ใช้แบบสำรวจอุปกรณ์ และสัมภาษณ์
ศูนย์โสตทัศนศึกษา ๔ แห่ง พบว่า

๑. การจัดการบริหารงาน ๒ ใน ๔ ศูนย์รายงานว่าหน้าที่ของการฝึก
และการจัดโครงการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการศึกษา

๒. งบประมาณ ใน ๒ ศูนย์แจ้งว่าใช้เงินงบประมาณของวิทยาลัย
และอีก ๒ ศูนย์ได้จากการเช่าบริการ

๓. วัสดุ ทั้ง ๔ ศูนย์รายงานว่ามีภาพยนตร์เป็นส่วนมาก และประเภท
วัสดุที่ไม่ใช่เครื่องฉายก็มาก มีวัสดุและเครื่องมือในการให้บริการมาก ใน ๒ ศูนย์ได้
แยกพิพจน์หลอดต่างหาก ทั้ง ๔ ศูนย์มีห้องเก็บฟิล์มภาพยนตร์ มีภาพยนตร์เฉลี่ยศูนย์ละ
๔๓๗ ม้วน ๕ ศูนย์ทำการรวบรวมใส่อัดชุด เฉลี่ยศูนย์ละประมาณ ๑,๕๖๓ ชุด ๒ ศูนย์
รวบรวมเทปบันทึกเสียงมีเทปเฉลี่ย ๔๓๗ ม้วน ๓ ศูนย์ทำการรวบรวมวัสดุกราฟิก และ
ภาพถ่าย มีเฉลี่ยศูนย์ละ ๑๒,๐๓๕ ชิ้น และศูนย์หนึ่งทำการรวบรวมวัสดุสำหรับจัดนิทรรศการ
การ ๕๐๐ หน่วย

คณะผู้ดำเนินงานเป็นผู้เลือกและวัดผลวัสดุ

คณะกรรมการศึกษาและวิทยาศาสตร์ใช้ภาพยนตร์มากที่สุด

๔. อาคารสถานที่ของแผนกมีขนาดต่าง ๆ กัน มีตั้งแต่ ๒ ห้องขึ้นไป
จนเป็นอาคารขนาดใหญ่ ส่วนการซ่อมแซมทำกันในแผนกเพียง ๕๔ %

๕. คณะผู้ดำเนินงาน หัวหน้าศูนย์ ๔ คน มีปริญญาเอก นอกนั้นเป็น
ปริญญาโท มีคณะผู้ร่วมงานอยู่ระหว่าง ๑ - ๓๕ คน

๖. ชนิดของวัสดุที่มีการผลิต มีภาพถ่าย ภาพวาด งานกราฟิก
ของจริง ของจำลอง ทำรายการวิทยุ โทรทัศน์ และการบันทึกเสียง

๗. การฝึกอบรมและการอบรมครูประจำการ ๓ ศูนย์รายงานว่า
รายวิชาโสตทัศนศึกษา ๑ - ๖ วิชา นักเรียนฝึกหัดครูจะต้องเรียนการใช้วัสดุอุปกรณ์
การสอนทุกคน

๔. งานวิจัย ศูนย์ ๗ แห่งมีการสอนระดับปริญญาโท ๒ แห่ง ใน ๗ แห่งนี้ ได้กำหนดให้ทำการวิจัยควบ และหัวหน้าศูนย์โสศกศึกษาหลายแห่งเห็นว่า ควรทำการวิจัยเพิ่มขึ้น

เคมพ์^{๒๔} ได้ส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าศูนย์โสศกศึกษา ๔๔ ศูนย์ และได้เลือกทำการศึกษาเพียง ๕ ศูนย์ ซึ่งมีขนาดต่าง ๆ กัน ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ตาม หัวข้อดังต่อไปนี้ (๑) ภูมิหลังของระบบโรงเรียน (Background of School System) (๒) การบริหารงาน (๓) จุดมุ่งหมาย (๔) บุคลากร (๕) ลักษณะอาคาร (๖) เครื่องมือ (๗) การผลิตวัสดุ (๘) งบประมาณ (๙) การวัดผล และ (๑๐) การวางแผนงาน

พบว่า ใน ๕ โรงเรียนนี้มีนักเรียนตั้งแต่ ๕,๕๐๐ - ๑๑๖,๐๐๐ คน โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ๓ โรงเรียนมีการแยกเป็นแผนกโสศกศึกษาและแผนกวิทยุ - โทรทัศน์ ส่วนอีก ๒ โรงเรียนจัดเป็นศูนย์เดี่ยวไม่แยก ส่วนมากมีปรัชญาและจุดมุ่งหมายไม่ชัดเจน และขาดการวางแผนงานระยะยาว

พรูเดนเซียโด^{๒๕} ได้ใช้แบบสอบถามใน Philippines Normal College ถามอธิการและครูอาจารย์ในเรื่องเกี่ยวกับโครงการโสศกศึกษาในวิทยาลัย ซึ่งมีการสอนวิชาโสศกศึกษาค้นคว้า พบว่า การจัดและการบริหารงานโสศกศึกษานั้นขึ้นอยู่กับ หน้าที่และจุดมุ่งหมาย หัวหน้าศูนย์เป็นส่วนสำคัญในการจัดโครงการโสศกศึกษาของ วิทยาลัยครู ศูนย์โสศกศึกษาควรจะต้องประกอบด้วย การบริการในการใช้ การหมุนเวียน การบริหาร การเลือก การผลิต การฝึกอบรมและการวิจัย และยังพบว่า

^{๒๔} Kemp, Jerrold Edwin, "Audio-Visual Production Activities In Selected School Systems With Recommendations for Improvement", Thesis Abstract Series, pp.171 - 178, No.5, 1956.

^{๒๕} Prudenciado, Sofia Lozano, "A Proposed Audio-Visual Program For The Philippines Normal College" Thesis Abstract Series, pp.239 - 244, No.7, 1955.

การจัดโครงการโสตทัศนศึกษาไม่เพียงพอ ไม่มีห้องปฏิบัติงานเป็นสัดส่วน ไม่มีคู่มือวัสดุเครื่องมือ มีแต่การสอนวิชาโสตทัศนศึกษาแก่ลิสต์ แต่ไม่มีการอบรมเจ้าหน้าที่หรือผู้ร่วมงานในวิทยาลัย (In-service) และขาดผู้นำทางโสตทัศนศึกษา

เดล โรสเซอร์โร^{๓๐} ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการโสตทัศนศึกษาสำหรับโรงเรียนและวิทยาลัยในฟิลิปปินส์ว่า ในด้านการจัดการบริหารควรจัดให้มีศูนย์โสตทัศนศึกษาเพื่อบริการแก่โรงเรียนและวิทยาลัย โรงเรียนในท้องถิ่นในรัฐนั้น ๆ หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา ควรมีความรู้ในเรื่องการบริหาร มีประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและมีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา ส่วนหน้าที่ของศูนย์โสตทัศนศึกษา เขาเสนอแนะว่าควรมีการฝึกอบรม และมีงานวิจัยการบริหารวัสดุ การผลิตวัสดุ และควรติดต่อกับสาธารณะชน และเห็นว่าควรได้รับงบประมาณพอเพียงสำหรับใช้จ่ายตามจำนวนครูที่ใช้บริการ

บาร์นาร์ด^{๓๑} ได้ศึกษาหน้าที่การบริหารและการนิเทศทางโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา และโรงเรียนผู้ใหญ่ในวิสคอนซินเพื่อเสนอแนะปรับปรุงโครงการโสตทัศนศึกษา พบรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ก. ด้านอุปสรรคที่มีต่อหน้าที่การบริหาร และนิเทศโสตทัศนศึกษา คือ
 - ๑) การเตรียมและการใช้โสตทัศนวัสดุของครูไม่เพียงพอ
 - ๒) การควบคุมแสง ความสะดวกสบายไม่เพียงพอ
 - ๓) โสตทัศนวัสดุไม่พอกับความต้องการ

๓๐

Del Roserio, Oseas A., "A Proposed Audio-Visual Program For Schools and Colleges In The Philippines", Thesis Abstract Series, pp.105 - 112, No.8, 1957.

๓๑

Barnard, David Putnam, "A Study of Audio-Visual Administrative and Supervisory Functions In Selected Schools of Vocational and Adult Education In Wisconsin", Thesis Abstract Series, pp.37 - 40, No.7, 1955.

ข. ด้านความคิดเห็นของคณะผู้ทำงานทางด้านโสตทัศนศึกษาจากการ
สัมภาษณ์พบว่าครูมีเครื่องมือเพียงพอ โครงการได้รับเงินช่วยเหลือจากโรงเรียน และ
๑ ใน ๓ รายงานว่ามีคณะผู้ดำเนินงานและเวลาทำงานเพียงพอ

ค. ความสัมพันธ์ในการบริหารและการนิเทศของผู้ทำหน้าที่โสตทัศนศึกษา
พบว่าขึ้นอยู่กับเวลา

ง. การเลือกคณะผู้ดำเนินงาน เห็นว่าควรเลือกครูที่มีประสบการณ์
ทางการสอน การบริหาร มีความรู้ทั่วไปดี มีความรู้และความรับผิดชอบในงานด้าน
โสตทัศนศึกษาดี

จ. ภาวะฝึกอบรมและประสบการณ์ของคณะผู้ดำเนินงานส่วนมากต้องการ
ผู้ที่มีประสบการณ์ทางการสอนมากกว่าประสบการณ์ทางการศึกษา ต้องมีความรู้เกี่ยวกับ
ปรัชญาการศึกษาและเคยสอนมาอย่างน้อย ๕ ปี และพบว่าครูจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่ง
เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามา

เกณฑ์^{๗๒} ได้กล่าวถึงเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุในโรงเรียนว่าในสหรัฐอเมริกา
ได้มีการสำรวจเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุในโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ โดยสำนักงาน
การศึกษาของสหรัฐอเมริกาและสภาการศึกษาของอเมริกัน (U.S. Office of Education
and American Council on Education) ในปี ๑๙๓๖ ได้รับรายงานว่ามีโรงเรียน
จำนวน ๔,๘๐๖ โรง มีเครื่องมือสำหรับฉายภาพต่าง ๆ เป็นของโรงเรียนเอง
๗,๖๗๑ เครื่อง มีเครื่องรับวิทยุของโรงเรียนรวม ๑๑,๕๐๑ เครื่อง มีระบบการกระจาย
เสียงของตนเองเกือบ ๑,๐๐๐ โรง มีเครื่องเล่นจานเสียงประมาณ ๓ ใน ๔ ของหนึ่งล้าน
แผ่น และมีสไลด์มากกว่า ๓ ล้านชุด

นอกจากนี้ยังได้สำรวจการใช้อุปกรณ์การสอนทุกชนิดของครูในโรงเรียนมัธยม
ปลาย จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ โรง และมีนักเรียนเข้าเรียนตั้งแต่ ๑๕๐ - ๒๔๔๔ คน^{๓๓}

๗๒

Dent, Ellsworth C., The Audio-Visual Handbook p.19.

๓๓

Ibid.

ปรากฏผลดังนี้

	ชอบ ๗	ชอบ ๖	ไม่ชอบ
ของจริง ของตัวอย่างและหุ่นจำลอง (๑๑๒๒)	๔๐ %	๕๖ %	๔ %
ภาพนิ่ง (๑๑๓๕)	๓๕ %	๕๓ %	๔ %
แผนที่แบบแขวน (๑๓๖๖)	๔๓ %	๑๒ %	๑ %
แผนภูมิและแผนสถิติ (๑๒๖๖)	๖๐ %	๓๓ %	๓ %
โปสเตอร์และการ์ตูน (๒๐๑๖)	๓๑ %	๖๓ %	๒ %
สเตอริโอกราฟ (Stereograph 903)	๑๓ %	๓๖ %	๕๑ %
แลนเทิร์นสไลด์ (Lantern Slides 1183)	๒๕ %	๕๕ %	๑๖ %
ฟิล์มสตริป และ สไลด์ (๕๑๐)	๑๖ %	๓๑ %	๕๓ %
ภาพยนตร์ (๑๑๔๔)	๓๔ %	๔๑ %	๒๕ %
รายการวิทยุ (๑๐๔๐)	๒๐ %	๕๕ %	๒๕ %
เครื่องเล่นจานเสียง (๑๑๖๔)	๓๓ %	๖๒ %	๑๑ %

เซอร์แมน ได้ศึกษาปัญหาการใช้สื่อทัศนวัสดุของอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๕ โดยใช้แบบสอบถาม พบปัญหาและอุปสรรคดังนี้ คือ

๑. สภาพห้องเรียนไม่เหมาะกับการใช้สื่อทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงได้ตามความต้องการ การฉายเทออากาศไม่ดีพอ
๒. ขนาดของห้องไม่เหมาะสม
๓. ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุ
๔. ขาดผู้ให้ความช่วยเหลือในการใช้สื่อทัศนวัสดุ
๕. ไม่มีเวลาที่จะใช้สื่อทัศนวัสดุ

๖. อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าวิชาที่ตนเองสอนไม่จำเป็นต้องใช้โสตทัศนวัสดุ
๗. ขาดแคลนโสตทัศนวัสดุ
๘. มีปัญหาในการยืม และการจัดโสตทัศนวัสดุ
๙. มีโสตทัศนวัสดุแบบล้าสมัย

ซุลลิแวน ^{๓๕} ได้ศึกษาปัญหาการสอนของครูพบว่า

๑. สภาพของโสตทัศนวัสดุ และเครื่องมืออยู่ในสภาพไม่ดี
๒. ครูขาดประสบการณ์ในการใช้โสตทัศนวัสดุ

แคมป์ ^{๓๖} ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการใช้โสตทัศนวัสดุ พบว่าการใช้โสตทัศนวัสดุของครูกับระดับความรู้ในการใช้โสตทัศนวัสดุ มีค่าสหสัมพันธ์กันเชิงนิมิต คือครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุมากจะใช้โสตทัศนวัสดุมาก

ฟิงค์ และผู้อื่น ^{๓๗} ได้ร่วมกันศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมในรัฐของ ๑๒ แห่งพบว่า ปัญหาในการสอนวิชาสังคมในฟิลิปปินส์คือ ขาดแคลนโสตทัศนวัสดุซึ่งมีผลต่อการเรียน ทำให้วิธีสอนไม่ดี เรื่องเกี่ยวกับปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุพบว่าครูใช้โสตทัศนวัสดุแต่ละประเภทแตกต่างกัน ครูส่วนมากใช้โสตทัศนวัสดุประเภทรูปภาพและแผนภูมิ ส่วนเครื่องมือ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นวอร์มเสียง และเครื่องฉายฟิล์มสตรีปเกือบไม่มีเลย

^{๓๕}

Sullivan, Pat, "Instruction Problems of Texas Secondary English Teachers". Dissertation Abstracts, 5: 2874 - 2875, 1964.

^{๓๖}

Camp, M.B., "Some Factors Related to the Utilization of Audio-Visual Materials with Suggestions for Teachers Preparation in This Area, Dissertation Abstracts, 13: 155, 1958.

^{๓๗}

Fink, William B., et.al. "Social Studies In Luzon Public Schools", The Education Quarterly, 10: 46 - 55.

สภาการศึกษาแห่งรัฐคอนเนคติกัต ^{๓๘} สหรัฐอเมริกา ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมครูในรัฐดังกล่าว ทำตอนที่ได้อาจารย์ทั้งหมดจำนวน ๕,๐๑๗ คน ได้สรุปผลประการหนึ่งว่า ครูต้องการอบรมและศึกษาเรื่องโสตทัศนศึกษาเพื่อปรับปรุงการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน

ประกิจ รัตนสุวรรณ ^{๓๙} พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นในเรื่องต้องการขอความช่วยเหลือประการหนึ่งคือ อุปกรณ์การสอนและอุปกรณ์การเรียน

อารี สายธร ^{๔๐} ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พบว่า ครูมีความต้องการมากที่สุดหนึ่งคือ การอบรมเรื่องการทำและการใช้อุปกรณ์การสอนตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

คลินตัน ^{๔๑} ได้ศึกษาปัญหาครูใหม่ในรัฐเท็กซัส พบว่า ครูใหม่มีปัญหาที่สำคัญคือ

๑. ความลำบากใจในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๒. ความยากลำบากในการหาแหล่งวัสดุที่ดี
๓. ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน

^{๓๘} Connecticut State Department of Education, "Need for In-Service Education" Encyclopedia of Educational Research, p.703.

^{๓๙} ประกิจ รัตนสุวรรณ "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาภาคศึกษา ๑ เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓" ปรวิญญานพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, หน้า ๑๕๓.

^{๔๐} อารี สายธร "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓" ปรวิญญานพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, หน้า ๕๕.

^{๔๑} Clinton, Thomas Allan, "A Study of Problems Encountered by One Hundred Graduated of East Texas State University and the Teacher Education Programs", Dissertation Abstracts 27: 1683 - A, No.6, 1966.

๔. ความลำบากในการใช้เครื่องมือ

๕. ปัญหาการใช้วัสดุทัศนศึกษาในชั้นเรียน

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการทัศนศึกษาโดยตรงนั้น ส่วนมากเป็นผลงานวิจัยของต่างประเทศซึ่งผู้เขียนก็ได้ยึดถือเป็นแนวในการดำเนินงาน โดยที่ผู้เขียนได้พยายามเลือกสรรเฉพาะส่วนที่เหมาะสมและอาจจะใช้ได้ในประเทศไทย ประกอบกับผู้เขียนเองได้ไปสังเกตสภาพโครงการทัศนศึกษาและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องของงานด้านทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูบางแห่งมาบ้างแล้ว

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการเพื่อทราบข้อเท็จจริงในปัญหาการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนกำหนดกระบวนการดำเนินงานเป็นขั้น ๆ ดังนี้

๑. มวลประชากรที่ใช้ในการวิจัย
๒. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย
๓. การแจกจ่ายแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. การจัดกระทำข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจวิธีดำเนินงานแต่ละขั้นดังกล่าวโดยพิสดาร ผู้เขียนจึงขออธิบายแต่ละขั้นเป็นลำดับไป

มวลประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เขียนได้เริ่มสำรวจหามวลประชากรโดยสำรวจวิทยาลัยครูและโรงเรียนฝึกหัดครูทั้งหมดในปีการศึกษา ๒๕๑๐ มีจำนวน ๒๒ โรงเรียน เป็นวิทยาลัยครู ๑๕ โรงเรียน และโรงเรียนฝึกหัดครู ๗ โรงเรียน มีจำนวนครูอาจารย์ที่กำหนดเป็นมวลประชากรจริงเพียง ๑๑๐๐ คน ผู้เขียนได้จำแนกมวลประชากรออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- ๑) ครูอาจารย์ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครู จำนวน ๑๐๓๔ คน
- ๒) ผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ในสถาบันฝึกหัดครู จำนวน ๒๒ คน
- ๓) ครูอาจารย์ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครู จำนวน ๔๐ คน

ก. มวลประชากรประเภทที่ ๑ ผู้เขียนส่งแบบสอบถามไป จำนวน ๑๐๓๔ ฉบับ ได้รับกลับคืนมา ๕๒๒ ฉบับ เมื่อตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่เสียไป ๒๐ ฉบับ ฉะนั้นจึงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ได้เพียง ๕๐๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๐๕ ของแบบสอบถามที่ส่งไป

ลักษณะมวลประชากรประเภทที่ ๑ ทั้ง ๖๕๒ คน จำแนกเป็นเพศหญิงจำนวน ๓๒๓ เพศชายจำนวน ๓๒๙ คน และมีอายุแตกต่างกันดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑ แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครูจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒	๐.๓๑
๒๑ - ๒๕ ปี	๑๐๓	๑๕.๖๔
๒๖ - ๓๐ ปี	๑๕๐	๒๓.๐๐
๓๑ - ๓๕ ปี	๒๓๖	๓๖.๑๔
๓๖ - ๔๐ ปี	๑๐๒	๑๕.๖๔
๔๑ - ๔๕ ปี	๒๙	๔.๔๕
๔๖ - ๕๐ ปี	๒๑	๓.๒๒
เกินกว่า ๕๐ ปี	๕	๐.๗๘
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๑ ปรากฏว่าครูอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๖.๑๔ รองลงมาที่มีอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๐ และครูอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๐.๓๑

ตาราง ๒ จำนวนครูอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครูจำแนกตามวุฒิต่าง ๆ

วุฒิ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
๑. ระดับประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่า ได้แก่ ปป., พ.กศ., ป.กศ.ท	๑๒	๑.๘๘
๒. ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่ ปม., พ.ม., ป.กศ.สูง และ อ.กศ.	๖๕	๑๐.๕๘
๓. ระดับปริญญาตรี แยกเป็น ปริญญาทางการศึกษา ได้แก่ คบ., กศ.บ. ป.กศ.บ. หรือ กศ.บ.ปม.(พ.ม.) ปริญญาทางวิทยาการ ได้แก่ อ.บ., กส.บ., วท.บ.สถ.บ. ปริญญาทางวิทยาการที่มีวุฒิกู ได้แก่ อ.บ.ค.บ., อ.บ.ปม., (พ.ม.) และ วท.บ.ปม.(พ.ม.) กส.บ.ปม.(พ.ม.) สถ.บ.ปม.(พ.ม.)	๓๔๘ ๑๓	๕๔.๕๐ ๒.๖๐
๔. ระดับปริญญาโท แยกเป็น ปริญญาโททางการศึกษาในประเทศและ เทียบเท่า ได้แก่ กศ.ม., ค.ม., อ.บ., ก.ม., กศ.บ.ป.วิชาเฉพาะ ปริญญาโททางวิทยาการในประเทศ ได้แก่ อ.ม., วท.ม. ปริญญาโทต่างประเทศ ได้แก่ M.S. in Ed., M.A., M.A.T. ไม่แจ้งวุฒิ	๕๓ ๑ ๕๔ ๖	๘.๓๔ .๑๕ ๘.๘๔ .๙๒
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๒ มีวุฒิ กศ.บ. ค.บ. ปป.กศ.บ. ปม.กศ.บ. มากที่สุด
คือร้อยละ ๕๔.๕๐

ตาราง ๓ แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครูจำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๑ - ๕ ปี	๑๕๕	๒๙.๙๐
๖ - ๑๐ ปี	๒๔๔	๓๙.๘๒
๑๑ - ๑๕ ปี	๑๑๕	๑๙.๖๓
๑๖ - ๒๐ ปี	๓๐	๔.๖๐
๒๑ - ๒๕ ปี	๒๓	๓.๕๒
๒๖ - ๓๐ ปี	๑๒	๑.๘๔
๓๑ - ๓๕ ปี	๓	.๔๖
เกินกว่า ๓๕ ปีขึ้นไป	๑	.๑๕
ไม่แจ้ง	๒๙	๔.๘๔
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

ข. มวลประชากรประเภทที่ ๒ คือผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ในสถาบัน
ฝึกหัดครู ๒๖ โรง ผู้เขียนส่งแบบสอบถามไป ๒๖ ฉบับ ได้รับกลับคืน ๒๕ ฉบับ ไม่ได้
รับกลับคืน ๑ ฉบับ

สาเหตุที่ผู้เขียนได้รับแบบสอบถามจากผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถาบัน
ฝึกหัดครูไม่ครบตามจำนวนที่ส่งไป เนื่องจากอาจารย์ใหญ่ท่านหนึ่งมีเหตุขัดข้องบางประการ
ซึ่งไม่สามารถตอบแบบสอบถามให้ได้อีก ได้ถึงแก่กรรมในขณะที่ผู้เขียนกำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้า

เรื่องนี้ ดังนั้นจึงมีมวลประชากรที่แท้จริงเพียง ๒๕ คน

ลักษณะมวลประชากรประเภทที่ ๒ นี้ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๓ คน เพศหญิงจำนวน ๑๒ คน และจำแนกตามวุฒิดังปรากฏในตาราง

ตาราง ๔ แสดงจำนวนผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามวุฒิ

วุฒิ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	๔	๑๖.๐๐
ระดับปริญญาตรี	๕	๒๐.๐๐
ระดับปริญญาโท	๑๕	๖๐.๐๐
ระดับปริญญาเอก	๑	๔.๐๐
รวมยอด	๒๕	๑๐๐

ผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูทั้ง ๒๕ คน มีวุฒิทางวิชาครู และมีวุฒิระดับปริญญาโท
จำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ ๖๐.๐๐

ตาราง ๕ จำนวนผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครู ๒๕ คน จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๕ - ๑๐ ปี	๑	๔.๐๐
๑๑ - ๑๕ ปี	๔	๑๖.๐๐
๑๖ - ๒๐ ปี	๖	๒๔.๐๐
๒๑ - ๒๕ ปี	๓	๑๒.๐๐
๒๖ - ๓๐ ปี	๓	๑๒.๐๐
มากกว่า ๓๐ ปี ขึ้นไป	๘	๓๒.๐๐
รวมยอด	๒๕	๑๐๐

ผู้บริหารที่มีอายุราชการตั้งแต่ ๓๐ ปี ขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด และที่มีอายุราชการระหว่าง ๕ - ๑๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด

ค. มวลประชากรประเภทที่ ๓ คือครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูทั้ง ๒๖ โรง ผู้เขียนได้ส่งแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูจำนวน ๔๐ ฉบับ และได้รับกลับคืนมาจำนวน ๓๓ ฉบับ จากสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ โรง ไม่ส่งกลับคืนมาเพียง ๒ โรง

สาเหตุที่ผู้เขียนได้รับแบบสอบถามจากมวลประชากรประเภทที่ ๓ คืน เพียง ๓๓ ฉบับ จากจำนวน ๔๐ ฉบับ เนื่องจากผู้เขียนได้กำหนดจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปแต่ละโรงเกินกว่าจำนวนที่แจ้งไว้ในสถิติครูอาจารย์ และสถาบันฝึกหัดครูบางแห่งแจ้งว่าเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาดิรชากรณนอกสถาบันฝึกหัดครู จึงไม่สามารถขอแบบสอบถามให้ได้

ลักษณะมวลประชากรประเภทที่ ๓ จำแนกเป็นเพศหญิงจำนวน ๕ คน เพศชาย
จำนวน ๒๔ คน ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาหรือหัวหน้างานด้านโสตทัศนศึกษา
ในสถาบันฝึกหัดครู ใน ๒๔ โรง เป็นเพศชาย ๒๓ โรง ส่วนอีกโรงหนึ่งผู้ที่ทำหน้าที่
หัวหน้างานด้านโสตทัศนศึกษาเป็นเพศหญิง

ตาราง ๖ จำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบัน
ฝึกหัดครู ๒๔ โรง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๒๑ - ๒๕ ปี	๒	๑๔.๑๔
๒๖ - ๓๐ ปี	๔	๑๒.๑๒
๓๑ - ๓๕ ปี	๑๓	๕๑.๕๑
๓๖ - ๔๐ ปี	๔	๑๒.๑๒
๔๑ - ๔๕ ปี	—	—
มากกว่า ๔๕ ปี	๑	๓.๐๓
ไม่แจ้ง	๑	๓.๐๓
	๓๓	๑๐๐

ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่งานด้านโสตทัศนศึกษา อายุระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี
มีจำนวนมากที่สุด อายุเกิน ๔๕ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด และที่น่าสนใจก็คือ ไม่มีอายุ
ระหว่าง ๔๑ - ๔๕ ปี เลย

ตาราง ๗ จำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่งานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู
๒๔ โรง จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
โสด	๑๔	๔๒.๔๒
สมรส	๑๕	๔๓.๕๔
:	—	—
:	—	—
:	—	—
รวมยอด	๓๓	๑๐๐

ตาราง ๘ จำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่งานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู
๒๔ โรง จำแนกตามวุฒิ

วุฒิ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
ระดับปริญญาตรีทางการศึกษา	๒๒	๖๖.๖๗
ระดับปริญญาตรีทางวิทยาการ	๑	๓.๐๓
ระดับปริญญาโทและประกาศนียบัตรชั้นสูง		
:		
วิชาเฉพาะโสตทัศนศึกษา	๔	๑๒.๑๒
ไม่แจ้ง	๒	๖.๐๖
	๓๓	๑๐๐

ครูอาจารย์ทำหน้าที่สอนที่สอนกัน มีวุฒิแตกต่างกัน ไม่มีวุฒิครู • คน และ
ไม่แจ้งวุฒิ ๒ คน มีผู้ที่สำเร็จปริญญาโททางสัตวศาสตร์ • คน และสำเร็จประกาศนียบัตร
ชั้นสูงวิชาเฉพาะสัตวศาสตร์ ๔ คน

๑. วิชาสัตวศาสตร์
การสร้างแบบสอบถาม

ผู้สร้างแบบสอบถามอื่น ๆ ชุด (ดังปรากฏในภาคผนวก) สำหรับใช้กับ
มวลประชากรทั้ง ๓ ประเภท ดังกล่าวข้างต้น คือ

- แบบสอบถามชุดที่ ๑ ใช้กับมวลประชากรประเภทที่ ๑
- แบบสอบถามชุดที่ ๒ ใช้กับมวลประชากรประเภทที่ ๒
- แบบสอบถามชุดที่ ๓ ใช้กับมวลประชากรประเภทที่ ๓
- แบบสอบถามชุดที่ ๔ ใช้กับมวลประชากรประเภทที่ ๓ (เฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้า
-สัตวศาสตร์)

แบบสอบถามชุดที่ ๑ ผู้สร้างแบบสอบถามทดลองขึ้นทดลองใช้กับครูอาจารย์
ในวิทยาลัยครู ๒ โรง และโรงเรียนฝึกหัดครู ๒ โรง จำนวน ๑๕๐ คน แบบสอบถาม
ทดลองนี้สร้างโดยอาศัยแนวจากผลการวิจัยต่างประเทศและเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการ-
ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เมื่อสร้างแบบสอบถามทดลองเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงได้ทำแบบสอบ
ถามทดลองไปทดลองกับครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูต่อไปนี้

๑. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา	จำนวน	๕๖ คน
๒. วิทยาลัยครูจันทระเกษม	จำนวน	๕๖ คน
๓. โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยา	จำนวน	๒๗ คน
๔. โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี	จำนวน	๕๑ คน
รวมทั้งสิ้น		๑๕๐ คน

แบบสอบถามทดลองเมื่อได้รับกลับคืนมา ผู้เขียนจึงตรวจสอบดูว่าครูอาจารย์
เข้าใจคำถามนั้นมากน้อยเพียงใด แบบสอบถามนั้นครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการหรือไม่
และแบบสอบถามนั้นมีลักษณะที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงใด

ปรากฏว่าขอกระทั้งในแบบสอบถามทดลองบางข้อต้องแก้ไขและปรับปรุงใหม่ ผู้เขียน
จึงนำมาปรับปรุงใหม่โดย

- ๑. ตัดข้อกระทงที่ครูเข้าใจคำถามได้ยากและข้อความไม่ชัดเจนออก
- ๒. ตัดข้อกระทงที่ถามคำถามซ้ำออก
- ๓. รวมข้อกระทงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน
- ๔. ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อกระทงที่ยังบกพร่อง

เมื่อได้แก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้นแล้ว และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา
ตรวจสอบแก้ส่วนในข้อกระทงบางข้อให้ข้อความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงใช้แบบสอบถามที่
ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการที่ปรึกษานี้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนแบบสอบถามชุดที่ ๒, ๓ และ ๔ ผู้เขียนได้สร้างขึ้นโดยอาศัยเอกสารและ
ผลงานวิจัยต่างประเทศรวมทั้งเอกสารในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำมา
พิจารณาเลือกเอาเฉพาะเรื่องที่เหมาะสมและเรื่องที่ควรจะปฏิบัติได้มาเรียบเรียงเป็นข้อกระทง
ต่าง ๆ แล้วจึงนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขข้อกระทงที่ไม่เหมาะสม
ให้อยู่ในสภาพที่มวลประชากรสามารถเข้าใจข้อความนั้น ๆ เมื่อแบบสอบถามชุดที่ ๒, ๓
และ ๔ ได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้เขียนจึงใช้แบบสอบถาม
เหล่านี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะแบบสอบถามทั้ง ๔ ชุด มีลักษณะดังต่อไปนี้ ✕

แบบสอบถามชุดที่ ๑ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับครูอาจารย์สอนวิชาต่าง ๆ

ในสถาบันฝึกหัดครู แบ่งเป็น ๕ ตอน มีข้อกระทงรวม ๔๔ ข้อกระทง โดยให้ตอบ

กาข้อกระทงต่าง ๆ ในช่องที่แบ่งตามเกณฑ์มากน้อย (Rating Scale)

แก้ไข
หน้า ๒๑

ตอนที่ ๑ เริ่มตั้งแต่ข้อกระทงที่ ๑ - ๑๑ เป็นข้อความซึ่งเกี่ยวกับ

รายละเอียดส่วนตัว ถามเรื่อง เพศ อายุ วุฒิ อาชีพ การ สอนในหมวดวิชาใด
ขณะนี้ดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่อะไร ระดับชั้นที่สอน เคยเรียนหรือเคยได้รับการอบรม
เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาหรือไม่ เคยไปนิเทศการสอนของนักเรียนฝึกสอนหรือไม่ และเคย
ทำงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูมาก่อนหรือไม่

ตอนที่ ๒ (ตั้งแต่ข้อกระทงที่ ๑๒ - ๒๑) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกและการใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา และมีข้อคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบเขียนปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุได้อย่างเสรี เพื่อบอกผู้เขียนจะได้นำปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากข้อกระทงที่ ๑๒ - ๒๑ และผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาคำคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

ตอนที่ ๓ (ตั้งแต่ข้อกระทงที่ ๒๒ - ๓๐) เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความต้องการทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ และมีข้อกระทงที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความต้องการเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุได้อย่างเสรี และตั้งแต่ข้อกระทงที่ ๓๑ - ๕๓ เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความต้องการโสตทัศนวัสดุชนิดต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการสอน เพื่อทราบถึงความต้องการโสตทัศนวัสดุที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนของครูอาจารย์ที่สอนในวิชาต่าง ๆ

ตอนที่ ๔ (ตั้งแต่ข้อกระทงที่ ๕๔ - ๖๑) เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา และมีข้อกระทงที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีต่อท้ายข้อกระทงที่ ๖๑

ตอนที่ ๕ (ตั้งแต่ข้อกระทงที่ ๖๒ - ๘๔) เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนของครูอาจารย์

แบบสอบถามชุดที่ ๒ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถาบันฝึกหัดครู มีข้อกระทง ๑๗ ข้อ มีข้อคำถามที่ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป และมีข้อกระทงที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาใดด้วย

แบบสอบถามชุดที่ ๓ เป็นแบบสอบถามที่ถามปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษา มีข้อกระทงรวม ๒๐ ข้อ และมีข้อคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทางโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูได้อย่างเสรี นอกจากนี้ยังมีข้อคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบเสนอแนะงานด้านโสตทัศนศึกษาภายในสถาบันฝึกหัดครูในทัศนะของผู้ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาอีกด้วย

แบบสอบถามชุดที่ ๔ เป็นแบบสำรวจจำนวนโศกทัศน์วัสดุประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหน่วยงานด้านโศกทัศน์ศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูมัธยมศึกษาตอนต้น ๓๒ ขอ

แบบสอบถามชุดที่ ๕ เขียนได้เขียนคำชี้แจงวิธีตอบและมีจุดหมายขอความร่วมมือจากครูอาจารย์แนบไปด้วยทุกฉบับ เพื่อให้การตอบแบบสอบถามนี้เป็นไปอย่างสมบูรณ์

การแจกจ่ายแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เขียนได้ใช้วิธีแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังสถาบันฝึกหัดครูในต่างจังหวัด โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งสอดลงกระดาษที่จำหน่ายถึงผู้เขียน ติดแสตมป์ เพื่าราคาที่ส่งไปแต่ละโรงแนบไปในห่อแบบสอบถาม เพื่อทางสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ จะจัดส่งกลับคืนผู้เขียนได้ทันทีที่รวบรวมแบบสอบถามเสร็จ ส่วนสถาบันฝึกหัดครูที่ตั้งอยู่ในเขตพระนคร - ธนบุรี นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี ผู้เขียนได้นำไปเองและได้ชี้แจงความประสงค์ต่อผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของแต่ละสถาบันฝึกหัดครู แล้วมอบแบบสอบถามไว้ให้และนัดกำหนดวันไปรับแบบสอบถามคืน

ก่อนที่ผู้เขียนจะส่งแบบสอบถามไปยังสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ ผู้เขียนได้ขอจรรยาบรรณนำตัวจากประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาไปขออนุญาตทำการวิจัยเกี่ยวกับครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูต่อหัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ และหัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครูได้ให้ความช่วยเหลือโดยส่งจดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากคณะครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูทุกโรง

การจัดกระทำข้อมูล

๑. สำรวจแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้กลับคืนมา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแนบเนียน (Consistency) ของคำตอบในข้อกระทงต่าง ๆ
๒. ลงรหัสที่จำเป็นจะต้องใช้เพื่อให้เข้ากับระบบการจัดกระทำข้อมูลด้วยเครื่องจักรกลสถิติ
๓. ถ่ายทอดข้อมูลจากแบบกรู๊ปข้อมูลลงบัตรสถิติ

๔. ทำตารางไขว้หัวเรื่อง (Cross Tabulation) ด้วยเครื่องจักรกล

สถิติ I.B.M. แบบ ๓๒๐/๔๐

๕. หาความถี่ของคะแนนทุกข้อกระทงของแบบสอบถามทุกชุด

ผู้เขียนใช้เครื่องจักรกลสถิติ I.B.M. แยกคำตอบของครูอาจารย์โดย

พิจารณาจากความถี่ของจำนวนครูอาจารย์ที่ตอบแต่ละข้อกระทงคำถามในแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่ ๑ เมื่อผู้เขียนแยกจำนวนตารางแยกประเภทต่าง ๆ แล้ว ผู้เขียนจึงแปลความหมายจากตารางต่าง ๆ ในเรื่อง ครูอาจารย์ส่วนมากมีปัญหามีความคิดเห็นและมีความต้องการที่เกี่ยวกับโสภณศึกษามากน้อยโดยพิจารณาจำนวนความถี่ของคำตอบในช่องต่าง ๆ ของแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังเปรียบเทียบความแตกต่างของครูอาจารย์ในเรื่อง ปัญหาคิดเห็น ความต้องการ และปริมาณการใช้ ตาม เพศ วุฒิ อายุ อายุราชการ สอนในมหาวิทยาลัยไทย เคยมีความรู้ทางโสภณศึกษามาก่อนหรือไม่ และรวบรวมเหตุผลประกอบคำถาม รวบรวมความคิดเห็นของครูอาจารย์เพื่อทำการวิเคราะห์และเพื่อสรุปเสนอแนะต่อไป

แบบสอบถามชุดที่ ๒, ๓ และ ๔ ใช้วิธีวิเคราะห์โดยการหาความถี่ แยกคำตอบ และรวบรวมข้อคิดเห็น รวบรวมข้อเสนอแนะงานด้านโสภณศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อสรุปเสนอแนะต่อไป

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้เขียนได้จัดกระทำข้อมูลแล้ว ผู้เขียนได้จัดวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาจากตารางความถี่ และค่าส่วนร้อยของค่าตอบแต่ละข้อกระทง ว่าข้อกระทงนั้น ๆ มีค่าส่วนร้อยแตกต่างกันเท่าใด และค่าตอบแต่ละประเภทนั้น คิดเป็นส่วนร้อยละเท่าใดของผู้ตอบทั้งหมด ข้อใดมีค่าส่วนร้อยของผู้ตอบสูง ก็จะนำมาสรุปเป็นผลของการค้นคว้า และโดยที่แบบสอบถามที่ใช้นั้นบางตอนได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี ผู้เขียนจะได้นำมาสรุปเพื่อเป็นการสนับสนุนประกอบการสรุปผลของการค้นคว้าด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยข้อที่ ๑

ผู้เขียนได้ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ ๑ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ ๑

ผู้เขียนได้ออกแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว ดังแสดงไว้ในตาราง ๕ ถึงตาราง ๑๕

ผู้เขียนต้องการทราบจำนวนครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามว่า เป็นครูอาจารย์ที่ทำการสอนอยู่ในหมวดวิชาใดมากที่สุด ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้จำแนกจำนวนครูอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๕. แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครู จำแนกตามหมวดวิชา
ที่สอน

ประเภทหมวดวิชา	จำนวนครูอาจารย์	คิดเป็นร้อยละ
ภาษาไทย	๕๕	๑๒.๗๕
ภาษาอังกฤษ	๕๕	๑๒.๒๓
วิทยาศาสตร์	๔๕	๑๐.๕๓
สังคมศึกษา	๕๔	๑๒.๖๑
คณิตศาสตร์	๖๑	๗.๔๕
การศึกษาศาสตร์	๕๖	๑๒.๓๕
เกษตรกรรม	๓๐	๓.๘๖
หัตถศึกษา	๓๕	๔.๕๐
พลานามัย	๓๘	๔.๘๕
ศิลปศึกษา	๓๕	๔.๕๐
คหกรรมศาสตร์	๒๕	๓.๒๒
ดนตรี	๒๓	๒.๕๖
สุขศึกษา	๑๓	๑.๖๔
บรรณารักษ์	๒๒	๒.๔๓
ลูกเสือ - อนุชาชาด	๒๒	๒.๔๓
รวมยอด	๓๗๓ *	๑๐๐

* ตอบได้หลายหมวดวิชา

จากตาราง ๕. จำนวนครูอาจารย์ที่สอนภาษาไทย มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ
๑๒.๗๕ รองลงมาคือหมวดสังคมศึกษา จำนวนร้อยละ ๑๒.๖๑

ตาราง ๑๐. แสดงจำนวนครู จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๑ - ๕ ชั่วโมง	๑๔	๒.๑๔
๖ - ๑๐ ชั่วโมง	๖๔	๑๐.๕๘
๑๑ - ๑๕ ชั่วโมง	๓๓	๔.๘๐
๑๖ - ๒๐ ชั่วโมง	๒๐๔	๓๒.๐๕
๒๑ - ๒๕ ชั่วโมง	๑๕	๒.๓๐
มากกว่า ๒๕ ชั่วโมง	—	—
ไม่แจ้ง	๓๒	๔.๘๐
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๑๐. แสดงว่าครูอาจารย์ที่มีจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ ระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ชั่วโมง มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ ๔.๘๐ ของจำนวนครูอาจารย์ทั้งหมด อันับรองลงมา คือครูอาจารย์ที่สอนระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ชั่วโมง ซึ่งมีอัตราร้อยละ ๓๒.๐๕ ส่วนผู้สอนระหว่าง ๑ - ๕ ชั่วโมงมีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๒.๑๔ และไม่มีใครสอนเกิน ๒๕ ชั่วโมง

ตาราง ๑๑. แสดงจำนวนความถี่ของครูอาจารย์ตามตำแหน่งหน้าที่

ประเภทของตำแหน่งหน้าที่	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	๑๓	๑.๒๔
หัวหน้าหมวดวิชา	๒๓๖	๒๓.๒๗
ผู้ช่วยหัวหน้าหมวด	๒๒	๒.๑๗
อาจารย์ประจำชั้น	๒๕๐	๒๔.๖๕
อาจารย์พิเศษ	๑๖๔	๑๖.๑๗
อาจารย์ผู้ปกครอง	๖	๐.๕๘
อาจารย์แนะแนว	๒	๐.๒๐
อาจารย์ที่ทำหน้าที่อื่น ๆ	๓๒๑	๓๑.๖๖
รวมยอด	๑๐๑๔ *	๑๐๐

* ตอบไข่มากกว่าหนึ่งตำแหน่ง

จากตาราง ๑๑. จำนวนครูที่ทำหน้าที่อื่น ๆ เช่น ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียน อาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ เป็นต้น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๖ รองลงมาคือ อาจารย์ประจำชั้นมีจำนวนร้อยละ ๒๔.๖๕ และจำนวนน้อยที่สุดคืออาจารย์ที่ทำหน้าที่แนะแนว ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๐.๒๐

ตาราง ๑๒. แสดงจำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

ระดับชั้นที่สอน	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
ระดับ ป.กศ. ต้น	๓๔๒	๕๒.๘๖
ระดับ ป.กศ. สูง	๔๐	๑๒.๒๒
ระดับ ป.กศ.ต้น และ ป.กศ.สูง	๑๓๒	๒๒.๓๘
ระดับ ป.กศ.และประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา	๕๘	๘.๘๔
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๑๒. แสดงให้เห็นว่า ครูอาจารย์ที่สอนระดับชั้น ป.กศ.ต้น มีอัตราสูงที่สุด คือร้อยละ ๕๒.๘๖ อัตราลดลงมาได้แก่ครูอาจารย์ที่สอนทั้งระดับ ป.กศ.ต้น และ ป.กศ.สูง คือร้อยละ ๒๒.๓๘ และจำนวนครูอาจารย์ที่สอนทั้งระดับ ป.กศ. และ ประถม หรือ มัธยมศึกษา อัตราต่ำสุด คือร้อยละ ๘.๘๔

ตาราง ๑๓. แสดงจำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคยเรียน หรืออบรมเกี่ยวกับสถิติศึกษา

ประเภทของการกระทำ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
เคย	๔๒๕	๖๕.๑๘
ไม่เคย	๒๒๓	๓๔.๒๐
ไม่ตอบ	๔	.๖๑
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๑๓. แสดงว่าครูที่เคยเรียนหรือเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา มีจำนวนมากกว่า ครูอาจารย์ที่ไม่เคยเรียนหรือไม่เคยอบรมโสตทัศนศึกษา ถึงร้อยละ ๓๐.๘๘

การที่ผู้เขียนถามครูอาจารย์เกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา ก็เพราะ ต้องการจะนำเอาประสบการณ์ด้านนี้ไปสัมพันธ์กับปัญหาในเรื่องการเลือก และการใช้โสตทัศนวัสดุ ในการสอน และความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา (ตาราง ๑๓. และ ตาราง ๒๔.)

ตาราง ๑๔. จำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามประเภทที่เคยไปและไม่เคยไปนิเทศ การสอนของนักเรียนฝึกสอน

ประเภทของการกระทำ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
เคย	๔๒๐	๖๔.๔๒
ไม่เคย	๒๒๕	๓๕.๕๑
ไม่ตอบ	๗	$\frac{๒๙.๙๑}{๑๐๐}$
รวมยอด	๖๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๑๔. จำนวนครูอาจารย์ที่เคยไปนิเทศการสอนของนักเรียนฝึกสอน มีจำนวน มากกว่าครูอาจารย์ที่ไม่เคยไป ถึงร้อยละ ๒๕.๘๑

ตาราง ๑๕. จำนวนครูอาจารย์ จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคยทำงาน
ด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู

ประเภทของการกระทำ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
เคย	๘	๑๓.๑๘
ไม่เคย	๕๖	๘๕.๒๘
ไม่ตอบ	๑๐	๑.๕๓
รวมยอด	๖๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๕. จำนวนครูอาจารย์ที่ไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน
มีจำนวนมากกว่าครูอาจารย์ที่เคยทำถึงร้อยละ ๘๕.๒๘

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตารางไขว้หัวเรื่อง

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตารางไขว้หัวเรื่องนั้น เริ่มจากแบบสอบถามตอนที่ ๒
ซึ่งถามเกี่ยวกับปัญหาในการเลือก และการใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา ตอนที่ ๓ ในเรื่องเกี่ยวกับ
ความต้องการทั่วไป เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ และ ความต้องการในด้านการใช้อุปกรณ์และ
เครื่องมือชนิดต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ตอนที่ ๔ เกี่ยวกับความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับ
โสตทัศนศึกษา ให้สัมพันธ์กับ เพศ อายุ วุฒิ และประสบการณ์ในด้านเคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษา
หรือเคยอบรมโสตทัศนศึกษามาก่อน เป็นต้น และตอนที่ ๕ เกี่ยวกับปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุ
ในการสอนของครูอาจารย์

ตาราง ๑๖. จำนวนครูอาจารย์ที่มีปัญหาในการเลือกและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอน จำแนก ตามเพศ

ปัญหาในการเลือกและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอน	ปัญหาน้อยที่สุด		ปัญหาน้อย		ปัญหามากกลาง		ปัญหามาก		ปัญหามากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในเรื่องการเลือกและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์	๕๒ ๓.๕๘	๓๕ ๕.๕๘	๕๘ ๑๕.๐๓	๘๔ ๑๘.๘๓	๑๓๒ ๒๐.๒๕	๑๓๖ ๒๐.๘๖	๓๓ ๕.๖๓	๓๓ ๕.๖๓	๖ ๐.๕๒	๑๕ ๒.๕๑	๔ ๐.๖๑	๘ ๑.๒๒	๖๕๒ ๑๐๐%
๒. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานศึกษา	๑๓ ๑.๕๕	๒๓ ๓.๕๓	๓๕ ๑๑.๕๖	๖๖ ๑๐.๑๒	๑๐๓ ๑๖.๔๑	๕๓ ๑๔.๘๓	๘๓ ๑๒.๓๓	๕๖ ๑๔.๓๖	๕๖ ๓.๐๖	๓๖ ๕.๕๒	๒ ๐.๓๐	๕ ๐.๓๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๓. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยสื่อทัศนศึกษา	๒๒ ๓.๕๕	๒๓ ๔.๑๔	๓๑ ๑๐.๘๕	๓๓ ๑๑.๒๐	๑๑๒ ๑๓.๑๘	๑๐๓ ๑๖.๔๑	๓๖ ๑๑.๖๖	๓๕ ๑๒.๑๒	๓๓ ๕.๖๓	๒๓ ๔.๑๔	๓ ๑.๐๓	๑๐ ๑.๕๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๔. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเลือกอุปกรณ์	๓๓ ๕.๐๖	๔๘ ๓.๓๖	๑๐๖ ๑๖.๒๖	๕๐ ๑๓.๘๐	๑๑๒ ๑๓.๑๘	๑๑๐ ๑๖.๘๓	๖๔ ๕.๘๑	๕๓ ๘.๓๕	๖ ๐.๕๒	๓ ๑.๐๓	๘ ๑.๒๒	๑๑ ๑.๖๕	๖๕๒ ๑๐๐%
๕. ปัญหาในการเลือกสื่อทัศนูปกรณ์ใดตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน	๓๓ ๕.๐๖	๓๕ ๕.๓๓	๘๔ ๑๒.๘๘	๓๓ ๑๑.๒๐	๑๐๘ ๑๖.๕๖	๑๑๓ ๑๓.๓๓	๓๐ ๑๐.๓๕	๓๐ ๑๐.๓๕	๓๐ ๔.๖๐	๒๐ ๓.๐๓	๔ ๐.๖๑	๑๒ ๑.๘๔	๖๕๒ ๑๐๐%
๖. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความจำเป็นในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์	๒๓ ๓.๕๓	๒๘ ๔.๓๕	๘๘ ๑๓.๕๐	๘๓ ๑๒.๓๓	๑๑๐ ๑๖.๘๓	๑๒๐ ๑๘.๔๐	๘๑ ๑๒.๕๒	๖๒ ๙.๕๑	๒๑ ๓.๒๒	๑๘ ๒.๓๖	๖ ๐.๙๒	๑๒ ๑.๘๔	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๑๖. (ต่อ)

ปัญหาในการเลือกและการใช้ผลิตภัณฑ์ ในการสอน	ปัญหาน้อยที่สุด		ปัญหาน้อย		ปัญหปานกลาง		ปัญหามาก		ปัญหามากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๗. ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการใช้ ผลิตภัณฑ์ในสถานศึกษา	๔๓ ๖.๖๐	๕๘ ๘.๘๘	๔๘ ๑๕.๐๓	๑๐๙ ๑๖.๓๒	๘๓ ๑๒.๓๓	๘๐ ๑๒.๒๒	๙๑ ๑๐.๘๘	๕๑ ๙.๘๒	๓๐ ๔.๖๐	๑๖ ๒.๔๕	๔ ๐.๖๑	๘ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะในการใช้เครื่องฉาย ทาง ๆ	๔๐ ๖.๑๓	๓๙ ๕.๖๓	๘๔ ๑๒.๘๘	๔๘ ๗.๓๖	๘๘ ๑๓.๕๐	๙๖ ๑๑.๖๖	๘๓ ๑๒.๓๓	๘๔ ๑๒.๘๘	๒๕ ๔.๔๕	๓๑ ๑๐.๘๘	๕ ๐.๓๓	๙ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๙. ปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้ ผลิตภัณฑ์	๓๔ ๕.๒๑	๔๙ ๗.๕๒	๘๒ ๑๒.๕๘	๘๖ ๑๓.๑๙	๙๐ ๑๓.๘๐	๘๕ ๑๓.๐๘	๘๕ ๑๓.๐๘	๕๙ ๘.๐๘	๓๓ ๕.๐๖	๓๙ ๕.๖๓	๕ ๐.๓๓	๙ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๐. ปัญหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่าจะเกิดการ ชำรุดขึ้นถ้านำผลิตภัณฑ์ไปใช้	๙๑ ๑๐.๘๘	๕๖ ๘.๕๘	๑๐๒ ๑๕.๖๔	๘๕ ๑๓.๐๘	๘๐ ๑๒.๒๒	๑๐๓ ๑๕.๘๐	๕๕ ๘.๘๘	๔๙ ๙.๒๑	๑๖ ๒.๔๕	๒๕ ๓.๘๓	๕ ๐.๓๓	๙ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%

จากตาราง ๑๖. จะเห็นได้ว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาในการเลือก และการใช้
โสตทัศนวัสดุ ในการสอน จำแนกตามเพศ มีดังนี้

๑. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในเรื่องการเลือก และการใช้
โสตทัศนอุปกรณ์ในระดับปานกลาง มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๔๑.๑๑ แยกเป็นชายร้อยละ ๒๐.๒๕
หญิงร้อยละ ๒๐.๘๖ อัตราลดลงมา มีปัญหาในระดับน้อย คือร้อยละ ๓๓.๕๐ แยกเป็นชาย
๑๕.๐๓ หญิง ๑๘.๘๗ และครูอาจารย์ที่มีปัญหาในระดับมากที่สุด มีอัตราต่ำสุด คือร้อยละ ๓.๘๗
แยกเป็นชาย ๐.๘๒ หญิง ๒.๘๑

๒. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานศึกษา
ในระดับปานกลาง มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๓๑.๒๒ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๔๑ หญิง ๑๔.๘๗
อัตราลดลงมา มีปัญหาในระดับมาก คือร้อยละ ๒๗.๔๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๒.๗๓ หญิง ๑๔.๗๖
และครูอาจารย์ที่มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด มีอัตราต่ำสุดคือร้อยละ ๕.๕๒ แยกเป็นชายร้อยละ
๑.๕๕ หญิงร้อยละ ๓.๕๓

๓. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษา
ในระดับปานกลาง มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๓๓.๕๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๗.๑๘ หญิงร้อยละ
๑๖.๔๑ อัตราลดลงมา มีปัญหาในระดับมาก คือร้อยละ ๒๓.๗๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๑.๖๖
หญิงร้อยละ ๑๒.๑๒ และครูอาจารย์ที่มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด มีอัตราต่ำสุด คือร้อยละ ๔.๑๓
แยกเป็นชายร้อยละ ๓.๕๕ หญิงร้อยละ ๔.๑๔

๔. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเลือกอุปกรณ์ในระดับปานกลาง
มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๓๔.๐๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๗.๑๘ หญิงร้อยละ ๑๖.๘๗ อัตราลดลงมา
มีปัญหาในระดับน้อย คือร้อยละ ๓๐.๐๖ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๒๖ หญิงร้อยละ ๑๓.๘๐
และมีปัญหาในระดับมากที่สุด มีอัตราต่ำสุดคือร้อยละ ๑.๕๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๐.๘๒
หญิงร้อยละ ๑.๐๗

๕. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาในการเลือกโสตทัศนอุปกรณ์โดยตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน
ในระดับปานกลาง มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๓๓.๕๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๘๖ หญิงร้อยละ
๑๗.๓๓ อัตราลดลงมา มีปัญหาในระดับน้อย คือร้อยละ ๒๔.๐๘ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๒.๘๘

หญิงร้อยละ ๑๑.๒๐ และปัญหาในระดับมากที่สุด มีอัตราต่ำสุด คือร้อยละ ๗.๖๗ แยกเป็นชาย ร้อยละ ๔.๖๐ หญิงร้อยละ ๓.๐๗

๖. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความจำเป็นในการใช้สื่อกิจกรรม
ในระดับปานกลาง มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๓๕.๒๗ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๔๗ หญิงร้อยละ ๑๔.๔๐ อัตราลดลงมาที่มีปัญหาในระดับน้อย คือร้อยละ ๒๖.๒๓ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๓.๕๐ หญิงร้อยละ ๑๒.๗๓ และปัญหาในระดับมากที่สุดมีอัตราต่ำสุด คือร้อยละ ๕.๕๔ แยกเป็นชาย ร้อยละ ๓.๒๒ หญิงร้อยละ ๒.๗๖

๗. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการใช้สื่อกิจกรรมในระดับน้อย มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๓๑.๗๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๕.๐๓ หญิงร้อยละ ๑๖.๗๒ อัตราลดลงมาที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือร้อยละ ๒๔.๕๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๒.๗๓ หญิงร้อยละ ๑๒.๒๒ และปัญหาในระดับมากที่สุด มีอัตราต่ำสุด คือร้อยละ ๔.๐๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๔.๖๐ หญิง ๒.๔๔

๘. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะในการใช้เครื่องฉายต่าง ๆ ในระดับมาก มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๒๕.๖๑ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๒.๗๓ หญิงร้อยละ ๑๒.๔๔ อัตราลดลงมาที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือร้อยละ ๒๔.๑๖ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๓.๕๐ หญิงร้อยละ ๑๑.๖๖ และมีอัตราต่ำสุดในระดับน้อยที่สุด คือร้อยละ ๑๑.๔๐ แยกเป็นชายร้อยละ ๖.๑๓ หญิงร้อยละ ๕.๖๗ มีที่น่าสนใจอีก คือในระดับปัญหามากที่สุด มีชายร้อยละ ๔.๔๕ หญิงร้อยละ ๑๐.๔๔ แสดงว่าเพศหญิงมีปัญหาในเรื่องทักษะการใช้เครื่องฉายมากกว่าเพศชาย

๙. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้สื่อกิจกรรมวัสดุ ในระดับปานกลาง มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๒๒.๔๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๓.๔๐ หญิงร้อยละ ๑๓.๐๔ อัตราลดลงมาที่มีปัญหาในระดับน้อย คือร้อยละ ๒๕.๗๓ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๒.๕๔ หญิงร้อยละ ๑๓.๑๔ และมีอัตราต่ำสุดในระดับมากที่สุด คือร้อยละ ๑๐.๗๓ แยกเป็นชายร้อยละ ๕.๐๖ หญิงร้อยละ ๕.๖๗

๑๐. ครูอาจารย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความวิตกกังวลว่า เครื่องมือสื่อกิจกรรมวัสดุ จะเกิดชำรุดเสียหายในระดับน้อย มีอัตราสูงสุด คือร้อยละ ๒๔.๖๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๕.๖๔ หญิงร้อยละ ๑๓.๐๔ อัตราลดลงมาที่มีปัญหาในระดับปานกลางร้อยละ ๒๔.๐๖ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๒.๒๒ หญิงร้อยละ ๑๕.๔๐ และอัตราต่ำสุดมีปัญหามากที่สุด คือร้อยละ ๖.๒๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๒.๔๔ หญิงร้อยละ ๓.๔๓

ตาราง ๑๓. จำนวนครู อาจารย์ ที่มีปัญหาในการเลือกและการใช้วัสดุทัศนวัสดุในการสอน จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคยเรียน หรือเคยอบรมเกี่ยวกับทัศนศึกษา

ประเภทของปัญหาในการเลือกและการใช้ วัสดุทัศนอุปกรณ์ในการสอน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
๑. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในเรื่องการเลือกและการใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์	๖๓ ๑๐.๒๕	๒๕ ๓.๖๘	๑๒๓ ๑๘.๘๘	๕๕ ๘.๕๓	๑๖๘ ๒๕.๘๒	๘๘ ๑๕.๑๘	๔๓ ๗.๒๑	๒๓ ๔.๑๘	๘ ๑.๒๓	๑๓ ๒.๖๑	๓ ๑.๐๓	๕ ๐.๗๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๒. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนวัสดุทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานศึกษา	๑๘ ๒.๘๑	๑๓ ๒.๖๑	๘๕ ๑๔.๕๓	๔๘ ๗.๕๑	๑๑๓ ๑๗.๘๘	๘๓ ๑๓.๓๘	๑๒๕ ๑๘.๑๓	๕๔ ๘.๒๕	๖๕ ๘.๘๓	๑๓ ๒.๖๑	๔ ๐.๖๑	๓ ๐.๔๖	๖๕๒ ๑๐๐%
๓. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยทัศนศึกษา	๒๘ ๔.๔๕	๒๕ ๓.๖๘	๘๖ ๑๓.๑๘	๕๘ ๘.๘๘	๑๔๒ ๒๑.๗๕	๓๓ ๑๑.๘๑	๑๑๒ ๑๗.๑๓	๔๓ ๖.๕๘	๕๖ ๗.๐๕	๑๘ ๒.๗๖	๑๐ ๑.๕๓	๓ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๔. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเลือกอุปกรณ์	๔๒ ๖.๔๕	๓๘ ๕.๘๘	๑๓๕ ๒๐.๗๐	๖๑ ๙.๓๕	๑๔๓ ๒๒.๕๕	๗๕ ๑๑.๕๐	๘๘ ๑๒.๘๘	๓๓ ๕.๖๓	๕ ๐.๗๗	๘ ๑.๒๓	๑๒ ๑.๘๘	๓ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๕. ปัญหาในการเลือกวัสดุทัศนอุปกรณ์ใดตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน	๓๘ ๕.๓๘	๓๐ ๔.๖๐	๑๐๘ ๑๖.๗๒	๔๘ ๗.๓๖	๑๔๑ ๒๑.๖๒	๘๐ ๑๒.๒๖	๘๘ ๑๔.๔๑	๕๖ ๗.๐๕	๓๕ ๕.๓๗	๑๕ ๒.๓๐	๘ ๑.๒๓	๘ ๑.๒๓	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๑๓. (ต่อ)

ประเภทของปัญหาในการเลือกและการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์ในการสอน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
๖. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความจำเป็นในการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนการสอน	๓๐ ๔.๖๐	๒๑ ๓.๒๒	๑๒๑ ๑๘.๕๖	๕๐ ๗.๖๗	๑๔๗ ๒๒.๕๕	๘๓ ๑๒.๗๓	๙๔ ๑๔.๔๑	๔๙ ๗.๕๑	๒๒ ๓.๓๓	๑๗ ๒.๖๑	๑๑ ๑.๖๙	๗ ๑.๐๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๗. ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์ในสถานศึกษา	๖๐ ๙.๒๐	๔๑ ๖.๒๘	๑๓๘ ๒๑.๑๖	๖๙ ๑๐.๕๘	๙๙ ๑๕.๑๘	๖๔ ๙.๘๑	๙๐ ๑๓.๘๐	๓๒ ๔.๙๑	๓๐ ๔.๖๐	๑๖ ๒.๔๕	๘ ๑.๒๓	๕ ๐.๗๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะในการใช้เครื่องฉายต่างๆ	๔๖ ๗.๐๕	๓๑ ๔.๗๕	๙๓ ๑๔.๒๖	๓๙ ๕.๙๘	๑๐๑ ๑๕.๔๕	๖๓ ๙.๖๖	๑๑๓ ๑๗.๓๓	๕๔ ๘.๒๘	๖๗ ๑๐.๒๘	๓๓ ๕.๐๖	๕ ๐.๗๗	๗ ๑.๐๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๙. ปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์	๔๘ ๗.๓๖	๓๕ ๕.๓๗	๑๐๔ ๑๕.๙๕	๖๔ ๙.๘๑	๑๐๗ ๑๖.๔๑	๖๘ ๑๐.๔๓	๑๐๙ ๑๖.๗๒	๓๕ ๕.๓๗	๕๐ ๗.๖๗	๒๐ ๓.๐๗	๗ ๑.๐๗	๕ ๐.๗๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๐. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความวิตกกังวลว่าจะเกิด การชำรุดขึ้นถ้านำโสตทัศนอุปกรณ์ไปใช้	๘๖ ๑๓.๑๙	๔๑ ๖.๒๘	๑๒๓ ๑๘.๘๖	๖๔ ๙.๘๑	๑๑๓ ๑๗.๓๓	๗๐ ๑๐.๗๔	๗๑ ๑๐.๘๙	๓๑ ๔.๗๕	๒๔ ๓.๖๘	๑๗ ๒.๖๑	๘ ๑.๒๓	๔ ๐.๖๑	๖๕๒ ๑๐๐%

จากตาราง ๑๗. จำนวนครูอาจารย์ที่เคยและไม่เคยเรียนหรืออบรมโสตทัศนศึกษามาก่อน
มีปัญหในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในเรื่องการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในระดับปานกลาง
และค่อนข้างน้อย

๒. มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานศึกษาในระดับปานกลาง
และค่อนข้างมาก

๓. มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษาในระดับ
ปานกลาง และค่อนข้างมาก

๔. มีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเลือกอุปกรณ์ในระดับปานกลาง และค่อนข้างน้อย

๕. มีปัญหาในการเลือกโสตทัศนอุปกรณ์ได้ตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับปานกลาง
และค่อนข้างน้อย

๖. มีปัญหาเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนการสอน
ในระดับปานกลาง และค่อนข้างน้อย

๗. มีปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในสถานศึกษาในระดับ
ค่อนข้างน้อย

๘. มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะในการใช้เครื่องฉายต่าง ๆ ในระดับค่อนข้างมาก

๙. มีปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในระดับปานกลาง
และค่อนข้างน้อย

๑๐. มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความวิตกกังวลว่าเครื่องมือโสตทัศนวัสดุจะชำรุดนำไป
ไว้ในระดับค่อนข้างน้อย

ตาราง ๑๘. แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่มีปัญหาในการเลือกและการใช้สื่อทัศนวัสดุในการสอน จำแนกตามประเภทที่เคยและไม่เคย
ทำงานด้านสื่อทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู

ประเภทของปัญหาในการเลือกและการใช้ สื่อทัศนวัสดุในการสอน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
๑. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการเลือก และการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์	๑๘ ๒.๘๑	๓๒ ๑๑.๐๔	๒๖ ๓.๘๘	๑๕๖ ๒๓.๘๒	๓๐ ๔.๖๐	๒๓๘ ๓๖.๕๐	๘ ๑.๓๘	๖๕ ๘.๘๓	๑ ๐.๑๕	๒๔ ๓.๖๘	๑ ๐.๑๕	๑๑ ๑.๖๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๒. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนสื่อทัศนอุปกรณ์ ที่มีในสถานศึกษา	๔ ๐.๖๑	๓๒ ๔.๘๑	๑๘ ๒.๘๑	๑๒๕ ๑๘.๑๓	๓๓ ๔.๙๕	๑๓๓ ๒๖.๕๓	๒๕ ๓.๘๓	๑๕๔ ๒๓.๖๒	๑ ๐.๑๕	๓๖ ๑๑.๖๖	๑ ๐.๑๕	๖ ๐.๘๒	๖๕๒ ๑๐๐%
๓. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ ของหน่วยสื่อทัศนศึกษา	๘ ๑.๓๘	๔๔ ๖.๙๕	๒๖ ๓.๘๘	๑๑๘ ๑๘.๑๐	๒๔ ๓.๖๘	๑๘๕ ๒๘.๘๑	๑๕ ๒.๓๐	๑๔๐ ๒๑.๔๓	๓ ๐.๔๖	๕๕ ๘.๔๓	๓ ๐.๔๖	๑๔ ๒.๑๕	๖๕๒ ๑๐๐%
๔. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเลือกอุปกรณ์	๑๒ ๑.๘๔	๖๘ ๑๐.๕๘	๒๖ ๓.๘๘	๑๓๐ ๒๖.๐๓	๓๐ ๔.๖๐	๑๘๒ ๒๘.๔๕	๑๕ ๒.๓๐	๑๐๖ ๑๖.๒๖	๒ ๐.๓๑	๑๒ ๑.๘๔	๒ ๐.๓๑	๑๓ ๒.๖๑	๖๕๒ ๑๐๐%
๕. ปัญหาในการเลือกสื่อทัศนอุปกรณ์ได้ ตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน	๘ ๑.๒๓	๖๐ ๘.๒๐	๑๘ ๒.๘๖	๑๓๘ ๒๑.๓๒	๓๕ ๕.๓๓	๑๘๖ ๒๘.๕๓	๑๓ ๑.๘๘	๑๒๓ ๑๘.๔๘	๑ ๐.๑๕	๓๘ ๕.๘๘	๑ ๐.๑๕	๑๕ ๒.๓๐	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

ประเภทของปัญหาในการเลือกและการใช้ โสตทัศนวัสดุในการสอน	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
๖. ปัญหาเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนการสอน	๖ ๐.๕๒	๔๕ ๖.๔๐	๒๓ ๓.๕๓	๑๔๘ ๒๒.๖๘	๓๒ ๔.๘๑	๑๙๓ ๓๐.๓๗	๑๙ ๒.๙๑	๑๒๔ ๑๙.๐๒	๒ ๐.๓๑	๓๕ ๕.๓๗	๒ ๐.๓๑	๑๖ ๒.๔๕	๖๕๒ ๑๐๐%
๗. ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการยืม วัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษา	๑๔ ๒.๑๕	๘๗ ๑๓.๓๔	๒๙ ๔.๔๕	๑๙๘ ๒๗.๓๐	๑๕ ๒.๓๐	๑๔๘ ๒๒.๖๘	๑๙ ๒.๙๑	๑๐๓ ๑๕.๘๐	— —	๓๗ ๕.๖๗	— —	๑๓ ๑.๙๙	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการใช้เครื่องฉายต่างๆ	๒๐ ๓.๐๗	๕๗ ๘.๗๔	๓๓ ๕.๐๖	๙๙ ๑๕.๑๘	๒๓ ๓.๕๓	๑๔๑ ๒๑.๖๒	๘ ๑.๒๓	๑๕๙ ๒๔.๓๘	— —	๙๘ ๑๕.๐๓	— —	๑๒ ๑.๘๔	๖๕๒ ๑๐๐%
๙. ปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์	๑๑ ๑.๖๘	๗๒ ๑๑.๐๔	๒๕ ๓.๘๓	๑๔๓ ๒๑.๙๓	๑๙ ๒.๙๑	๑๕๖ ๒๓.๙๓	๒๒ ๓.๓๗	๑๒๒ ๑๘.๗๑	— —	๖๑ ๙.๓๕	— —	๑๒ ๑.๘๔	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๐. ปัญหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่าจะเกิดการ ชำรุดขึ้นถ้านำโสตทัศนอุปกรณ์ไปใช้	๒๒ ๓.๓๗	๑๐๕ ๑๖.๑๐	๒๗ ๔.๑๔	๑๖๐ ๒๔.๕๔	๒๑ ๓.๒๒	๑๖๒ ๒๔.๘๕	๙ ๑.๓๘	๙๓ ๑๔.๒๒	๓ ๐.๔๖	๓๗ ๕.๖๗	๓ ๐.๔๖	๙ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%

จากตาราง ๑๔. แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่เคยและไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษา
มีปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน

๑. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการเลือกและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์
ครูอาจารย์ที่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อนจะมีปัญหาน้อย ส่วนครูอาจารย์ที่ไม่เคยทำงาน
ด้านโสตทัศนศึกษาจะมีปัญหาปานกลาง

๒. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีในสถานศึกษา ครูอาจารย์ทั้งที่เคยและ
ไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษา มีปัญหาปานกลาง

๓. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษา ครูอาจารย์
ที่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาน้อย ส่วนครูอาจารย์ที่ไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษา
มาก่อน มีปัญหาค่อนข้างมาก

๔. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเลือกอุปกรณ์ ครูอาจารย์ที่เคยทำงานด้าน
โสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาค่อนข้างน้อย ส่วนครูอาจารย์ที่ไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน
มีปัญหาปานกลาง

๕. ปัญหาในการเลือกโสตทัศนอุปกรณ์โดยตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน ครูอาจารย์
ทั้งที่เคยและไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาปานกลาง

๖. ปัญหาเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนการสอน
ครูอาจารย์ทั้งที่เคยและไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาปานกลาง

๗. ปัญหาเกี่ยวกับความยุ่งยากในการยืมวัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษา ครูอาจารย์
ทั้งที่เคยและไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาน้อย

๘. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการใช้เครื่องฉายต่าง ๆ ครูอาจารย์ที่เคยทำงานด้าน
โสตทัศนศึกษามาก่อนมีปัญหาน้อย ส่วนครูอาจารย์ที่ไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อนมีปัญหาค
่อนข้างมาก

๙. ปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ครูอาจารย์ที่เคยทำงานด้าน
โสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาน้อย ครูอาจารย์ที่ไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อนมีปัญหาปานกลาง

๑๐. ปัญหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่า จะเกิดการชำรุดขึ้น ถ้านำโสตทัศนอุปกรณ์ไปใช้
ครูอาจารย์ทั้งที่เคยและไม่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อน มีปัญหาค่อนข้างน้อย

ตาราง ๑๔. จำนวนครู จัดจำพวกตามอายุ จำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้
ในเรื่องการเลือกและการใช้สารสนเทศในการสอน

อายุ	รวมยอด	ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในเรื่องการเลือก และการใช้สารสนเทศในการสอน					
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ไม่ตอบ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒ ๑๐๐ %	— —	๑ ๕๐.๐๐	— —	๑ ๕๐.๐๐	— —	— —
๒๐ - ๒๕	๑๐๓ ๑๐๐ %	๑๖ ๑๕.๕๓	๒๕ ๒๔.๒๓	๔๓ ๔๑.๗๕	๑๒ ๑๑.๖๕	๔ ๓.๘๘	๓ ๒.๙๑
๒๖ - ๓๐ ปี	๑๕๐ ๑๐๐ %	๑๓ ๘.๖๗	๔๓ ๒๘.๖๗	๖๖ ๔๔.๐๐	๒๑ ๑๔.๐๐	๕ ๓.๓๓	๒ ๑.๓๓
๓๑ - ๓๕ ปี	๒๓๖ ๑๐๐ %	๓๓ ๑๓.๙๘	๙๖ ๓๒.๒๐	๕๖ ๒๐.๖๘	๒๒ ๙.๓๒	๘ ๓.๓๙	๑ ๐.๔๒
๓๖ - ๔๐ ปี	๑๐๒ ๑๐๐ %	๑๖ ๑๕.๖๙	๒๗ ๒๖.๔๗	๔๔ ๔๓.๖๔	๙ ๘.๘๒	๔ ๓.๙๒	๒ ๑.๙๖
๔๑ - ๔๕ ปี	๒๔ ๑๐๐ %	๖ ๒๐.๖๙	๗ ๒๙.๑๖	๘ ๒๙.๕๘	๔ ๑๓.๗๙	๑ ๓.๘๕	๓ ๑๐.๓๔
๔๖ - ๕๐ ปี	๒๓ ๑๐๐ %	๔ ๑๗.๐๙	๓ ๑๔.๓๕	๖ ๒๘.๕๗	๔ ๑๗.๐๙	๓ ๑๔.๓๕	๑ ๔.๓๖
มากกว่า ๕๐ ปี	๕ ๑๐๐ %	๓ ๓๓.๓๓	— —	๕ ๕๕.๕๖	๑ ๑๑.๑๑	— —	— —
รวมยอด	๖๕๒ ๑๐๐ %	๙๑ ๑๓.๙๕	๑๘๒ ๒๗.๙๖	๒๖๘ ๔๑.๑๐	๙๔ ๑๑.๓๔	๒๕ ๓.๘๓	๑๒ ๑.๘๔

จากตาราง ๑๔. ครูอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง ๔๖ – ๕๐ ปี มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการเลือกและการใช้สื่อทัศนวัสดุ ในการสอนในระดับสูงสุด คือร้อยละ ๓๓.๓๔ (สภมภ์ ๖ + ๗) อันดับรองลงมาคือครูอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง ๒๖ – ๓๐ ปี มีจำนวนร้อยละ ๑๗.๓๓ (สภมภ์ ๖ + ๗)

ครูอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง ๓๑ – ๓๕ ปี มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการเลือกและการใช้สื่อทัศนวัสดุในการสอนในระดับต่ำ คือร้อยละ ๔๖.๖๘ (สภมภ์ ๓ + ๔) อันดับรองลงมาคือ ครูอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง ๓๖ – ๔๐ ปี มีจำนวนร้อยละ ๔๒.๑๖ (สภมภ์ ๓ + ๔)

โดยเฉลี่ยแล้วครูอาจารย์ทุกวัยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง ๒๐. จำนวนการจัดจำพวกตามวุฒิ และจำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับทักษะ
และความรู้ในการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน

วุฒิ	รวมยอด	ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการเลือก และการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน					
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ไม่ตอบ
๑. ระดับประกาศนียบัตร หรือเทียบเท่า	๑๒ ๑๐๐ %	๓ ๒๕.๐๐	๒ ๑๖.๖๗	๒ ๑๖.๖๗	๓ ๒๕.๐๐	๒ ๑๖.๖๗	— —
๒. ระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า	๖๔ ๑๐๐ %	๑๑ ๑๕.๖๒	๑๔ ๒๑.๘๗	๒๕ ๓๖.๒๕	๑๑ ๑๕.๖๒	๓ ๔.๖๘	— —
๓. ระดับปริญญาตรี							
ปริญญาตรีทางการศึกษา	๓๕๘ ๑๐๐ %	๔๗ ๑๓.๑๓	๕๕ ๑๕.๖๒	๑๔๕ ๔๐.๖๒	๔๑ ๑๑.๔๕	๑๑ ๓.๐๗	๔ ๑.๑๒
ปริญญาตรีทางวิทยาการ	๑๗ ๑๐๐ %	๒ ๑๑.๗๖	๓ ๑๗.๖๕	๑๐ ๕๘.๘๒	๑ ๕.๘๘	๑ ๕.๘๘	— —
ปริญญาตรีทางวิทยาการ ที่มีวุฒิกู	๗๕ ๑๐๐ %	๑๑ ๑๔.๖๖	๒๔ ๓๒.๐๐	๒๖ ๓๔.๖๖	๔ ๕.๓๓	๒ ๒.๖๖	๒ ๒.๖๖
๔. ระดับปริญญาโท							
ปริญญาโทในประเทศ	๕๘ ๑๐๐ %	๕ ๘.๖๒	๑๔ ๒๔.๑๔	๒๘ ๔๘.๒๘	๘ ๑๓.๗๙	๒ ๓.๔๕	๑ ๑.๗๒
ปริญญาโทต่างประเทศ	๕๘ ๑๐๐ %	๑๑ ๑๘.๘๗	๑๕ ๒๕.๘๖	๒๔ ๔๑.๓๘	๗ ๑๒.๐๗	— —	๑ ๑.๗๒
๕. ไม่แจ้งวุฒิ	๖ ๑๐๐ %	๑ ๑๖.๖๗	๑ ๑๖.๖๗	๓ ๕๐.๐๐	— —	๑ ๑๖.๖๗	— —
รวมยอด	๖๕๒ ๑๐๐ %	๙๑ ๑๓.๙๕	๑๘๒ ๒๗.๙๑	๒๖๗ ๔๐.๙๕	๗๕ ๑๑.๕๐	๒๕ ๓.๘๓	๑๒ ๑.๘๔

จากตาราง ๒๐. การเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน กับระดับวุฒิของครูอาจารย์

วุฒิระดับประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่า มีปัญหาเกือบเท่า ๆ กันทุกระดับวุฒิ
 วุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีปัญหาในระดับปานกลาง แต่ค่อนข้างน้อย
 วุฒิระดับปริญญาตรี โดยเฉลี่ยมีปัญหในระดับปานกลาง และมีปัญหาค่อนข้างน้อย
 วุฒิระดับปริญญาโท โดยเฉลี่ยมีปัญหในระดับปานกลางและมีปัญหาค่อนข้างน้อย

ปัญหาเพิ่มเติมของครูอาจารย์ ปัญหาเพิ่มเติมที่ครูอาจารย์ตอบมามีหลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

ก. เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์

๑) อุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการสอน มีไม่พอกับความต้องการ บางโรงเรียนว่าไม่มีอุปกรณ์การสอนเลย

๒) อุปกรณ์ภายในสถานศึกษาส่วนมากมีสภาพชำรุด

๓) อุปกรณ์ที่มีภายในสถานศึกษามักไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน

๔) มีแต่เครื่องมือ และเครื่องฉายชนิดต่าง ๆ แต่ไม่มีวัสดุสำหรับใช้ร่วมกัน

เช่น ไม่มีฟิล์มภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป เป็นต้น

๕) มีความยุ่งยากในการยืมอุปกรณ์จากนอกสถานศึกษา เช่น ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร กองการศึกษาผู้ใหญ่ หรือที่สำนักงานข่าวสารอเมริกัน เป็นต้นว่า บางครั้งยืมได้ บางครั้งยืมไม่ได้ เนื่องจากสถานศึกษาอื่นยืมไป

๖) อุปกรณ์ที่ยืมได้จากที่อื่น มักจะไม่ตรงกับเนื้อเรื่องที่สอน

๗) อุปกรณ์ที่ยืมได้จากที่อื่น ๆ โดยเฉพาะภาพยนตร์ เป็นเรื่องลำสมัย และมีสภาพ

ชำรุด

๘) การยืมอุปกรณ์จากที่อื่น ๆ มีเวลาน้อย และจำกัดเวลาในการยืมและการใช้

๙) เครื่องมือโสตทัศนวัสดุในสถานศึกษาอยู่อย่างกระจัดกระจาย

๑๐) เครื่องมือบางชนิดมีราคาแพง จึงไม่กล้าใช้เกรงจะชำรุด (เพราะต้องรับผิดชอบ)

๑๑) จากอุปกรณ์ที่ทันสมัย

๑๒) ไม่มีไฟฟ้าในคอนกรีตวันจึงไม่สามารถใช้เครื่องฉายได้

๑๓) จากหนังสือคู่มือโสตทัศนศึกษา รวมทั้งจากบัญชีรายชื่อวัสดุประเภทต่าง ๆ

๑๔) การใช้อุปกรณ์ในการสอนทำให้เสียเวลา ไม่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

๑๕) เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตรถ้าใช้อุปกรณ์มาก

ข. เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ครูอาจารย์หลายแห่งรายงานว่ายังขาดผู้มีความรู้ ความชำนาญทางโสตทัศนศึกษา และมีหน่วยงานที่ไม่แน่นอน ในเรื่องนี้ขอสรุปจากปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

๑) จากเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ และบางแห่งมีเจ้าหน้าที่เต็มงานสอนมากทำให้ไม่สามารถทำงานด้านโสตทัศนศึกษาได้เต็มที่

๒) จากเจ้าหน้าที่ให้บริการเครื่องมือต่าง ๆ

๓) จากเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาวัสดุ

๔) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบไม่คอยยอมให้ใครใช้เครื่องมือโสตทัศนศึกษา

ค. เกี่ยวกับสถานที่ ครูอาจารย์ประมาณ ๒ ใน ๓ ของผู้ตอบแบบสอบถามรายงานว่าขาดห้องทำงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ บางแห่งมีห้องฉายภาพยนตร์โดยเฉพาะแต่มีปัญหาเรื่องห้องเรียนไม่พอ ขาดห้องทดลองฉายก่อน (Preview-Room) และบางแห่งรายงานว่าห้องฉายภาพยนตร์ได้เกินไปไม่เหมาะสำหรับใช้สอนฉายภาพยนตร์ จากสถานที่ที่จะใช้เป็นห้องฉายหรือห้องแสดงอุปกรณ์การสอน

ง. เกี่ยวกับงบประมาณ ครูอาจารย์ส่วนมากรายงานว่าขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุประเภทต่าง ๆ แม้แต่วัสดุประเภทสิ้นเปลือง (เช่น กระดาษนิวกี่ สี ฯลฯ) ซึ่งมีราคาไม่แพงนักก็ยังไม่สามารถซื้อได้ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุก็มีราคาสูง

จ. เกี่ยวกับครูอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามเอง มีปัญหาเฉพาะดังนี้

๑) มีงานอื่นมากกว่างานสอน จึงไม่สามารถใช้อุปกรณ์ในการสอน

๒) เน้นหาตามหลักสูตรมีมาก แต่มีชั่วโมงสอนน้อย จึงไม่มีเวลาเลือกและใช้อุปกรณ์ส่วนมากใช้วิธีบรรยาย

๓) ไม่มีความแน่ใจว่าจะใช้ได้ และไม่เกยพันกับการใช้อุปกรณ์

๔) ขาดหนังสือที่จะใช้จนกว่าประกอบการสอน

๕) ขาดความรู้ทางคานาสถิตทัศน์อุปกรณ์

๖) ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือบางประเภท

๗) อุปกรณ์บางประเภทผลิตเองได้แต่ขาดวัตถุดิบ (Raw Materials)

ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นอาจจะมีผลต่อปริมาณการใช้วัสดุทัศนวัสดุในการสอน

ตามตาราง -๒๕.

ตาราง ๒๑. แสดงจำนวนครูอาจารย์ มีความต้องการทั่วไปที่เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ จำแนกตามเพศ

ความต้องการทั่วไปที่เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยก
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑. ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการทำอุปกรณ์การสอน	๑๕ ๒.๓๐	๑๕ ๒.๓๐	๓๒ ๔.๕๖	๓๖ ๔.๙๕	๕๖ ๑๓.๕๖	๕๖ ๑๔.๙๓	๑๓๘ ๒๖.๑๙	๑๒๙ ๑๕.๔๔	๔๘ ๙.๓๖	๕๐ ๙.๖๙	๕ ๐.๙๙	๔ ๐.๖๖	๖๕๒ ๑๐๐%
๒. ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอน	๑๕ ๒.๓๐	๑๔ ๒.๑๕	๓๘ ๕.๘๓	๓๒ ๔.๕๖	๘๙ ๑๓.๓๔	๑๐๐ ๑๕.๓๔	๑๓๘ ๒๖.๑๙	๑๒๙ ๑๕.๙๕	๔๖ ๙.๐๕	๔๕ ๖.๕๐	๕ ๐.๙๙	๓ ๐.๔๖	๖๕๒ ๑๐๐%
๓. ต้องการอุปกรณ์การสอนในวิชาที่สอนเพิ่มขึ้น	๕ ๑.๓๘	๔ ๐.๖๖	๑๘ ๒.๙๖	๑๔ ๒.๐๕	๔๙ ๙.๒๖	๘๒ ๑๒.๕๘	๑๔๖ ๒๖.๕๕	๑๓๔ ๒๐.๕๕	๑๐๗ ๑๖.๔๖	๘๕ ๑๓.๐๔	๒ ๐.๓๑	๔ ๐.๖๖	๖๕๒ ๑๐๐%
๔. ต้องการบริการโสตทัศนอุปกรณ์เพิ่มขึ้น	๕ ๑.๓๘	๖ ๐.๙๒	๕ ๑.๓๘	๑๒ ๑.๘๔	๙๐ ๑๐.๙๔	๘๒ ๑๒.๕๘	๑๕๕ ๒๓.๙๙	๑๔๙ ๒๒.๕๕	๘๖ ๑๒.๔๒	๖๕ ๑๐.๕๘	๕ ๐.๙๙	๙ ๑.๐๙	๖๕๒ ๑๐๐%
๕. ต้องการอาจารย์ที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษา คอยให้คำแนะนำในการเลือกและการใช้ อุปกรณ์	๒๔ ๓.๖๘	๑๖ ๒.๔๕	๓๙ ๕.๖๙	๒๙ ๔.๑๔	๑๐๕ ๑๖.๑๕	๙๒ ๑๔.๑๑	๑๑๑ ๑๙.๐๒	๑๒๑ ๑๘.๕๖	๔๘ ๒.๙๖	๖๐ ๙.๒๐	๖ ๐.๙๒	๙ ๑.๐๙	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๒. (ต่อ)

ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยก
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๖. ต้องการให้สถานศึกษามีสถานที่โดยเฉพาะสำหรับเก็บรักษาสถูปกรรมเพื่อสะดวกในการยืม	๑๔ ๒.๑๕	๑๓ ๒.๖๑	๑๘ ๒.๓๖	๓๐ ๔.๖๐	๖๔ ๕.๘๒	๕๓ ๘.๓๕	๑๑๑ ๑๓.๐๒	๑๐๓ ๑๖.๔๑	๑๑๘ ๑๔.๑๐	๑๐๔ ๑๕.๕๕	๔ ๐.๖๖	๕ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๗. ต้องการให้หน่วยโสตทัศนศึกษาจัดบุคคลให้ช่วยเหลือในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ	๑๔ ๒.๑๕	๑๘ ๒.๓๖	๒๕ ๔.๔๕	๒๕ ๓.๘๓	๔๓ ๑๒.๓๓	๖๓ ๑๐.๒๓	๑๒๓ ๑๕.๔๘	๑๒๑ ๑๘.๕๖	๓๑ ๑๐.๓๕	๘๓ ๑๓.๓๔	๕ ๐.๓๓	๕ ๐.๓๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. ต้องการหนังสือคู่มือ แหล่งวัสดุไปเปล่า และแหล่งวัสดุและความรู้จากชุมชน	๑๒ ๑.๘๘	๕ ๐.๓๓	๑๔ ๒.๑๕	๑๖ ๒.๔๕	๖๘ ๑๐.๔๓	๖๓ ๕.๖๖	๑๒๘ ๑๕.๖๓	๑๒๖ ๑๕.๓๒	๑๐๕ ๑๖.๑๐	๑๐๕ ๑๖.๓๒	๒ ๐.๓๑	๔ ๐.๖๖	๖๕๒ ๑๐๐%
๙. ต้องการฝึกการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายต่าง ๆ	๒๔ ๓.๖๘	๑๒ ๑.๘๘	๒๖ ๓.๕๘	๒๘ ๔.๓๕	๘๖ ๑๓.๑๕	๓๖ ๑๑.๓๕	๕๓ ๑๔.๘๘	๑๒๒ ๑๘.๓๑	๕๓ ๑๔.๒๖	๘๔ ๑๒.๘๘	๓ ๐.๔๖	๓ ๐.๔๖	๖๕๒ ๑๐๐%

จากตาราง ๒๑. ครูอาจารย์มีความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ ดังนี้

๑. ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการทำอุปกรณ์การสอน มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕๐.๖๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๒๖.๑๓ หญิงร้อยละ ๖๕.๔๔ อัตราารองลงมาอยู่ในระดับปานกลางคือ ร้อยละ ๒๔.๖๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๓.๙๖ หญิงร้อยละ ๑๔.๓๓ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยคือ ร้อยละ ๔.๖๐ แยกเป็นชายร้อยละ ๖.๓๐ หญิงร้อยละ ๒.๓๐

๒. ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนมีอัตราสูงสุดในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕๐.๙๖ แยกเป็นชายร้อยละ ๒๖.๑๓ หญิงร้อยละ ๖๕.๓๕ อัตราารองลงมาอยู่ในระดับปานกลางคือ ร้อยละ ๒๔.๖๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๓.๓๔ หญิงร้อยละ ๑๕.๓๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๔๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๖.๓๐ หญิงร้อยละ ๒.๑๕

๓. ต้องการอุปกรณ์ในวิชาที่สอนเพิ่มขึ้น มีอัตราสูงสุดในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕๓.๐๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๒๖.๔๕ หญิงร้อยละ ๖๐.๕๕ อัตราารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๕.๔๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๔๖ หญิงร้อยละ ๑๓.๐๔ และมีอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๑.๕๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑.๓๔ หญิงร้อยละ ๐.๖๑

๔. ต้องการบริการโสตทัศนอุปกรณ์เพิ่มขึ้นมีอัตราสูงสุดในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕๖.๓๖ แยกเป็นชายร้อยละ ๒๓.๓๓ หญิงร้อยละ ๖๖.๕๕ อัตราารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๓.๐๐ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๔๖ หญิงร้อยละ ๖๐.๕๕ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒.๑๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑.๖๓ หญิงร้อยละ ๐.๙๖

๕. ต้องการอาจารย์ที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาอยู่ให้คำแนะนำในการเลือกและการใช้อุปกรณ์ มีอัตราสูงสุดในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๕.๕๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๓.๐๒ หญิงร้อยละ ๖๔.๕๖ อัตราารองลงมาอยู่ในระดับปานกลางคือ ร้อยละ ๓๐.๒๖ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๑๕ หญิงร้อยละ ๖๔.๖๖ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๕.๕๔ แยกเป็นชายร้อยละ ๓.๕๓ หญิงร้อยละ ๖.๔๕

๖. ต้องการให้สถานศึกษามีที่เฉพาะสำหรับเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์เพื่อสะดวกใน

การปั๊ม มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๔.๐๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๘.๑๐ หญิงร้อยละ ๑๕.๙๕ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๓.๔๓ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๗.๐๒ หญิงร้อยละ ๑๖.๔๑ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๗๒ แยกเป็นชายร้อยละ ๒.๕๕ หญิงร้อยละ ๒.๖๐

๓. ต้องการให้หน่วยโสตทัศนศึกษาจัดบุคลากรช่วยเหลือนำในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๔.๐๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๙.๔๔ หญิงร้อยละ ๑๘.๕๖ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๔.๐๘ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๐.๗๔ หญิงร้อยละ ๑๓.๓๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๗๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑.๙๙ หญิงร้อยละ ๒.๗๖

๔. ต้องการหนังสือคู่มือแหล่งวัสดุใ้เปล่า แหล่งวัสดุและความรู้จากชุมชน มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๔.๙๕ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๙.๖๓ หญิงร้อยละ ๑๙.๗๒ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๒.๘๒ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๖.๑๐ หญิงร้อยละ ๑๖.๗๒ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒.๖๐ แยกเป็นชายร้อยละ ๑.๔๔ หญิงร้อยละ ๐.๗๗

๕. ต้องการฝึกการใช้เครื่องมือต่าง ๆ มีอัตราสูงสุดในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๓.๕๙ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๔.๔๔ หญิงร้อยละ ๑๘.๗๑ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๖.๙๙ แยกเป็นชายร้อยละ ๑๔.๑๑ หญิงร้อยละ ๑๒.๔๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๕.๕๒ แยกเป็นชายร้อยละ ๓.๖๔ หญิงร้อยละ ๑.๔๔

ความต้องการทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ของครูอาจารย์โดยเฉลี่ยแล้วส่วนมากมีความต้องการค่อนข้างมาก

นอกจากนี้ครูอาจารย์ยังมีความต้องการเพิ่มเติม ซึ่งความต้องการเพิ่มเติมนี้บางข้อก็มีข้อความซ้ำกับความต้องการทั่วไปที่ผู้เขียนถามไปแล้ว ผู้เขียนจึงตัดข้อความนั้นออก เลือกลงเฉพาะข้อความที่แตกต่างกันออกไป

ความต้องการของครูอาจารย์โดยทั่วไปมีดังนี้.-

๑) ต้องการให้หน่วยโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนโดยตรง

๒) ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดหน่วยโสตทัศนศึกษาขึ้นเพื่อให้บริการโสตทัศนวัสดุ แก่ครูอาจารย์ผู้สอน

๓) ต้องการให้หน่วยโสตทัศนศึกษา สำหรับบริการด้านการผลิตหนังสือ อุปกรณ์ เพื่อจำหน่ายหรือเผยแพร่ให้แก่สถาบันการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป

๔) ต้องการเครื่องมือและวัสดุในการผลิตอุปกรณ์การสอน

๕) ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษาจัดการติดต่อยืมวัสดุจากสถานอื่น ๆ ให้

๖) ต้องการเครื่องมือโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ ให้เพียงพอ

๗) ต้องการให้มีอุปกรณ์สำหรับใช้สอนทุกวิชา

๘) ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษาติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อยืมเครื่องมือที่ต่างประเทศได้ทำการวิจัยแล้วว่าเป็นประโยชน์มาแสดงให้ดู หรืออาจจะเป็นเครื่องมือใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อวิชาต่าง ๆ มาแสดงให้นักเรียนฝึกหัดครูได้ทราบและรู้จักวิธีใช้อย่างสม่ำเสมอ

๙) ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษาจัดทำคู่มือบัญชีวัสดุอุปกรณ์ เพื่อจะได้ทราบว่า มีอะไรบ้าง และเปิดบริการให้ยืมได้

๑๐) ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษาไปขอแนะนำเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์

๑๑) ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาเกี่ยวกับการใช้

การยืม ฯลฯ

๑๒) ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษาผลิตวัสดุประเภทสไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ ขึ้นใช้ในวิชาต่าง ๆ เอง

๑๓) ต้องการสถานที่เฉพาะสำหรับจัดทำอุปกรณ์การสอน

๑๔) ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษามีอุปกรณ์ให้มากพอกับความต้องการ

๑๕) ต้องการอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน

๑๖) ต้องการให้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

๑๗) ต้องการให้มีห้องฉายภาพยนตร์โดยเฉพาะ

๑๘) ต้องการห้องมีคสำหรับงานถ่ายภาพ

๑๙) ต้องการให้มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์

- ๒๐) ต้องการให้มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้โดยจริงจัง ๆ มิใช่เพื่อตั้งให้ดูเฉย ๆ
- ๒๑) ต้องการให้เพิ่มจำนวนเครื่องฉายประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องความต้องการ
- ๒๒) ต้องการงบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์การสอน
- ๒๓) ต้องการวัสดุประเภทสิ้นเปลือง (Raw Materials) เพื่อใช้ทำ

อุปกรณ์การสอนอย่างง่าย ๆ

- ๒๔) ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษาจำนวนหลายคน
- ๒๕) ต้องการให้มีการจัดนิทรรศการอุปกรณ์ของกรมการฝึกหัดครู
- ๒๖) ต้องการให้จัดบริการโสตทัศนวัสดุให้แก่นักเรียนฝึกสอนใหม่มากกว่าที่เป็นอยู่
- ๒๗) ต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูมีวัสดุประเภทภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป

เป็นของสถาบันเอง

- ๒๘) ต้องการให้นักเรียนฝึกหัดครูมีความสามารถทำ และใช้อุปกรณ์การสอนได้

ถูกต้อง

- ๒๙) ต้องการฝึกการใช้เครื่องมือบางประเภท
- ๓๐) ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมโสตทัศนศึกษาเพิ่มเติม

ตาราง ๒๒. แสดงจำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามความต้องการอุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ จำแนกตามเพศ

ชนิดของอุปกรณ์ที่ต้องการ	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑. ภาพนิ่ง	๔๖ ๓.๐๖	๘๖ ๑๓.๑๘	๖๓ ๘.๖๖	๖๑ ๘.๓๕	๑๒๐ ๑๘.๔๑	๙๐ ๑๓.๘๐	๖๘ ๑๐.๔๓	๕๒ ๗.๔๘	๒๐ ๓.๐๓	๒๓ ๓.๕๓	๑๒ ๑.๘๘	๑๑ ๑.๖๕	๖๕๒ ๑๐๐%
๒. บัตรคำ	๑๒๒ ๑๘.๓๑	๑๒๕ ๑๘.๓๕	๓๖ ๑๑.๖๖	๓๘ ๑๑.๖๖	๓๐ ๑๐.๓๐	๖๔ ๘.๘๑	๓๕ ๕.๓๗	๓๓ ๕.๐๖	๕ ๑.๓๘	๑๐ ๑.๕๓	๑๓ ๒.๖๑	๕ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๓. แผนที่	๑๐๔ ๑๕.๘๕	๑๔๕ ๒๒.๖๔	๖๔ ๘.๘๑	๖๑ ๘.๓๕	๖๘ ๑๐.๔๓	๕๓ ๘.๑๓	๔๔ ๖.๓๕	๒๓ ๓.๕๓	๓๒ ๔.๕๑	๓๒ ๔.๕๑	๑๓ ๒.๖๑	๕ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๔. ลูกโลก	๑๒๕ ๑๘.๑๓	๑๓๔ ๒๖.๖๘	๖๐ ๘.๒๐	๔๕ ๗.๕๑	๓๗ ๑๑.๘๑	๔๖ ๗.๐๕	๓๓ ๕.๖๗	๑๘ ๒.๓๖	๑๓ ๑.๘๘	๒๔ ๓.๖๘	๑๓ ๒.๖๑	๑๒ ๑.๘๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๕. แผนป้ายวัสดุและวัสดุประกอบ	๓๕ ๑๒.๑๑	๕๔ ๘.๔๒	๓๖ ๑๐.๘๘	๖๖ ๑๐.๖๕	๘๘ ๑๕.๐๓	๘๘ ๑๕.๐๘	๕๓ ๘.๓๕	๔๒ ๖.๔๔	๕ ๑.๓๘	๑๓ ๑.๕๕	๑๕ ๒.๓๐	๕ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๖. แผนป้ายไฟฟ้า	๕๕ ๑๕.๑๘	๑๓๒ ๒๐.๒๕	๘๒ ๑๒.๕๘	๖๕ ๑๐.๕๘	๓๕ ๑๑.๘๕	๓๓ ๑๑.๑๘	๔๔ ๖.๓๕	๒๘ ๔.๓๕	๑๓ ๑.๘๘	๕ ๑.๓๘	๑๖ ๒.๖๕	๘ ๑.๒๒	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๒๒. (ต่อ)

ชนิดของอุปกรณ์ทางการ	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๗. ป้ายนิเทศ	๓๖ ๕.๕๒	๕๒ ๗.๕๕	๓๐ ๔.๖๐	๔๕ ๖.๕๐	๑๐๐ ๑๕.๓๔	๕๕ ๑๔.๕๘	๑๒๓ ๑๘.๖๖	๘ ๑๓.๑๕	๓๒ ๔.๕๑	๓๗ ๕.๖๕	๑๐ ๑.๕๓	๘ ๑.๒๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. แผนภูมิ (Chart)	๒๒ ๓.๓๓	๔๓ ๖.๕๕	๓๐ ๔.๖๐	๓๒ ๔.๕๑	๘๕ ๑๓.๐๘	๘๘ ๑๓.๕๕	๑๔๘ ๒๒.๖๕	๑๑๔ ๑๗.๕๕	๓๖ ๕.๕๒	๔๒ ๖.๔๔	๘ ๑.๒๓	๔ ๐.๖๑	๖๕๒ ๑๐๐%
๙. แผนภาพ (Diagram)	๒๒ ๓.๓๓	๕๒ ๗.๕๕	๓๒ ๔.๕๑	๔๓ ๗.๒๓	๑๐๐ ๑๕.๓๔	๘๘ ๑๓.๕๕	๑๒๓ ๑๕.๖๔	๕๕ ๑๔.๕๑	๓๘ ๕.๘๓	๓๗ ๕.๖๕	๕ ๑.๓๘	๕ ๐.๗๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๐. แผนสถิติ (Graph)	๔๓ ๖.๖๐	๘๘ ๑๓.๖๕	๕๗ ๘.๗๕	๖๕ ๙.๘๓	๙๒ ๑๔.๑๕	๗๕ ๑๑.๓๔	๙๒ ๑๔.๑๕	๖๑ ๙.๓๕	๓๑ ๔.๗๕	๓๐ ๔.๖๐	๑๔ ๒.๓๐	๕ ๐.๗๗	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๑. ภาพโฆษณา (Poster)	๕๑ ๗.๕๒	๖๗ ๑๐.๒๓	๕๕ ๘.๒๘	๖๗ ๑๐.๒๓	๑๐๖ ๑๖.๒๖	๘๖ ๑๔.๗๒	๗๖ ๑๑.๖๖	๕๕ ๘.๐๕	๓๑ ๔.๗๕	๒๖ ๓.๙๕	๑๓ ๑.๙๕	๘ ๑.๒๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๒. หุ่นจำลอง	๔๔ ๖.๗๕	๕๘ ๘.๘๘	๔๗ ๗.๒๓	๕๕ ๘.๒๘	๘๓ ๑๒.๗๓	๙๗ ๑๔.๘๘	๙๔ ๑๔.๔๑	๘๓ ๑๒.๗๓	๕๕ ๗.๕๕	๒๕ ๓.๘๓	๑๑ ๑.๖๕	๖ ๐.๙๒	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๒๒. (ต่อ)

ชนิดของอุปกรณ์ทางการ	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑๓. ของจริง	๓๑ ๔.๓๕	๓๓ ๕.๖๓	๒๒ ๓.๓๓	๒๒ ๓.๓๓	๖๙ ๑๐.๕๘	๙๐ ๑๓.๘๐	๘๕ ๑๓.๖๕	๑๐๕ ๑๖.๑๑	๑๑๑ ๑๓.๐๓	๖๓ ๙.๖๖	๖ ๐.๙๒	๖ ๐.๙๒	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๔. ของตัวอย่าง	๒๓ ๓.๓๓	๓๕ ๕.๓๓	๒๓ ๔.๑๔	๒๒ ๔.๓๙	๘๘ ๑๓.๕๐	๙๓ ๑๔.๒๖	๑๐๘ ๑๖.๒๖	๑๐๓ ๑๖.๔๑	๓๓ ๑๑.๒๐	๕๒ ๓.๙๓	๑๓ ๑.๙๙	๘ ๑.๒๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๕. เครื่องฉายภาพยนตร์	๓๔ ๕.๒๑	๕๓ ๘.๑๓	๓๙ ๕.๙๘	๕๘ ๘.๘๘	๙๑ ๑๓.๙๕	๘๘ ๑๓.๔๙	๑๐๒ ๑๕.๖๔	๓๓ ๑๑.๘๑	๕๖ ๘.๕๘	๔๑ ๖.๒๙	๘ ๑.๒๓	๖ ๐.๙๒	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๖. เครื่องฉายสไลด์	๓๘ ๕.๘๓	๕๕ ๘.๔๓	๓๓ ๕.๖๓	๕๓ ๘.๓๙	๘๓ ๑๒.๓๓	๙๐ ๑๓.๘๐	๑๑๑ ๑๓.๐๓	๘๐ ๑๒.๐๖	๕๒ ๓.๙๓	๓๖ ๕.๕๒	๘ ๑.๒๓	๕ ๐.๓๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๗. เครื่องฉายฟิล์มสตริป	๓๙ ๕.๙๘	๖๑ ๙.๓๕	๔๓ ๖.๕๙	๕๙ ๙.๐๘	๓๙ ๑๒.๑๖	๕๕ ๑๓.๑๙	๑๐๘ ๑๕.๙๕	๘๐ ๑๒.๒๖	๕๕ ๘.๔๓	๓๑ ๔.๓๕	๙ ๑.๓๘	๖ ๐.๙๒	๖๕๒ ๑๐๐%
๑๘. เครื่องบันทึกเสียง	๘๘ ๒.๓๖	๓๕ ๑๑.๕๐	๔๓ ๖.๕๙	๔๓ ๖.๕๙	๓๖ ๑๑.๖๖	๕๕ ๘.๔๓	๓๓ ๑๑.๘๑	๘๓ ๑๒.๓๓	๓๓ ๑๑.๑๙	๖๑ ๙.๓๕	๑๒ ๑.๘๔	๖ ๐.๙๒	๖๕๒ ๑๐๐

ตาราง ๒๒. (ต่อ)

ชนิดของอุปกรณ์ทางการ	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑๙. เครื่องเล่นจานเสียง	๖๔	๘๓	๕๖	๕๔	๓๒	๕๕	๓๖	๖๒	๕๐	๕๔	๑๑	๓	๖๕๒
	๕.๘๒	๑๓.๓๔	๘.๕๕	๘.๒๘	๑๑.๔๔	๕.๐๕	๑๑.๖๖	๕.๕๑	๓.๖๖	๘.๒๘	๑.๖๕	๑.๐๓	๑๐๐%
๒๐. เครื่องฉายวัตถุทึบแสง (Opagut projector)	๓๑	๑๑๔	๕๖	๓๐	๓๓	๖๕	๘๒	๕๓	๕๖	๑๓	๑๐	๘	๖๕๒
	๑๐.๘๕	๑๓.๕๕	๓.๐๕	๑๐.๓๕	๑๑.๒๐	๑๐.๒๓	๑๒.๕๘	๓.๒๓	๓.๑๑	๒.๖๑	๑.๕๓	๑.๒๓	๑๐๐%
๒๑. เครื่องฉายวัตถุโปร่งแสง (Overhead Projector)	๓๑	๑๒๒	๕๑	๓๒	๓๘	๓๕	๓๘	๓๒	๕๑	๑๓	๑๐	๕	๖๕๒
	๑๐.๘๕	๑๘.๖๘	๓.๘๒	๑๑.๐๕	๑๑.๕๖	๑๑.๕๐	๑๑.๕๖	๕.๕๑	๖.๒๘	๑.๕๕	๑.๕๓	๑.๓๘	๑๐๐%
๒๒. โทรทัศน์	๑๑๔	๑๓๔	๓๖	๕๔	๖๑	๓๖	๓๘	๓๔	๒๕	๑๓	๑๑	๕	๖๕๒
	๑๓.๕๕	๒๐.๕๕	๑๑.๖๖	๘.๒๘	๕.๓๕	๑๑.๖๖	๕.๘๓	๕.๒๓	๕.๕๕	๒.๖๑	๑.๖๕	๑.๓๘	๑๐๐%
๒๓. วิทยุ	๑๐๒	๑๑๘	๓๕	๕๘	๖๓	๓๐	๓๓	๕๕	๒๘	๒๒	๑๖	๕	๖๕๒
	๑๕.๖๑	๑๘.๐๕	๑๒.๑๖	๘.๘๕	๑๐.๒๘	๑๐.๓๕	๕.๖๓	๖.๓๕	๕.๓๕	๓.๓๓	๒.๕๕	๑.๓๘	๑๐๐%
๒๔. อื่น ๆ	๑๕	๒๓	๓	๓	๘	๖	๓	๓	๑๐	๕	๒๘	๒๘	๖๕๒
	๒.๓๐	๓.๕๓	๑.๐๓	๐.๕๖	๑.๒๓	๐.๕๒	๑.๐๓	๐.๕๖	๑.๕๓	๐.๓๓	๓.๓๕	๓.๕๐	๑๐๐%

จากตาราง ๒๒. ครูอาจารย์มีความต้องการอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ ในระดับมาก และมากที่สุด ดังนี้

๑. ภาพนิ่ง ต้องการในระดับมากร้อยละ ๑๘.๕๑ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๘.๖๐ รวมความต้องการทั้งสองระดับร้อยละ ๒๗.๐๑
๒. บัตรคำ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๑๐.๔๓ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒.๕๑ รวมความต้องการเป็นร้อยละ ๑๓.๓๔
๓. แผนที่ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๑๐.๒๘ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕.๕๖ รวมเป็นร้อยละ ๒๐.๑๐
๔. ลูกโลก ต้องการในระดับมากร้อยละ ๘.๔๓ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕.๖๓ รวมเป็นร้อยละ ๑๔.๑๐
๕. แผนป้ายผ้าคำและวัสดุประกอบ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๑๕.๑๘ และในระดับมากที่สุด ๓.๓๓ รวมร้อยละ ๑๘.๕๕
๖. แผนป้ายไฟฟ้า ต้องการในระดับมากร้อยละ ๑๑.๑๔ และในระดับมากที่สุดร้อยละ ๓.๓๓ รวมเป็นร้อยละ ๑๔.๕๑
๗. ป้ายนิเทศ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๓๑.๓๕ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๐.๕๖ รวมเป็นร้อยละ ๔๒.๓๑
๘. แผนภูมิ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๓๐.๑๘ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๑.๕๖ รวมเป็นร้อยละ ๔๒.๕๔
๙. แผนภาพ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๓๔.๐๕ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๑.๕๐ รวมเป็นร้อยละ ๔๕.๕๕
๑๐. แผนสถิติ ต้องการในระดับมากร้อยละ ๒๓.๕๐ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๕.๓๕ รวมเป็นร้อยละ ๓๒.๘๕
๑๑. ภาพโฆษณา ต้องการในระดับมากร้อยละ ๑๕.๓๑ และในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๘.๖๔ รวมเป็นร้อยละ ๒๔.๓๕
๑๒. หุ่นจำลอง ต้องการในระดับมากร้อยละ ๒๓.๑๔ และในระดับมากที่สุด

รอยละ ๑๑.๓๔ รวมเป็นรอยละ ๓๘.๔๘

๑๓. ของจริง ทองการในระดับมากรอยละ ๒๙.๗๖ และในระดับมากที่สุด
รอยละ ๒๖.๖๙ รวมเป็นรอยละ ๕๖.๔๕

๑๔. ของตัวอย่าง ทองการในระดับมากรอยละ ๓๒.๖๗ และในระดับมากที่สุด
รอยละ ๑๙.๑๗ รวมเป็นรอยละ ๕๑.๘๔

๑๕. เครื่องฉายภาพยนต์ ทองการในระดับมากรอยละ ๒๓.๔๕ และในระดับ
มากที่สุดรอยละ ๑๔.๘๗ รวมเป็นรอยละ ๓๘.๓๒

๑๖. เครื่องฉายสไลด์ ทองการในระดับมากรอยละ ๒๙.๒๙ และในระดับ
มากที่สุดรอยละ ๑๓.๔๙ รวมเป็นรอยละ ๔๒.๗๘

๑๗. เครื่องฉายฟิล์มสตริป ทองการในระดับมากรอยละ ๒๕.๒๑ และใน
ระดับมากที่สุดรอยละ ๑๓.๑๘ รวมเป็นรอยละ ๔๑.๓๙

๑๘. เครื่องบันทึกเสียง ทองการในระดับมากรอยละ ๒๔.๕๔ และในระดับ
มากที่สุดรอยละ ๒๐.๔๔ รวมเป็นรอยละ ๔๔.๙๘

๑๙. เครื่องเล่นจานเสียง ทองการในระดับมากรอยละ ๒๑.๑๗ และในระดับ
มากที่สุดรอยละ ๑๕.๙๔ รวมเป็นรอยละ ๓๗.๑๑

๒๐. เครื่องฉายวัตถุทึบแสง ทองการในระดับมากรอยละ ๑๙.๗๙ และใน
ระดับมากที่สุดรอยละ ๙.๗๒ รวมเป็นรอยละ ๒๙.๕๑

๒๑. เครื่องฉายวัตถุโปร่งแสง ทองการในระดับมากรอยละ ๑๖.๘๗ และ
ในระดับมากที่สุดรอยละ ๘.๒๗ รวมเป็นรอยละ ๒๕.๑๔

๒๒. โทรทัศน์ ทองการในระดับมากรอยละ ๑๑.๐๔ และในระดับมากที่สุด
รอยละ ๓.๐๖ รวมเป็นรอยละ ๑๔.๑๐

๒๓. วิทยู ทองการในระดับมากรอยละ ๑๒.๕๒ และในระดับมากที่สุดรอยละ
๓.๗๒ รวมเป็นรอยละ ๒๐.๑๔

ครูอาจารย์ทองการวัตถุประเภทของจริงอยู่ในระดับสูงสุดคือ รอยละ ๕๖.๔๕ และของ
ตัวอย่างรองลงมา รอยละ ๕๑.๘๔ นอกจากนี้ วัตถุประเภททองไขเครื่องฉาย ครูอาจารย์ก็มี
ความทองการในระดับค่อนข้างสูงคือ เทปบันทึกเสียงมีอัตรา รอยละ ๔๔.๙๘ เครื่องฉายสไลด์
รอยละ ๔๒.๗๘ และเครื่องฉายภาพยนตร์ รอยละ ๔๒.๓๒

ตาราง ๒๓. แสดงจำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรัง จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโรคพิษสุราเรื้อรัง	เห็นด้วย น้อยที่สุด		เห็นด้วยน้อย		เห็นด้วย ปานกลาง		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วย มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑. การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาโรคพิษสุราเรื้อรัง แยกออกเป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาการศึกษา	๑๓	๑๔	๒๔	๖๕	๕๕	๓๐	๑๒๕	๑๓๓	๕๘	๘๐	๑๐	๓	๖๕๒
	๑.๕๕	๒.๑๕	๓.๖๘	๒.๓๐	๘.๔๓	๑๐.๓๕	๑๕.๓๕	๒๖.๐๑	๑๕.๐๓	๑๒.๒๖	๑.๕๓	๑.๐๓	๑๐๐%
๒. การจัดให้มีบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง	๓	๔	๖	๑๐	๕๓	๕๒	๑๔๓	๑๔๕	๑๑๑	๑๐๔	๕	๔	๖๕๒
	๑.๐๓	๐.๖๑	๐.๙๒	๑.๕๓	๘.๑๓	๓.๙๘	๒๒.๕๔	๒๒.๘๕	๑๓.๐๓	๑๕.๙๕	๐.๓๓	๐.๖๑	๑๐๐%
๓. การจัดให้มีการอบรมครูอาจารย์ในสถาบันเกี่ยวกับเรื่องโรคพิษสุราเรื้อรัง	๑๑	๑๐	๑๖	๑๕	๓๕	๖๘	๑๕๑	๑๔๓	๓๑	๓๕	๖	๘	๖๕๒
	๑.๖๘	๑.๕๓	๒.๔๕	๒.๓๑	๑๑.๓๕	๑๐.๔๓	๒๓.๑๕	๒๓.๙๓	๑๐.๘๘	๑๑.๔๕	๐.๙๒	๑.๒๓	๑๐๐%
๔. การจัดอบรมนักเรียนในเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนก่อนออกฝึกสอน	๔	๕	๘	๘	๔๕	๔๖	๑๔๖	๑๓๘	๑๑๖	๑๒๒	๖	๔	๖๕๒
	๐.๖๑	๐.๓๓	๑.๒๓	๑.๒๓	๓.๕๑	๓.๐๕	๒๒.๓๕	๒๑.๑๓	๑๓.๘๐	๑๘.๓๐	๐.๙๒	๐.๖๑	๑๐๐%
๕. การประชุมสัมมนาการใช้วัสดุอุปกรณ์แต่ละวิชา	๑๒	๑๐	๒๐	๑๐	๖๓	๖๕	๑๕๒	๑๔๕	๓๒	๘๓	๖	๖	๖๕๒
	๑.๘๘	๑.๕๓	๓.๐๓	๑.๕๓	๑๐.๒๘	๙.๙๓	๒๓.๓๑	๒๒.๘๘	๑๑.๐๔	๑๒.๓๕	๐.๙๒	๐.๙๒	๑๐๐%

ตาราง ๒๓. (ต่อ)

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	เห็นด้วย น้อยที่สุด		เห็นด้วยน้อย		ปานกลาง		เห็นด้วยมาก		เห็นด้วย มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๖. การจัดซื้อวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็น โดยใช้เงินบำรุงการศึกษา	๕ ๐.๖๑	๕ ๐.๓๓	๑๔ ๒.๑๕	๖ ๐.๓๒	๖๕ ๕.๕๓	๓๓ ๑๑.๑๘	๑๔๕ ๒๒.๒๔	๑๔๔ ๒๒.๐๘	๕๓ ๑๔.๕๓	๘๘ ๑๓.๕๐	๔ ๐.๖๑	๓ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๗. การให้ข่าวสารและการฝึกอบรมชุมชน	๑๐ ๑.๕๓	๕ ๑.๓๘	๑๓ ๑.๕๕	๑๓ ๑.๕๕	๘๘ ๑๓.๕๐	๑๐๓ ๑๖.๔๑	๑๕๖ ๒๓.๕๓	๑๒๓ ๑๕.๔๓	๕๔ ๘.๒๘	๖๐ ๙.๒๐	๘ ๑.๒๓	๓ ๑.๐๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. ครูอาจารย์ที่ออกนิเทศการสอน ควรมีความ รู้ในเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุอย่างใด	๕ ๐.๓๓	๑ ๐.๑๕	๖ ๐.๓๒	๕ ๑.๓๘	๔๕ ๖.๕๐	๔๓ ๖.๖๐	๑๓๑ ๒๐.๐๘	๑๓๐ ๑๕.๕๔	๑๓๖ ๒๐.๘๖	๑๓๔ ๒๐.๕๕	๖ ๐.๓๒	๕ ๐.๓๓	๖๕๒ ๑๐๐ %

จากตาราง ๒๓.

๑. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาโสตทัศนศึกษาแยกออกเป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาการศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๐.๔๐ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๗.๒๕ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๔๖ (ชาย + หญิง) แสดงว่าในเรื่องนี้ครูอาจารย์มีความเห็นว่าการแยกวิชาโสตทัศนศึกษาสอนต่างหาก

๒. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดให้มีบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๓๕ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๒.๕๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๑.๓๓ (ชาย + หญิง) แสดงว่าเรื่องนี้ครูอาจารย์มีความเห็นด้วยในระดับสูง

๓. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดให้มีการอบรมครูอาจารย์เกี่ยวกับเรื่องโสตทัศนศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๐๘ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๒.๓๘ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๓.๒๒ (ชาย + หญิง) แสดงว่าครูอาจารย์มีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

๔. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดให้มีการอบรมนักเรียนฝึกสอนเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๓.๕๖ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๒.๕๐ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๑.๓๘ แสดงว่าเรื่องนี้ครูอาจารย์เห็นด้วยในระดับสูงสุด

๕. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดให้มีการประชุมสัมมนาการใช้อุปกรณ์ในแต่ละวิชา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๖.๖๕ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๓.๓๕ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๓.๓๓ (ชาย + หญิง) แสดงว่าครูอาจารย์เห็นด้วยในเรื่องนี้ในระดับสูง

๖. ความคิดเห็นในเรื่องการจัดซื้อวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็นโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๔.๓๒ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๕.๔๓ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ

รอยละ ๑.๓๘ (ชาย + หญิง) แสดงว่าครูอาจารย์เห็นด้วยกับเรื่องนี้ในระดับสูง

๓. ความคิดเห็นในเรื่องการให้ข่าวสารและการติดต่อชุมชนมีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด รอยละ ๔๓.๔๐ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับปานกลางคือ รอยละ ๒๙.๙๑ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ รอยละ ๒.๖๑ (ชาย + หญิง) แสดงว่าครูอาจารย์เห็นด้วยกับเรื่องนี้ในระดับสูง

๔. ความคิดเห็นในเรื่องครูอาจารย์ที่ออกนิเทศการสอนควรมีความรู้ในเรื่องการใช้สื่อทัศนวัสดุอย่างก็มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุดคือ รอยละ ๔๑.๔๑ (ชาย + หญิง) อัตรารองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุดคือ รอยละ ๓๐.๐๓ (ชาย + หญิง) และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับน้อยที่สุด รอยละ ๐.๕๖ (ชาย + หญิง) แสดงว่าครูอาจารย์เห็นด้วยกับเรื่องนี้ในระดับสูง

ตาราง ๒๔. แสดงจำนวนครูอาจารย์ จัดจำพวกตามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา จำแนกตามพวกที่เคยและไม่เคยได้เรียนหรืออบรมทางโสตทัศนศึกษา

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
๑. การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาโสตทัศนศึกษา แยกออกเป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาการศึกษา	๑๕ ๒.๓๐	๑๒ ๑.๘๘	๒๔ ๓.๖๘	๑๕ ๒.๓๐	๖๘ ๑๐.๔๓	๕๖ ๘.๖๘	๑๘๑ ๒๗.๓๖	๘๘ ๑๒.๘๘	๑๓๐ ๑๘.๙๔	๔๓ ๗.๒๑	๗ ๑.๐๗	๑๓ ๑.๙๔	๖๕๒ ๑๐๐%
๒. การจัดให้มีการบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษา	๖ ๐.๙๒	๕ ๐.๗๗	๓ ๑.๐๓	๕ ๑.๓๘	๕๔ ๘.๒๘	๕๐ ๗.๖๗	๑๙๐ ๒๘.๑๔	๑๐๕ ๑๖.๑๐	๑๖๔ ๒๕.๑๕	๕๐ ๖.๖๗	๔ ๐.๖๑	๘ ๑.๒๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๓. การจัดให้มีการอบรมครูอาจารย์ในสถาบันเกี่ยวกับเรื่องโสตทัศนศึกษา	๑๒ ๑.๘๘	๘ ๑.๓๘	๒๔ ๓.๖๘	๑๑ ๑.๖๘	๘๒ ๑๒.๕๘	๖๐ ๘.๒๐	๑๘๔ ๒๘.๖๗	๙๘ ๑๕.๑๘	๑๐๗ ๑๖.๔๑	๓๗ ๕.๖๗	๖ ๐.๙๒	๑๑ ๑.๖๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๔. การจัดอบรมนักเรียนในเรื่องการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนการสอนก่อนออกฝึกสอน	๕ ๐.๗๗	๔ ๐.๖๑	๑๑ ๑.๖๘	๕ ๐.๗๗	๕๖ ๘.๒๐	๘๘ ๑๓.๕๑	๑๗๕ ๒๗.๔๕	๑๐๕ ๑๖.๑๐	๑๘๐ ๒๗.๖๐	๕๖ ๘.๑๘	๔ ๐.๖๑	๘ ๑.๒๓	๖๕๒ ๑๐๐%
๕. การประชุมสัมมนาการใช้อุปกรณ์ในแต่ละวิชา	๑๓ ๑.๙๔	๘ ๑.๓๘	๑๗ ๒.๖๑	๑๒ ๑.๘๘	๘๐ ๑๒.๒๒	๕๒ ๗.๘๘	๒๐๑ ๓๐.๘๓	๙๘ ๑๕.๐๓	๑๐๗ ๑๖.๔๑	๔๗ ๗.๒๑	๗ ๑.๐๗	๘ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%

ตาราง ๒๔. (ต่อ)

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ไม่ตอบ		รวมยอด
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
๖. การจัดซื้อวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็น โดยใช้งบประมาณการศึกษา	๕ ๐.๓๓	๔ ๐.๖๑	๑๐ ๑.๕๓	๑๐ ๑.๕๓	๓๔ ๑๑.๕๖	๖๐ ๔.๒๐	๑๕๒ ๒๔.๕๕	๕๖ ๑๔.๘๒	๑๓๕ ๒๐.๓๖	๔๘ ๒.๓๖	๕ ๐.๓๓	๕ ๑.๕๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๗. การให้ข่าวสารและการติดต่อชุมชน	๑๑ ๑.๖๕	๘ ๑.๒๓	๑๔ ๒.๑๕	๑๒ ๑.๘๔	๑๑๖ ๑๓.๓๕	๓๕ ๑๒.๑๑	๑๘๓ ๒๔.๖๘	๕๔ ๑๔.๕๑	๘๘ ๑๓.๔๕	๒๕ ๓.๘๓	๕ ๑.๓๘	๕ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%
๘. ครูอาจารย์ที่ออกนิเทศการสอนควรมี ความรู้ในเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุอย่างถ่องแท้	๔ ๐.๖๑	๑ ๐.๑๕	๖ ๐.๙๒	๕ ๑.๓๘	๓๕ ๕.๘๘	๔๕ ๓.๕๑	๑๓๓ ๒๓.๑๔	๘๓ ๑๒.๓๓	๑๕๒ ๒๔.๕๕	๓๖ ๑๑.๖๖	๕ ๐.๓๓	๕ ๑.๓๘	๖๕๒ ๑๐๐%

จากตาราง ๒๔. ผู้ที่เคยเรียนหรืออบรมและผู้ไม่เคยมีความคิดเห็นค่อนข้างไปในระดับเห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับตาราง ๒๓.

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ครูอาจารย์รายงานมาพอสรุปได้ดังนี้

๑. ควรจัดตั้งแผนกโสตทัศนศึกษาขึ้นในสถาบันฝึกหัดครูทุกแห่ง
๒. ควรมีอาคารเฉพาะของแผนกหรือของหน่วยงานคานนี้ เพื่อจะได้นำรวมอุปกรณ์ไว้เป็นหมวดหมู่ เหมาะแก่การเก็บรักษา และการหยิบยืมไปใช้
๓. ควรสนับสนุนงานคานโสตทัศนศึกษาอย่างกว้างขวาง
๔. ควรจัดศูนย์ผลิตอุปกรณ์ให้ทั่วถึงในระดับโรงเรียน จังหวัด อำเภอ ภาค ประเทศ
๕. ควรมีครูอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาให้เพียงพอ
๖. ควรมีอุปกรณ์ทุกชนิดให้เพียงพอต่อความต้องการของครูอาจารย์
๗. ครูอาจารย์ที่ออกนิเทศการสอน ควรสอนให้นักเรียนใช้โสตทัศนวัสดุในโอกาสที่เหมาะสม เหมาะกับเนื้อหาวิชา และประหยัดที่สุด
๘. ควรมีวัสดุประเภท ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป เป็นของสถานศึกษาเอง
๙. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรจัดงบประมาณ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้พอต่อความต้องการของครูอาจารย์
๑๐. การให้นักเรียนในการทำอุปกรณ์ในวิชาต่าง ๆ ควรมีรูปแบบ ขนาดเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๑๑. ครูผู้สอนควรได้มีโอกาสปรึกษาเกี่ยวกับอุปกรณ์กับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาเพื่อประโยชน์ในการใช้
๑๒. ควรมีศูนย์สำหรับบริการวัสดุ เครื่องมือ และศูนย์ผลิตด้วย
๑๓. ผู้ที่เรียนวิชาโสตทัศนศึกษาโดยตรงที่สำเร็จไปควรได้ใช้วิชาที่เรียนไปให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง เพราะส่วนมากเรียนแล้วเมื่อสำเร็จออกไปก็มิได้ทำตามที่เราเรียนไป
๑๔. ควรให้ครูพี่เลี้ยงใกล้ชิด และเข้าใจความสำคัญของการใช้โสตทัศนอุปกรณ์

๑๕. ควรให้เวลาเรียนแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีเวลาใช้สันทัดวัสดุ
๑๖. หัวหน้าหมวดวิชาควรทำงานประสานงานกับหัวหน้าสภาศึกษาเพื่อจะได้ทราบความต้องการและความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์แต่ละอย่าง
๑๗. ส่วนมากแผนกสภาศึกษามีทั้งไว้อย่างใด ๆ ไม่มีอาจารย์ทำหน้าที่โดยเฉพาะ
๑๘. อาจารย์ในแผนกสภาศึกษามีงานด้านอื่น ๆ มากหลายอย่างด้วยทำให้บริการไม่ได้เต็มที่
๑๙. ควรบริการด้านความบันเทิง และรวมทั้งสารคดีด้วย
๒๐. ควรเพิ่มวิชาสภาศึกษาให้แก่แก่นักเรียนฝึกหัดครู
๒๑. ควรให้มีการประเมินผลแก่ครูผู้ใช้อุปกรณ์และไม่ใช้
๒๒. ควรให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนให้กว้างขวาง
๒๓. ควรมีการอบรมการทำอุปกรณ์
๒๔. วิชาบางวิชาไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์

เรื่องปริมาณการใช้สภาศึกษาของครูอาจารย์

ตาราง ๒๕. ผู้เขียนได้กำหนดตัวเลขบรรจุลงในสมมติว่าเรื่องมีความหมายดังนี้

- เลข ๑ แทน ใช้มากที่สุด
- เลข ๒ แทน ใช้บาง
- เลข ๓ แทน ไม่ใช่เลย
- เลข ๔ แทน ไม่ตอบ

การกีดกันรายละ คิดแยกเพศชาย และเพศหญิง เพศชายคิดจากจำนวนเต็ม เพศหญิงคิด ๓๒๕ และเพศหญิงคิดจากจำนวนเต็ม เพศหญิงคิด ๓๒๓

การแปลความหมายจากตาราง ผู้เขียนจะแปลความในเรื่องไม่ตอบ ให้หมายถึง ไม่ใช่เลย

ตาราง ๒๕ จำนวนครูอาจารย์ประจำพวกตามเพศ จำแนกตามปริมาณการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ

ชนิดของอุปกรณ์	รวมยอด	ชาย (๓๒๙)				หญิง (๓๒๓)			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑. ภาพนิ่ง	๖๕๒	๔๔	๑๗๒	๑๐๒	๑๑	๓๗	๑๖๑	๑๑๕	๑๐
	๑๐๐%	๖๓.๓๗	๕๒.๒๘	๓๑.๐๐	๓.๓๔	๑๑.๕๖	๔๙.๘๕	๓๕.๖๐	๓.๑๐
๒. บัตรคำ	๖๕๒	๒๘	๑๑๓	๑๗๙	๙	๓๔	๑๒๒	๑๖๑	๖
	๑๐๐%	๘.๕๑	๓๔.๓๕	๕๔.๔๑	๒.๗๔	๑๐.๕๓	๓๗.๗๗	๔๙.๘๕	๑.๘๖
๓. แผนที่	๖๕๒	๔๙	๑๑๓	๑๕๙	๘	๕๑	๔๘	๑๖๗	๗
	๑๐๐%	๑๔.๘๙	๓๔.๓๕	๔๘.๓๓	๒.๔๓	๑๕.๗๙	๑๔.๓๔	๕๑.๗๐	๒.๑๗
๔. ลูกโลก	๖๕๒	๓๗	๑๐๓	๑๘๑	๘	๓๔	๘๓	๑๙๘	๘
	๑๐๐%	๑๑.๒๕	๓๑.๓๑	๕๕.๐๒	๒.๔๓	๑๐.๕๓	๒๕.๗๐	๖๑.๓๐	๒.๔๘
๕. แผนป้ายวัสดุ และชิ้นส่วน	๖๕๒	๒๙	๑๔๓	๑๖๖	๑๑	๓๔	๑๒๕	๑๕๖	๘
	๑๐๐%	๘.๘๑	๔๓.๕๗	๔๔.๓๘	๓.๓๔	๑๐.๕๓	๓๘.๗๐	๔๘.๓๐	๒.๔๘
๖. แผนป้ายไฟฟ้า	๖๕๒	๒๗	๘๔	๒๐๖	๑๒	๑๔	๗๕	๒๒๓	๗
	๑๐๐%	๘.๒๑	๒๕.๕๓	๖๒.๖๑	๓.๖๕	๔.๓๓	๒๕.๕๖	๖๙.๐๔	๒.๑๗
๗. ป้ายนิเทศ	๖๕๒	๑๐๑	๑๖๒	๕๗	๕	๘๐	๑๕๔	๘๓	๖
	๑๐๐%	๓๐.๗๐	๔๙.๒๔	๑๗.๓๓	๒.๗๔	๒๕.๗๗	๕๗.๖๘	๒๕.๗๐	๑.๘๖
๘. แผนภูมิ	๖๕๒	๙๔	๑๗๕	๕๔	๖	๗๙	๑๗๐	๗๐	๔
	๑๐๐%	๒๘.๕๓	๕๓.๑๙	๑๖.๔๑	๑.๘๖	๒๕.๕๖	๕๒.๖๓	๒๑.๖๗	๑.๒๔
๙. แผนภาพ	๖๕๒	๘๖	๑๗๖	๖๐	๗	๗๐	๑๕๗	๙๑	๕
	๑๐๐%	๒๖.๑๔	๕๓.๕๐	๑๘.๒๔	๒.๑๓	๒๑.๖๗	๔๘.๖๑	๒๘.๑๗	๑.๕๕
๑๐. แผนสถิติ	๖๕๒	๕๑	๑๖๙	๑๐๑	๘	๔๐	๑๒๕	๑๕๑	๗
	๑๐๐%	๑๕.๕๐	๕๑.๓๗	๓๐.๗๐	๒.๔๓	๑๒.๓๘	๓๘.๗๐	๔๖.๗๕	๒.๑๗

ตาราง ๒๕ (ต่อ)

ชนิดของอุปกรณ์	รวมยอด	ชาย (๓๒๙)				หญิง (๓๒๓)			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑๑. ภาพโฆษณา	๖๕๒	๕๘	๑๖๑	๑๐๐	๑๐	๕๕	๑๖๘	๑๐๕	๕
	๑๐๐%	๑๓.๖๓	๔๘.๙๔	๓๐.๔๐	๓.๐๔	๑๓.๙๓	๕๒.๐๑	๓๒.๕๑	๑.๕๔
๑๒. หุ่นจำลอง	๖๕๒	๓๒	๑๕๙	๘๙	๙	๔๕	๑๖๓	๑๐๕	๖
	๑๐๐%	๒๑.๘๘	๔๘.๓๓	๒๓.๐๕	๒.๙๔	๑๓.๙๓	๕๑.๙๐	๓๒.๕๑	๑.๘๖
๑๓. ขวดจริง	๖๕๒	๑๒๓	๑๕๓	๔๑	๘	๙๐	๑๓๖	๔๙	๘
	๑๐๐%	๓๓.๓๙	๔๓.๓๒	๑๒.๔๖	๒.๔๓	๒๓.๘๖	๕๔.๔๙	๑๕.๑๓	๒.๔๘
๑๔. ของตัวอย่าง	๖๕๒	๘๕	๑๘๒	๕๔	๘	๘๑	๑๘๐	๕๘	๔
	๑๐๐%	๒๕.๘๔	๕๕.๓๒	๑๖.๔๑	๒.๔๓	๒๕.๐	๕๕.๙๓	๑๓.๙๖	๑.๒๔
๑๕. ภาพยนตร์	๖๕๒	๒๘	๑๔๒	๑๕๐	๙	๑๑	๑๓๔	๑๓๓	๕
	๑๐๐%	๘.๕๑	๔๓.๑๖	๔๕.๕๙	๒.๙๔	๓.๔๑	๔๑.๔๙	๕๓.๕๖	๑.๕๕
๑๖. फिल्मสตริป	๖๕๒	๑๙	๑๑๒	๑๙๑	๙	๑๑	๙๑	๒๑๕	๖
	๑๐๐%	๕.๙๘	๓๔.๐๔	๕๘.๐๕	๒.๑๓	๓.๔๑	๒๘.๑๓	๖๖.๕๖	๑.๘๖
๑๗. สไลด์	๖๕๒	๒๓	๑๑๐	๑๘๔	๘	๑๘	๙๒	๒๐๓	๖
	๑๐๐%	๘.๒๑	๓๓.๔๓	๕๕.๙๓	๒.๔๓	๕.๕๓	๒๘.๘๘	๖๔.๐๙	๑.๘๖
๑๘. เทปบันทึกเสียง	๖๕๒	๓๘	๑๐๓	๑๓๙	๙	๔๒	๑๐๙	๑๖๓	๕
	๑๐๐%	๑๑.๕๕	๓๑.๓๑	๕๔.๔๑	๒.๙๔	๑๓.๐๐	๓๓.๙๕	๕๑.๙๐	๑.๕๕
๑๙. จานเสียง	๖๕๒	๓๔	๙๐	๑๙๖	๙	๓๐	๘๖	๒๐๒	๕
	๑๐๐%	๑๐.๓๓	๒๓.๓๖	๕๙.๕๙	๒.๙๔	๙.๒๙	๒๖.๖๓	๖๒.๕๔	๑.๕๕
๒๐. เครื่องฉายวิสตึ	๖๕๒	๙	๖๐	๒๕๓	๙	๒	๓๐	๒๘๕	๖
พิเศษ	๑๐๐%	๒.๑๓	๑๘.๒๔	๓๖.๙๐	๒.๙๔	๐.๖๒	๙.๒๙	๘๘.๒๔	๑.๘๖

ตาราง ๒๕ (ต่อ)

ชนิดของอุปกรณ์	รวมยอด	ชาย (๓๒๙)				หญิง (๓๒๓)			
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๒๑. วัสดุโปร่งแสง และเครื่องฉาย	๒๕๒	๕	๔๑	๒๓๔	๙	๒	๒๓	๒๙๒	๖
	๑๐๐%	๑.๕๒	๑๒.๔๖	๘๓.๒๘	๒.๓๔	๐.๖๒	๙.๑๒	๙๐.๔๐	๑.๘๖
๒๒. โทรทัศน์	๒๕๒	๒	๓๒	๒๘๕	๑๐	๔	๓๔	๒๙๓	๘
	๑๐๐%	๐.๖๑	๙.๓๓	๘๖.๖๓	๓.๐๔	๑.๒๔	๑๐.๕๓	๘๕.๙๖	๒.๔๘
๒๓. วิทยุ	๒๕๒	๒	๖๘	๒๒๘	๓๑	๑๐	๖๐	๒๒๓	๒๖
	๑๐๐%	๐.๖๑	๒๐.๖๓	๖๙.๓๐	๙.๕๒	๓.๑๐	๑๘.๕๘	๙๐.๒๘	๘.๐๕
๒๔. อื่น ๆ *	๒๕๒	๒	๑๑	๕๐	๒๖๖	๑	๕	๓๐	๒๔๓
	๑๐๐%	๐.๖๑	๓.๓๔	๑๕.๒๐	๘๐.๘๕	๐.๓๗	๑.๕๕	๒๑.๖๓	๙๖.๔๓

* ใหญ่ตอบแบบสอบถามระบุชนิดอุปกรณ์ด้วย

จากตาราง ๒๕. ทั้งเพศชาย และเพศหญิงใช้อุปกรณ์ประเภทของจริงมากที่สุด มีอัตราสูงสุดคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๙ และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๖ อัตราารองลงมาคือ วิทยุ เพศชายมีจำนวนร้อยละ ๓๐.๙๐ ส่วนอัตราารองลงมาของเพศหญิงใช้ของตัวอย่างร้อยละ ๒๕.๐๘

ระดับการใช้บาง มีอัตราสูงสุดแตกต่างกัน เพศชายใช้แผนภูมิมีอัตราสูงสุดร้อยละ ๕๓.๕๐ อัตราารองลงมาใช้แผนภูมิร้อยละ ๕๓.๑๙ แต่เพศหญิงใช้ของตัวอย่างมีอัตราสูงสุดร้อยละ ๕๕.๙๓ อัตราารองลงมาใช้ของจริงจำนวนร้อยละ ๕๔.๔๘

วัสดุที่ไม่ใช่เลยของเพศชายคือ โทรทัศน์มีอัตราสูงสุดร้อยละ ๘๙.๙๓ (สภมภ์ ๕ + ๖) ของเพศหญิงคือ วัสดุโปร่งแสง และเครื่องฉายวัสดุโปร่งแสง คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๒๖ (สภมภ์ ๕ + ๑๐)

อุปกรณ์ทั้ง ๒๓ ชนิด คิดปริมาณการใช้โดยเฉลี่ยแล้วทั้งเพศชาย และเพศหญิงใช้
 โสตทัศนวัสดุอยู่ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะทางสถานศึกษาไม่มีอุปกรณ์ให้ยืม ดังปรากฏ
 ในปัญหาและขอคิดเห็นของครูอาจารย์ อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากทางสถาบันฝึกหัดครูไม่มี
 เงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ และข้อสำคัญที่สุดคือ ครูอาจารย์
 บางท่านเห็นว่าการใช้โสตทัศนวัสดุทำให้สิ้นเปลืองเวลาไม่คุ้มค่ากับแรงงาน การลงทุน นอกจากนี้
 ยังเห็นว่าการสอนในระดับ ป.กศ. ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอน ใช้แต่ชอล์กกับกระดานดำ
 ก็เพียงพอแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยข้อ ๒

การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ ๒ ผู้เขียนได้ใช้แบบสอบถามชุดที่ ๒

(ดังปรากฏในภาคผนวก)

รายละเอียดส่วนตัวของผู้บริหารมีปรากฏในตาราง ๔ - ๕ ในบทที่ ๓

ตาราง ๒๒ แสดงจำนวนผู้บริหารจำแนกตามความถี่เห็นเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา
 แบ่งเป็นข้อความคิดเห็น ๑๓ ข้อ ซึ่งแบ่งตามเกณฑ์มากน้อย ผู้เขียนต้องการทราบข้อคิดเห็นที่
 เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาของผู้บริหาร เพื่อจะได้นำมาพิจารณาประกอบกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
 โดยเสรีของผู้บริหาร

ตาราง ๒. แสดงจำนวนผู้บริหาร จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา

ข้อความคิดเห็น	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
๑. ในสถาบันฝึกหัดครูไม่จำเป็นต้องมี แผนกโสตทัศนศึกษา	—	—	๑ ๔.๐๐%	๑ ๔.๐๐%	๒๓ ๕๒.๐๐%
๒. ครูอาจารย์ที่ไม่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เลยก็สามารถสอนได้ผลดี	—	๒ ๘.๐๐%	๓ ๑๒.๐๐%	๑๐ ๔๐.๐๐%	๑๐ ๔๐.๐๐%
๓. แผนกโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ระดับ ป.กศ.ควรเป็นตัวอย่างแก่ สถาบันอื่น ๆ	๑๐ ๔๐.๐๐%	๑๒ ๔๘.๐๐%	๒ ๘.๐๐%	๑ ๔.๐๐%	—
๔. สถานที่ทำงานของแผนกโสตทัศนศึกษา ไม่จำเป็นต้องมีเป็นสัดส่วน	—	—	๓ ๑๒.๐๐%	๔ ๑๖.๐๐%	๑๘ ๗๒.๐๐%
๕. ท่านควรเป็นผู้ร่วมวางแผนงานด้าน โสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาของท่าน	๑๐ ๔๐.๐๐%	๑๒ ๔๘.๐๐%	๓ ๑๒.๐๐%	—	—
๖. หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาควรมีความรู้ ความชำนาญในด้านโสตทัศนศึกษาโดย เฉพาะ	๑๘ ๗๒.๐๐%	๔ ๑๖.๐๐%	๑ ๔.๐๐%	๒ ๘.๐๐%	—
๗. บุคคลที่อยู่ในคณะดำเนินงานด้าน โสตทัศนศึกษาไม่จำเป็นต้องมีความรู้ ทางด้านโสตทัศนศึกษา	—	๑ ๔.๐๐%	๑ ๔.๐๐%	๖ ๒๔.๐๐%	๑๓ ๖๘.๐๐%
๘. ปัจจุบันนี้การดำเนินงานด้านโสตทัศน- ศึกษาในสถานศึกษาของท่านอยู่ใน เกณฑ์แล้ว	—	๓ ๑๒.๐๐%	๑๑ ๔๔.๐๐%	๔ ๑๖.๐๐%	๒ ๘.๐๐%

ตาราง ๒. (ต่อ)

ข้อความคิดเห็น	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
๙. ครูอาจารย์ในสถานศึกษาของท่าน ส่วนมากไม่ใช่อุปกรณ์ในการสอน	๑ ๔.๐๐%	๓ ๑๒.๐๐%	๑๘ ๗๒.๐๐%	๒ ๘.๐๐%	๑ ๔.๐๐%
๑๐. เรื่องของโสตทัศนศึกษาในระดับ ป.กศ.นั้น เท่าที่มีอยู่ในหลักสูตร ก็เพียงพอแล้ว	๑ ๔.๐๐%	๓ ๑๒.๐๐%	๔ ๑๖.๐๐%	๑๑ ๔๔.๐๐%	๖ ๒๔.๐๐%
๑๑. โสตทัศนศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้เงินมาก ฉะนั้นท่านจึงไม่อยากสนับสนุน	—	—	๑ ๔.๐๐%	๗ ๒๘.๐๐%	๑๗ ๖๘.๐๐%
๑๒. เครื่องมือโสตทัศนศึกษาส่วนมากท่านได้ มาจากองค์การต่าง ๆ ช่วยเหลือ	—	๕ ๒๐.๐๐%	๑๒ ๔๘.๐๐%	๖ ๒๔.๐๐%	๒ ๘.๐๐%
๑๓. ตำแหน่งงานในหน้าที่โสตทัศนศึกษาเป็น เพียงตำแหน่งเพื่อการขอเลื่อนขั้น อัตราเงินเดือนเท่านั้น	—	๑ ๔.๐๐%	๒ ๘.๐๐%	๒ ๘.๐๐%	๒๐ ๘๐.๐๐%

จากตาราง ๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาของผู้บริหาร

๑. ความคิดเห็นของผู้บริหารในเรื่อง ในสถาบันฝึกหัดครูไม่จำเป็นต้องมีแผนกโสตทัศนศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากเห็นด้วยกับการจัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับครูอาจารย์ที่สอนไม่ใช่โสตทัศนอุปกรณ์เลยก็สามารถสอนได้ผลดี ผู้บริหารส่วนมากไม่เห็นด้วย คือ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๔๐.๐๐ เท่ากัน

๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องแผนกโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูระดับ ป. กศ. ควรเป็นตัวอย่างแก่สถานการศึกษาร้อยละ ๕๕.๐๐ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคือ ร้อยละ ๔๔.๐๐ อัตรารองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคือ ร้อยละ ๔๐.๐๐ แสดงว่าเรื่องนี้ผู้บริหารส่วนมากเห็นด้วยค่อนข้างมาก

๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ทำงานของแผนกโสตทัศนศึกษาไม่จำเป็นต้องมีเป็นสัดส่วน มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๗๒.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารเห็นด้วยกับการจัดสถานที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษา

๕. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องผู้บริหารควรเป็นผู้รวมวางแผนงานด้านโสตทัศนศึกษา นั้น มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคือ ร้อยละ ๕๕.๐๐ อัตรารองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคือ ร้อยละ ๔๐.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารเห็นด้วยกับเรื่องนี้ค่อนข้างมาก

๖. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาควรมีความรู้ ความชำนาญในงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคือ ร้อยละ ๗๒.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากเห็นด้วยกับเรื่องนี้มาก

๗. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคคลที่อยู่ในคณะดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๖๕.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา

๘. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจุบันนี้การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาของท่านอยู่ในเกณฑ์แล้ว มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ร้อยละ ๔๔.๐๐ ส่วนอัตรารองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยคือ ร้อยละ ๓๖.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากเห็นว่าการทำงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างไม่ดี

๙. ความคิดเห็นเกี่ยวกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาส่วนมากไม่ใช่อุปกรณ์ในการสอน มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับปานกลางคือ ร้อยละ ๗๒.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากเห็นว่าครูอาจารย์ส่วนมากไม่ค่อยได้ใช้อุปกรณ์

๑๐. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของโสตทัศนศึกษาในระดับ ป. กศ. เท่าที่มีในหลักสูตร

เพียงพอแล้ว มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยคือ ร้อยละ ๔๔.๐๐ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒๔.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากเห็นด้วยว่าเรื่องโสตทัศนศึกษาที่มีแทรกอยู่ในหลักสูตรยังไม่เพียงพอ แต่ก็มีผู้บริหารประมาณ ๑ ใน ๒ เห็นว่าเรื่องโสตทัศนศึกษาที่มีในหลักสูตรนักเรียน ป. กศ. เพียงพอแล้ว

๑๑. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้เงินมาก ฉะนั้นท่านจึงไม่ชอบสนับสนุน มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒๔.๐๐ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยคือ ร้อยละ ๒๔.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ค่อนข้างมาก

๑๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือโสตทัศนศึกษาส่วนมากได้มาจากองค์การต่าง ๆ ช่วยเหลือ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ร้อยละ ๔๔.๐๐ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยคือ ร้อยละ ๒๔.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารเห็นด้วยในเรื่องนี้ค่อนข้างน้อยมาก

๑๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตำแหน่งงานในหน้าที่โสตทัศนศึกษาเป็นเพียงตำแหน่งเพื่อการขอเลื่อนขั้นอัตราเงินเดือนเท่านั้น มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔๐.๐๐ แสดงว่าผู้บริหารไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ค่อนข้างมาก

ข้อคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่องานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูระดับ ป. กศ. ซึ่งได้จากข้อสอบถามที่แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี มีดังนี้

๑. ขณะนี้ยังขาดความรู้และความชำนาญด้านนี้โดยเฉพาะ จึงทำให้งานด้านนี้มิได้เป็นไปอย่างกว้างขวางเท่าที่ควร

๒. ยังขาดครูอาจารย์ที่มีความรู้และสนใจงานด้านนี้โดยเฉพาะ

๓. โรงเรียนยังขาดสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งจะใช้เป็นสถานที่ดำเนินงานด้านนี้

อย่างเป็นส่วน

๔. งานด้านโสตทัศนศึกษาควรเป็นหัวใจของงานการผลิตครู

๕. สถานศึกษาใดที่ไม่มีหน่วยโสตทัศนศึกษาจะผลิตครูที่มีคุณภาพต่ำ

๖. งานด้านโสตทัศนศึกษาจะช่วยชี้ให้เห็นความแตกต่างของสถานศึกษาสมัยเก่า

กับสมัยปัจจุบัน

๓. เครื่องมือโสตทัศนศึกษาที่จะแจกให้แก่สถานศึกษาควรคำนึงถึงประโยชน์คือ ความจำเป็นและปริมาณการใช้ และควรเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ง่าย

๔. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรได้รับการอบรมในเรื่องการเก็บรักษาและการ ประหยัดให้มาก

๕. ควรให้มีการผลิตวัสดุอุปกรณ์ในราคาต่ำ

๑๐. ควรให้มีการผลิตวัสดุอุปกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น

๑๑. ครูอาจารย์แต่ละวิชาควรแจ้งรายการใช้โสตทัศนวัสดุแก่หน่วยโสตทัศนศึกษา

๑๒. นักเรียนครูควรได้รับการฝึกหัดในด้านการใช้และการรักษาโสตทัศนวัสดุให้มาก

๑๓. หน่วยโสตทัศนศึกษาควรมีเครื่องมือ และเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ

๑๔. หน่วยโสตทัศนศึกษาควรให้บริการได้ทั้งในและนอกสถานที่

๑๕. งานด้านนี้มีส่วนในการปกครองและการบริหารงานของสถานศึกษามาก

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

ในเรื่องการจัดงานด้านโสตทัศนศึกษา ผู้บริหารมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ควรจัดให้มีศูนย์โสตทัศนอุปกรณ์ในสถาบันฝึกหัดครูทุกแห่ง

๒. ควรจัดให้มีห้องโสตทัศนวัสดุหรือโสตทัศนศึกษาสำหรับเก็บรักษาเครื่องมือ

และวัสดุต่าง ๆ

๓. ควรจัดให้มีแหล่งเก็บและรักษาวัสดุเป็นห้องเดียวกันและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วย

๔. ควรจัดให้มีการปรับปรุงห้องโสตทัศนศึกษาตามสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ดีกว่า

ที่เป็นอยู่

๕. แผนกโสตทัศนศึกษาควรมีเครื่องมือเครื่องใช้ครบถ้วน

๖. ควรตั้งวัตถุประสงค์ เพื่อจะได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์นั้น

๗. สถาบันฝึกหัดครูควรจะเป็นแหล่งกลางในการผลิตและสาธิตอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา ในด้านบุคลากรที่ดำเนินงานทางด้านโสตทัศนศึกษา ผู้บริหารได้เสนอแนะดังนี้

๑. สถานศึกษาทุกแห่งควรมีผู้มีความรู้ความชำนาญงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ

อย่างน้อย ๑ คน

๒. หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้มีนิสัยละเอียด รอบคอบ รับผิดชอบ และมีควมรับผิดชอบในหน้าที่อย่างดี

๓. ผู้ที่จะทำงานด้านโสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้ที่ยอมเสียสละเวลาให้แก่ราชการจริง ๆ เป็นผู้ตรงตามกฎเกณฑ์

๔. หัวหน้าโสตทัศนศึกษาควรมีผู้ช่วยอย่างน้อย ๒ คน โดยฝึกเอาจากครูที่สนใจในสถานศึกษานั้น ๆ เอง

๕. ควรจะมีวิธีให้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความนึกเห็นซึ่งกันและกัน

๖. ควรมีการอบรมครูอาจารย์เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาในเรื่องการใช้เครื่องมือ และการบริหารงานด้านโสตทัศนศึกษาด้วย

๗. ครูอาจารย์ด้านโสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้ที่ช่วยเหลือแก้ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ การสอนได้ทุกด้าน

๘. บุคคลที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษามีใช้แต่มีคุณสมบัติอย่างเดียว ต้องมีความชำนาญภายในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ ผู้บริหารได้เสนอแนะดังนี้

๑. ควรมีงบประมาณเพียงพอ

๒. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โดยเฉพาะ

๓. การจัดซื้อควรจัดซื้อวัสดุประเภทที่มีอะไหล่ เพื่อสะดวกในการซ่อมแซม

๔. การซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ควรเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีและคงทน ถึงแม้ราคา

จะสูงก็ควรลงทุน

ในด้านการให้บริการ ผู้บริหารได้เสนอแนะดังนี้

๑. ควรจัดเป็นบริการอย่างแท้จริง และควรบริการได้ทั้งในและนอกสถานที่

๒. แผนกโสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้มีอุปกรณ์ที่ทางโรงเรียนหรือวิทยาลัยไม่สามารถหาไว้ใช้เองได้ เช่น ภาพยนตร์ ฟิล์มสไลด์ สไลด์ ซึ่งจะเป็นการช่วยครูอาจารย์ให้ได้รับความสะดวกในการนำมาใช้ประกอบการสอน

๓. ควรมีการจัดทำและเก็บรักษาอุปกรณ์ตามที่ครูต้องการเพื่อใช้ประกอบการสอน

๔. ควรมีบัญชีให้ครูอาจารย์เก็บ และส่งวัสดุอุปกรณ์ให้สะดวก
 ๕. แผนกโสตทัศนศึกษาควรให้บริการแก่นักเรียนฝึกสอนด้วย
 ๖. ควรมีบริการด้านการซ่อมแซมรักษาให้วัสดุอุปกรณ์ใช้การได้คืออยู่เสมอ
- ในด้านการให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ และนักเรียน ผู้บริหารเสนอแนะว่า
๑. ควรจัดให้มีการอบรมให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาได้ใช้เครื่องมืออย่างง่าย ๆ

ได้เอง

๒. ครูอาจารย์ในสถานศึกษาควรรู้ว่าเครื่องมือเครื่องใช้อะไรบ้างและจะใช้

ได้อย่างไร

๓. ควรจัดให้มีการให้ความรู้เพิ่มเติมในด้านวิชาโสตทัศนศึกษา เรื่องการผลิตและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ให้มากขึ้น
 ๔. แผนกโสตทัศนศึกษาควรฝึกนักเรียนที่มีความถนัดทางวิชาโสตทัศนศึกษา โดยอาศัยวิธีกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 ๕. ควรส่งเสริมความคิดริเริ่มของนักเรียนในทางวิชาการด้านโสตทัศนอุปกรณ์
 ๖. นักเรียนฝึกหัดครูควรได้รับการฝึกให้ใช้เครื่องมือโสตทัศนศึกษาเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการสอนและในสังคมด้วย
- ในด้านการบันทึกรายงาน ผู้บริหารได้เสนอแนะว่างานในแผนกโสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูทุกแห่งควรทำรายงานการใช้โสตทัศนอุปกรณ์เป็นรายเดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อที่ ๓

ผู้เขียนได้เสนอตาราง และรายละเอียดบางประการของเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษา ดังปรากฏในตาราง ๒๗ - ตาราง ๓๒ นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รวบรวมข้อปัญหา และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่ได้แสดงในข้อคำถามแบบให้เติมเสรี โดยเรียงตามความถี่ของผู้ตอบจากมากไปหาน้อยตามลำดับ

ตาราง ๒๗ ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ค่านโศกทัศน์ศึกษาใน ๒๕ โรง จำแนกตามระดับชั้นต่าง ๆ
ที่เคยเรียนวิชาโศกทัศน์ศึกษา

ระดับชั้นต่าง ๆ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
ป. กก.	๒	๓.๓๘
อนุปริญา	๘	๑๓.๕๖
ปริญาตรี	๒๘	๔๓.๘๖
ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะโศกทัศน์ศึกษา	๕	๘.๔๓
ปริญาโท	๓	๕.๐๘
อบรม	๕	๗.๖๕
ไปทำงานต่างประเทศ	๑	๑.๖๕
ไม่เคย	๓	๕.๐๘
รวมยอด	๕๕ *	๑๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ ระดับชั้น

จากตาราง ๒๗. แสดงว่าครูอาจารย์ที่เคยเรียนโศกทัศน์ศึกษาในขณะที่เรียนอยู่ในระดับ
ปริญาตรีมีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ ๔๓.๘๖ จำนวนรองลงมาคือ ได้รับการอบรมคิดเป็นร้อยละ
๑๕.๒๕ ส่วนที่เคยไปทำงานต่างประเทศมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๑.๖๕ และมีผู้ที่ไม่เคย
ได้เรียนวิชาโศกทัศน์ศึกษาเลยมีร้อยละ ๕.๐๘

ตาราง ๒๔ ครูอาจารย์ที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษา จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

หมวดวิชาที่สอน	จำนวนความถี่	คิดเป็นร้อยละ
วิชาการศึกษา	๑๕	๒๔.๘๕
สังคมศาสตร์	๒	๓.๔๕
บรรณารักษ์	๑	๑.๙๐
ภาษาไทย	๒	๓.๓๘
ภาษาอังกฤษ	—	—
วิทยาศาสตร์	๑๒	๒๓.๐๘
เกษตรกรรมศาสตร์	—	—
พลานามัย	๑	๑.๙๐
หัตถศึกษา	๑๑	๒๑.๑๕
เกษตรกรรม	๑	๑.๙๐
ดนตรี	๑	๑.๙๐
คณิตศาสตร์	๓	๕.๙๑
ศิลปศึกษา	๒	๓.๓๘
ฝึกสอนชนบท	๑	๑.๙๐
รวมยอด	๕๒	๑๐๐

จากตาราง ๒๔. แสดงว่าครูอาจารย์ที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษาสอนวิชาการศึกษามากที่สุด จำนวนร้อยละ ๒๔.๘๕ รองลงมาสอนวิชาในหมวดวิทยาศาสตร์ร้อยละ ๒๓.๐๘ และเป็นที่น่าสนใจ กศ ว่าไม่มีสอนในหมวดวิชาภาษาอังกฤษ และเกษตรกรรมศาสตร์โดย

ตาราง ๒๕ แสดงจำนวนครูอาจารย์ทำหน้าที่สอนที่สถานศึกษา จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๑ - ๕ ปี	๔	๒๗.๒๗
๖ - ๑๐ ปี	๑๗	๕๑.๕๑
๑๑ - ๑๕ ปี	๔	๑๒.๑๒
๑๖ - ๒๐ ปี	๒	๖.๐๖
๒๑ - ๒๕ ปี	—	—
๒๖ - ๓๐ ปี	—	—
มากกว่า ๓๐ ปี	๑	๓.๐๓
รวมยอด	๓๓	๑๐๐

จากตาราง ๒๕. แสดงว่าครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนที่สถานศึกษาที่มีอายุราชการระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ ๕๑.๕๑ อันที่จริงลงมาคือ ที่มีอายุราชการระหว่าง ๑ - ๕ ปี ซึ่งมีอัตราร้อยละ ๒๗.๒๗ ส่วนที่มีอายุราชการมากกว่า ๓๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๓.๐๓ และเป็นที่น่าสนใจที่ไม่มีจำนวนครูที่มีอายุราชการระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ปี และ ๒๖ - ๓๐ ปี เลย

ตาราง ๓๐ แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษา จำแนกตามเวลาที่ได้ปฏิบัติงานด้านโสตทัศนศึกษา

เวลาปฏิบัติงานด้านโสตทัศนศึกษา	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๑ - ๕ ปี	๑๕	๔๕.๔๕
๖ - ๑๐ ปี	๑๕	๔๕.๔๕
มากกว่า ๑๐ ปี	๑	๓.๐๓
ไม่แจ้ง	๒	๖.๐๖
รวมยอด	๓๓	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๐. แสดงว่าครูอาจารย์ที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาเป็นเวลานานถึง ๑๑ ปี มีจำนวน ๑ คน และที่ทำงานระหว่าง ๑ - ๕ ปี และ ๖ - ๑๐ ปี มีจำนวนสูงเท่ากัน คือ ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕

นอกจากนี้ผู้ทำงานด้านโสตทัศนศึกษาทั้ง ๓๓ คน ยังรายงานว่าได้เคยเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโสตทัศนอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษามีจำนวนถึง ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ ส่วนที่เหลือแจ้งว่าไม่เคยเก็บรวบรวมข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโสตทัศนศึกษาเลย

ตาราง ๓๑ แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำงานธุรการหรืองานพิเศษอื่น ๆ นอกเหนือไปจากงานสอนและงานด้านโสตทัศนศึกษา (ต่อสัปดาห์ โดยประมาณ)

เวลาปฏิบัติงานธุรการหรืองานพิเศษ	จำนวนครู	คิดเป็นร้อยละ
๑ - ๕ ชั่วโมง	๕	๑๕.๑๕
๖ - ๑๐ ชั่วโมง	๑๐	๓๐.๓๐
มากกว่า ๑๐ ชั่วโมง	๑๔	๔๒.๔๒
ไม่มีเลย	๔	๑๒.๑๒
รวมยอด	๓๓	๑๐๐

จากตาราง ๓๑. แสดงว่าครูอาจารย์ที่ทำงานด้านโสตทัศนศึกษา, และยังทำหน้าที่ทางงานธุรการและงานพิเศษอื่น ๆ คิดเป็นจำนวนชั่วโมงมากกว่า ๑๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ ๔๒.๔๒ รองลงมาอยู่ระหว่าง ๖ - ๑๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์คือ ร้อยละ ๓๐.๓๐ และครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษาแล้วไม่ได้อำนาจงานอื่นเป็นพิเศษมีจำนวนร้อยละ ๑๒.๑๒

ตาราง ๓๒ แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ใส่คัทสนักศึกษา จำแนกตามปัญหาและอุปสรรค

ประเภทของปัญหาและอุปสรรค	ปัญหา และอุปสรรค				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๑. ท่านมีบุคคลร่วมงานในคณะ ไม่เพียงพอกับความต้องการ	๘ ๒๔.๒๔%	๒ ๖.๐๖%	๕ ๒๓.๒๓%	๕ ๒๓.๒๓%	๕ ๑๕.๑๕%
๒. ท่านมีบุคคลในคณะที่ไม่มีความ สามารถในงานด้านใส่คัทสนัก- ศึกษา	๑๒ ๓๖.๓๖%	๓ ๒๑.๒๑%	๔ ๑๒.๑๒%	๓ ๒๑.๒๑%	๓ ๙.๐๙%
๓. สมาชิกในหน่วยงานด้านใส่คัท- สนักศึกษาของท่านไม่สามารถ ทำงานรวมกันได้	๒๐ ๖๐.๖๐%	๑๐ ๓๐.๓๐%	๑ ๓.๐๓%	๑ ๓.๐๓%	๑ ๓.๐๓%
๔. การเตรียมวางแผนงานต่าง ๆ ในหน่วยงานใส่คัทสนักศึกษา ของท่าน อาทิเช่น การจัด อัตรากำลัง งบประมาณ การแบ่งส่วนงาน ฯลฯ มีปัญหาเพียงใด	๓ ๙.๐๙%	๘ ๒๔.๒๔%	๑๐ ๓๐.๓๐%	๖ ๑๘.๑๘%	๖ ๑๘.๑๘%
๕. การบริหารหรือการดำเนินงาน ภายในหน่วยหรือในแผนก ใส่คัทสนักศึกษาของท่านมีปัญหา และอุปสรรคเพียงใด	๒ ๖.๐๖%	๘ ๒๔.๒๔%	๑๑ ๓๓.๓๓%	๘ ๒๔.๒๔%	๔ ๑๒.๑๒%

ตาราง ๓๒ (ต่อ)

ประเภทของปัญหาและอุปสรรค	ปัญหา และอุปสรรค				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
๖. การจัดบริการทางคานิส- ทัศนศึกษาให้แก่ครูอาจารย์ ในสถานศึกษาของท่านที่ได้ ดำเนินไปแล้วหรือกำลังปฏิบัติ อยู่ มีอุปสรรคหรือปัญหา มากน้อยเพียงใด	๒ ๖.๐๖%	๓ ๒๑.๒๑%	๑๓ ๓๕.๓๕%	๘ ๒๔.๒๔%	๓ ๕.๐๕%
๗. ในการนิเทศการสอน นักเรียน ฝึกสอนของท่าน เกี่ยวกับ โสตทัศนศึกษามีปัญหาเพียงใด	๒ ๖.๐๖%	๓ ๒๑.๒๑%	๑๐ ๓๐.๓๐%	๕ ๒๓.๒๓%	๕ ๑๕.๑๕%
๘. ท่านมีปัญหาในเรื่องสถานที่ ดำเนินงานเพียงใด	๕ ๒๗.๒๗%	๔ ๑๒.๑๒%	๖ ๑๘.๑๘%	๖ ๑๘.๑๘%	๘ ๒๔.๒๔%
๙. ครูอาจารย์อื่น ๆ ที่ไม่ได้ทำ ทำงานคานิสทัศนศึกษาเห็น- ว่า โสตทัศนศึกษาเป็นเรื่อง ที่ไม่สำคัญ	๔ ๑๒.๑๒%	๑๑ ๓๓.๓๓%	๑๑ ๓๓.๓๓%	๓ ๒๑.๒๑%	— —
๑๐. หน่วยงานของท่านยังไม่เป็น หน่วยงานที่มีระบบการทำงาน ที่แน่นอน	๘ ๒๔.๒๔%	๕ ๑๕.๑๕%	๔ ๑๒.๑๒%	๕ ๒๓.๒๓%	๓ ๑๒.๑๒%

จากตาราง ๓๒.

๑. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับมีบุคคลร่วมทำงานในคณะไม่เพียงพอกับความต้องการ มีอัตราสูงสุดในระดับปัญหากลางและระดับปัญหามากคือ ร้อยละ ๒๗.๒๗ เท่านั้น และมีอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยคือ ร้อยละ ๖.๐๖ แสดงว่าในเรื่องนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานค่อนข้างมาก

๒. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับมีบุคคลในคณะที่ไม่มีความสามารถในงานด้านโสตทัศนศึกษา มีอัตราสูงสุดในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๓๖.๓๖ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหาน้อย และระดับปัญหามากคือ ร้อยละ ๒๑.๒๑ เท่ากัน และมีอัตราต่ำสุดในระดับปัญหามากที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๐๔

๓. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสมาชิกในหน่วยงานด้านโสตทัศนศึกษาของท่าน ไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๖๐.๖ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหาน้อยคือ ร้อยละ ๓๐.๓ ที่เป็นถึงนี้อาจจะเป็นเพราะบางโรงเรียนมีผู้ทำงานเพียงคนเดียว และบางโรงเรียนมีเพียง ๒ - ๓ คน

๔. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเตรียมวางแผนงานต่าง ๆ ในหน่วยโสตทัศนศึกษา อาทิเช่น การจัดอัตรากำลัง งบประมาณ ฯลฯ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับปัญหากลางคือ ร้อยละ ๓๐.๓๐ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหาน้อยคือ ร้อยละ ๒๔.๒๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๐๔ แต่เมื่อพิจารณาในระดับปัญหาคือ ร้อยละ ๒๔.๒๔ จะเห็นว่าอัตราค่อนข้างสูง แสดงว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก

๕. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานและการดำเนินงานในหน่วยโสตทัศนศึกษา มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับปัญหากลางคือ ร้อยละ ๓๓.๓๓ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหามาก และระดับปัญหาน้อยคือ ร้อยละ ๒๔.๒๔ เท่ากัน และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๖.๐๖ โดยเฉลี่ยแล้วอัตราส่วนร้อยละค่อนข้างสูง แสดงว่ามีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องนี้ค่อนข้างมาก

๖. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดการทางด้านโสตทัศนศึกษาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว หรือกำลังปฏิบัติอยู่ มีอัตราสูงสุดอยู่ในระดับปัญหากลางคือ ร้อยละ ๓๔.๓๔ อัตราลดลงมา

อยู่ในระดับปัญหามากคือ ร้อยละ ๒๔.๒๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๖.๐๖ แสดงว่าในเรื่องนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก

๓. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของนักเรียนฝึกสอนมีอัตราสูงสุดในระดับปัญหาปานกลางคือ ร้อยละ ๓๐.๓๐ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหามากคือ ร้อยละ ๒๗.๒๗ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๖.๐๖ แสดงว่าในเรื่องนี้มีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก

๔. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสถานที่ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษามีอัตราสูงสุดในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒๗.๒๗ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหามากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๔.๒๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยคือ ร้อยละ ๑๒.๑๒ แต่อัตราส่วนคอนไปทางด้านปัญหามาก และปัญหามากที่สุด แสดงว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาค่อนข้างมาก

๕. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับครูอาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของโสตทัศนศึกษามีอัตราสูงสุดในระดับปัญหาปานกลางและระดับปัญหาน้อยคือ ร้อยละ ๓๓.๓๓ เท่ากัน และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๑๒.๑๒ อัตราส่วนคอนไปทางปัญหาน้อย และปัญหาน้อยที่สุด แสดงว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างน้อย

๖. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับหน่วยงานโสตทัศนศึกษายังเป็นหน่วยงานที่ไม่มีระบบการทำงานที่แน่นอน มีอัตราสูงสุดในระดับปัญหามากคือ ร้อยละ ๒๗.๒๗ อัตราลดลงมาอยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๒๔.๒๔ และอัตราต่ำสุดอยู่ในระดับปัญหาปานกลางคือ ร้อยละ ๑๒.๑๒ แต่อัตราส่วนคอนไปข้างปัญหามาก และปัญหามากที่สุด แสดงว่าในเรื่องนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่องานด้านโสตทัศนศึกษาค่อนข้างมาก

โดยเฉลี่ยทุกข้อปัญหาแล้ว การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา มีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู ทั้ง ๒๔ แห่ง ได้รายงานเพิ่มเติมมาดังนี้

๑. ขาดเงินงบประมาณในการดำเนินงาน ของงบประมาณยาก จึงซื้ออุปกรณ์
เพิ่มไม่ได้ ปัญหาที่มีผู้รายงานมาจำนวน ๓ ใน ๔ ของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาทั้ง ๓๓ คน

๒. ขาดบุคลากรช่วยในการดำเนินงาน ไม่มีทำเนียบอัตราค่าจ้าง ปัญหาข้อนี้มีหัวหน้า
ศูนย์โสตทัศนศึกษารายงานมามีจำนวนถึง ๓ ใน ๔ ของหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษา

๓. ขาดห้องสำหรับดำเนินงานโดยเฉพาะ ไม่เป็นสัดส่วน เรื่องนี้มีผู้รายงานมา
จำนวนกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔. ครูอาจารย์ในโรงเรียนมีความรู้ความชำนาญในโสตทัศนศึกษาน้อย และยังขาด
ความสนใจ ไม่อยากใช้วัสดุในการสอน มีรายงานมาเกือบครึ่งหนึ่งของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
ที่ตอบแบบสอบถาม

๕. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจำนวน ๒ ใน ๓ รายงานว่าทางแผนกโสตทัศนศึกษา
มีอุปกรณ์และเครื่องมือไม่พอกับความต้องการของครู

๖. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจำนวนถึง ๒ ใน ๓ รายงานว่ามีเวลาในการดำเนินงาน
ด้านโสตทัศนศึกษาไม่เต็มที่เพราะทำงานหลายด้าน

๗. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ๑ ใน ๓ รายงานว่าผู้ดำเนินงานขาดความรู้ในเรื่อง
โสตทัศนศึกษา และมีผู้ร่วมงานที่ไม่มีความรู้ในงานด้านโสตทัศนศึกษา

๘. ขาดห้องสำหรับฉายภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป ที่มีไม่เหมาะสม เช่น
ห้องเล็กไปจนนักเรียนไม่พอ อากาศร้อน เป็นต้น

๙. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจำนวน ๑ ใน ๓ รายงานว่าไม่มีการสอนวิชาโสตทัศนศึกษา
แยกออกเป็นเอกเทศ

๑๐. ขาดคำร่าเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา

๑๑. ผู้ส่งเสริมและเห็นความสำคัญมีน้อย ขาดการสนับสนุนจากผู้อื่น ๆ

๑๒. ขาดความรู้และขาดทักษะในเรื่องการด้นอมรักษา และซ่อมแซมอุปกรณ์

๑๓. หน่วยโสตทัศนศึกษาไม่เป็นหน่วยอิสระ และไม่มีระบบงาน

๑๔. ขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ต่าง ๆ ทั้งที่จัดบริการให้แล้ว

๑๕. ขาดแหล่งความรู้อยู่ใกล้ ๆ แหล่งความรู้หมายถึง फिल्म สไลด์ ฯลฯ

๑๖. มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานมาก
๑๗. ขาดเครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำอุปกรณ์
๑๘. ขาดห้องปฏิบัติงานทางภาพถ่าย และเครื่องมือที่ใช้ประกอบ
๑๙. โสตทัศนศึกษาเป็นเพียงกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงทำให้ครูอาจารย์คิดว่าไม่สำคัญ
๒๐. ผู้ดำเนินงานควรได้ปริญญาโททางโสตทัศนศึกษา
๒๑. ไม่ได้รับการส่งเสริมทางความรู้
๒๒. ไม่มีไฟฟ้าทำให้เกิดปัญหาในการใช้เครื่องมือ
๒๓. นักเรียนที่เข้ามาชวยงานมีเวลาฝึกฝนน้อยทำให้ขาดความชำนาญ
๒๔. นักเรียนมีความเข้าใจโสตทัศนวัสดุผิดไปจากหลักวิชา
๒๕. อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาจะไม่รวมอยู่ในแผนก แต่อยู่ตามหมวดวิชาต่าง ๆ

เป็นจำนวนมาก

๒๖. เวลาเรียนของนักเรียนน้อยไป
๒๗. ผู้ใช้เครื่องมือไม่รับผิดชอบ เครื่องมือบางชนิดยืมมาบ้าง ซ่อมไม่ได้

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา มีดังนี้

๑. ควรบรรจุวิชาโสตทัศนศึกษาให้มีเรียนในระดับ ป.กศ. ในเรื่องนี้มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษารายงานมากกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
๒. ควรมีงบประมาณเฉพาะด้านโสตทัศนศึกษาที่แน่นอนและเพียงพอ สำหรับนำมาซื้อวัสดุ ซ่อมแซม และสร้างอุปกรณ์ ในเรื่องนี้มีผู้รายงานมาถึง ๒ ใน ๓ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
๓. ควรมีสถานที่เฉพาะเพียงพอทำงานและสามารถแบ่งเป็นส่วย่อยตามความต้องการ ในเรื่องนี้มีผู้รายงานมากกว่าครึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
๔. ควรตั้งให้เป็นแผนกหรือเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ สำหรับบริการด้านการใช้โสตทัศนวัสดุในวิทยาลัยและการนิเทศนักเรียนฝึกสอน ผู้รายงานในเรื่องนี้มีจำนวนประมาณ ๒ ใน ๓ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๕. บุคคลที่เป็นหัวหน้าโสตทัศนศึกษาควรมีชั่วโมงสอนไม่เกิน ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีรายงานมาถึง ๑ ใน ๔ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๖. ควรมีอัตราค่าจ้างให้เหมาะสมกับงาน งานแผนกโสตทัศนศึกษาควรมีบุคคล อย่างน้อย ๓ คน มีรายงานเกี่ยวกับเรื่องนี้มาถึง ๑ ใน ๔ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๗. ควรมีเครื่องมือและวัสดุทุกประเภทเพียงพอต่อความต้องการของครูอาจารย์ และของนักเรียนฝึกหัดครูด้วย

๘. ควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาอยู่เสมอ หรือมีการจัดสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีรายงานมากกว่า ๑ ใน ๔ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๙. ควรมีตำราเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาทั้งภาษาไทยและอังกฤษ

๑๐. ทางแผนกควรมีเจ้าหน้าที่ทำการบริการติดต่อขอยืมและส่งฟิล์มภาพยนตร์ ให้บริการแก่ครูอาจารย์ (หมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้ช่วย)

๑๑. ควรยกระดับหน่วยงานเป็นหมวดวิชา

๑๒. ผู้บริหารควรให้ความสนใจงานด้านนี้ให้มากขึ้น เพราะเป็นงานบริการให้แก่ ทุกหมวดวิชารวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

๑๓. ผู้ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาควรมีความรู้ทางการใช้ การเก็บรักษา และการซ่อมแซมเป็นอย่างดี ควรมีความรู้พื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์พอสมควร

๑๔. ผู้ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาควรมีอิสระในการดำเนินงานพอสมควร

๑๕. ผู้ดำเนินงานควรเป็นเพศชาย

๑๖. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้เสียสละและมีนิสัยริเริ่มงานต่าง ๆ

๑๗. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ และความสามารถหลาย ๆ ด้าน

๑๘. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรจะเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี

๑๙. ผู้ดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาควรวางแผนและมีโครงการ มีการทำงาน อย่างมีระเบียบและมีวิธีการไม่ไร้งานซ้อนกัน

๒๐. ควรมีการนิเทศงานฝึกสอนและวางแผนการบริหารงานโสตทัศนศึกษา

๒๑. แผนกโสตทัศนศึกษาควรเป็นศูนย์กลางการติดต่ออุปกรณ์การสอนที่จำเป็นแก่หมวด วิชาต่าง ๆ

๒๒. ครูอาจารย์ผู้สอนควรเห็นความสำคัญของวัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน
๒๓. ควรมีห้องฉายภาพยนตร์โดยเฉพาะ มีเก้าอี้เหมาะสมและมีเครื่องปรับอากาศ
๒๔. ควรจัดโครงการฝึกอบรมครูอาจารย์ที่ยังใช้เครื่องมือไม่เป็น
๒๕. ทางราชการควรส่งเสริมการใช้วัสดุทัศนวัสดุของครูอาจารย์ให้มาก
๒๖. ผู้ดำเนินงานต้องวางโครงการระยะยาวและระยะสั้นเพื่อจัดบริการต่าง ๆ ให้กับหมวดวิชาต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย
๒๗. ควรมีเครื่องมือผลิตอุปกรณ์อย่างง่ายให้ครบ
๒๘. ควรส่งเสริมนักเรียนฝึกสอนใช้วัสดุทัศนวัสดุให้มากขึ้น
๒๙. ควรจัดสร้างและสนับสนุนการใช้อุปกรณ์ที่ผลิตจากวัสดุในท้องถิ่น
๓๐. ควรมีห้องปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนวัสดุทัศนศึกษากว้างขวางและเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน
๓๑. ควรมีห้องมืด และอุปกรณ์เกี่ยวกับงานถ่ายภาพนิ่ง
๓๒. ควรตั้งชุมนุมวัสดุทัศนศึกษาให้แก่นักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายเฉพาะข้อที่ ๔

ผู้เขียนได้ใช้แบบสำรวจจำนวนอุปกรณ์การสอน และเครื่องมือวัสดุทัศนศึกษา เพราะต้องการทราบว่า มีจำนวนเท่าไร มีสภาพเป็นอย่างไร ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอในตาราง ๓๓ และ ๓๔

ตาราง ๓๓ แสดงจำนวนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ แห่ง

ชนิดของอุปกรณ์	มี	ไม่มี	จำนวน ประมาณ	สภาพ		
				ดี	ปานกลาง	ชำรุด
๑. ภาพนิ่ง	๑๖	๘	๑๕๓๐*	๘	๔	๔
๒. ภาพชุด	๑๑	๑๓	๗๔**	๕	๔	๒
๓. แผนที่	๑๘	๖	๑๓๖*	๑๐	๘	—
๔. ลูกโลก	๑๖	๘	๔๕	๑๐	๖	—
๕. แผนภาพ	๑๔	๑๐	๘๓	๔	๑๐	—
๖. แผนภูมิ	๒๐	๔	๒๑๒	๖	๑๔	—
๗. แผนป้ายผ้าสำคัญและวัสดุประกอบ	๒๐	๔	๑๑๕	๑๑	๕	—
๘. แผนสถิติ	๑๑	๑๓	๔๕	๕	๔	๒
๙. ป้ายนิเทศ	๒๐	๔	๑๐๖	๑๖	๓	๑
๑๐. ของจริง	๑๖	๘	๓๕	๑๓	๓	—
๑๑. หุ่นจำลอง	๑๗	๗	๖๒	๗	๑๐	—
๑๒. ของตัวอย่าง	๑๓	๑๑	๒๕*	๓	๑๐	—
๑๓. กระเป๋านั่ง	๑๗	๗	๑๒๘	๘	๕	—
๑๔. กระดานคำนวณไค	๑๔	๑๐	๖๖	๗	๖	๑
๑๕. फिल्मภาพยนตร์	๑๘	๖	๘๘	๑๔	๓	๑
๑๖. फिल्मสตริป	๑๔	๑๐	๑๕๒	๖	๒	๖
๑๗. फिल्मสไลด์	๑๓	๑๑	๔๒๔	๘	๒	๔
๑๘. แผนเสียง	๒๑	๓	๕๗๐	๑๒	๕	๓
๑๙. เทปบันทึกเสียง	๒๑	๓	๒๕๘	๑๔	๕	๒
๒๐. ภาพโปร่งแสง (Overlay)	—	๒๔	—	—	—	—

* บางแห่งรายงานความถูกต้อง

** บางแห่งรายงานความน้อย

จากตาราง ๓๓. แสดงจำนวนวัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนฝึกหัดครู
และวิทยาลัยครู ๒๔ แห่ง

อัตราสูงสุดที่แจ้งว่ามีคือ แผ่นเสียง และเพปบันท์กเสียง รายงานว่ามีถึง ๒๒ แห่ง
อันดับรองลงมาคือ แผ่นป้ายฉาดี ป้ายนิเทศ และแผ่นภูมิ รายงานว่ามีถึง ๒๐ แห่ง
อัตราต่ำสุดที่แจ้งมา ก็ภาพชุดและแผ่นสถิติ รายงานว่ามีเพียง ๑๑ แห่ง และเป็นที่น่าสังเกต
ว่าทุกแห่งไม่มีภาพโปรงแสง (Overlay)

อัตราจำนวนของวัสดุสูงสุดคือ ภาพนิมิตถึง ๑๕๓๐ แผ่น โดยเฉลี่ยทั้ง ๑๖ แห่ง
ที่รายงานว่ามี จะมีโรงละ ๑๒๐ แผ่น (โดยประมาณ)

อัตราจำนวนวัสดุที่รองลงมาคือ แผ่นเสียง ซึ่งรายงานว่ามี ๕๗๐ แผ่น จากจำนวน
๒๒ แห่ง เฉลี่ยแล้วมีแห่งละ ๒๗ แผ่น

ของตัวอย่างมีอัตราจำนวนน้อยที่สุด

สภาพของอุปกรณ์โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในสภาพปานกลางและค่อนข้างดี

ตาราง ๓๔ แสดงจำนวนวัสดุเครื่องมือประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถาบันฝึกหัดครู ๒๔ แห่ง

วัสดุประเภทต่าง ๆ	มี	ไม่มี	จำนวน	สภาพ		
				ดี	ปานกลาง	ชำรุด
๑. เครื่องฉายภาพยนตร์	๒๔	—	๕๓	๑๓	๓๓	๓
๒. เครื่องฉายสไลด์, फिल्मสตริป	๒๔	—	๔๖	๑๓	๒๕	๔
๓. เครื่องฉาย สไลด์	๘	๑๖	๙	๓	๑	๑
๔. เครื่องฉาย फिल्मสตริป	๓	๒๑	๔	๓	๑	—
๕. เครื่องเล่นจานเสียง	๒๓	๑	๔๑	๑๓	๒๑	๓
๖. เครื่องบันทึกเสียงแถบแม่เหล็ก	๒๑	๓	๓๐	๑๔	๔๔	๘
๗. เครื่องฉายวัสดุทึบแสง	๒๓	๑	๒๔	๑๖	๔	๔
๘. เครื่องฉายวัสดุโปร่งแสง	๓	๒๑	๓	๓	—	—
๙. เครื่องรับวิทยุ	๒๑	๓	๕๒	๑๓	๓๕	—
๑๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๑๔	๑๐	๒๔	๑๐	๑๒	๒
๑๑. เครื่องขยายเสียง *	๕	—	๕	๒	๒	๑
๑๒. เครื่องกำเนิดไฟฟ้า *	๔	—	๔	๓	๑	—
๑๓. กวดฉายรูป *	๕	—	๔	๓	๑	—
๑๔. เครื่องอัดขยายรูปภาพ *	๕	—	๖	๔	๒	—
๑๕. เครื่องตัดกระดาษ *	๑	—	๑	๑	—	—

สาเหตุที่ไม่มีวัสดุเพราะไม่มีหน่วยงานโดยเฉพาะจึงกระจายอยู่ตามหมวดต่าง ๆ และยังมีวัสดุอื่น เช่น เครื่องอัดสำเนา เครื่องมือช่วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องส่งกระจายเสียงตามสาย เป็นต้น

* เป็นรายการเติมในช่องวัสดุอื่น ๆ

จากตาราง ๑๔. แสดงปริมาณวัสดุเครื่องมือ

สถาบันฝึกหัดครูทั้ง ๒๔ แห่งรายงานว่ามีเครื่องฉายภาพยนตร์ และเครื่องฉายสไลด์-

ฟิล์มสตริป

เครื่องฉายภาพยนตร์มี ๕๗ เครื่อง สภาพดีเพียง ๑๗ เครื่อง สภาพปานกลาง ๓๗ เครื่อง

ชำรุด ๓ เครื่อง

เครื่องฉายสไลด์-ฟิล์มสตริป มีทั้งหมด ๔๖ เครื่อง สภาพดี ๑๗ เครื่อง ปานกลาง

๒๕ เครื่อง ชำรุด ๔ เครื่อง

อัตราที่แจ้งว่ามีวัสดุอันคับรองลงมาคือ เครื่องเล่นจานเสียงและเครื่องฉายวัสดุที่บ่งแสง
แจ้งว่ามีถึง ๒๓ แห่ง

อัตราจำนวนสูงสุดคือ เครื่องบันทึกเสียงแถบแม่เหล็ก พบว่ามีจำนวนรวม ๓๖ เครื่อง
จากสถาบันฝึกหัดครู ๒๑ แห่ง เฉลี่ยแล้วมีโรงละคร ๓ เครื่อง อันคับรองลงมาคือ เครื่องฉายภาพยนตร์
มี ๕๗ เครื่อง เฉลี่ยแล้วมีโรงละคร ๒ เครื่อง .

สภาพโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างดี

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูระดับ ป.กศ.นี้ มีสาเหตุเนื่องมาจากคำวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องในการสอนของครูส่วนมากที่สำเร็จระดับ ป.กศ.ไปทำการสอนอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และมักไม่ค่อยสนใจที่จะใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่าข้อบกพร่องเหล่านี้อาจจะมีผลสืบเนื่องมาจากการที่ครูระดับ ป.กศ.ส่วนมากจกจำเอาวิธีการสอนของครูอาจารย์ในระดับฝึกหัดครูไปใช้ ผู้เขียนจึงทำการวิจัยเกี่ยวกับครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูซึ่งอาจจะเป็นต้นเหตุของการที่ครูระดับ ป.กศ.ไม่ใช้โสตทัศนวัสดุในการสอน สาเหตุอีกอันหนึ่งที่ผู้เขียนเห็นว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญในการวิจัย คือ สภาพงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูไม่เจริญก้าวหน้าไปเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่บางแห่งมีโครงการโสตทัศนศึกษามาตั้งแต่เริ่มตั้ง ผู้เขียนจึงได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ซึ่งผู้เขียนคาดว่าผลของการวิจัยจะช่วยในการปรับปรุงงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูให้ดีขึ้นบ้าง

ในการวิจัยเรื่องนี้ผู้เขียนมีความมุ่งหมายที่จะสำรวจปัญหาความคิดเห็น และความต้องการด้านโสตทัศนศึกษาของครูอาจารย์และปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนของครูอาจารย์ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และการสำรวจปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ตลอดจนสำรวจจำนวนโสตทัศนวัสดุว่ามีอะไรบ้าง จำนวนเท่าไร สภาพเป็นอย่างไร

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้มวลประชากรที่เป็นครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูทั้ง ๒๒ แห่ง โดยแบ่งมวลประชากรออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- (๑) ครูอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครู จำนวน ๒๕๒ คน
- (๒) ผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถาบันฝึกหัดครู จำนวน ๒๔ คน
- (๓) ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษา จำนวน ๓๓ คน

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตามความมุ่งหมาย ผู้เขียนได้ใช้แบบ
สอบถามซึ่งจัดทำเป็น ๔ ชุด คือ

ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามครูอาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครู แบ่งเป็น
๕ ตอน มีข้อกระทงรวม ๘๔ ข้อ

ตอนที่ ๑. ถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว เช่น เพศ อายุ วุฒิ
อายุราชการ สอนในหมวดวิชาใด ดำรงตำแหน่งอะไร ระดับชั้นที่สอน เคยเรียน
หรือเข้ารับการอบรมวิชาโสตทัศนศึกษาหรือไม่ เคยไปนิเทศการสอนหรือไม่ เคยทำงาน
ด้านโสตทัศนศึกษามาก่อนหรือไม่

ตอนที่ ๒. ถามเกี่ยวกับปัญหาการเลือกและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ใน
การสอน และเปิดโอกาสให้เพิ่มเติมข้อปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาได้อย่างเสรี

ตอนที่ ๓. ถามเกี่ยวกับความต้องการทั่ว ๆ ไปในด้านโสตทัศนศึกษา
และเปิดโอกาสให้เพิ่มเติมความต้องการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา และความต้องการ
โสตทัศนวัสดุชนิดต่าง ๆ ในการสอนของครูอาจารย์

ตอนที่ ๔. ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา พร้อม
ทั้งเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

ตอนที่ ๕. ถามเกี่ยวกับปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนของครู
อาจารย์

ชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถามซึ่งใช้ถามผู้บริหาร แบ่งเป็น ๒ ตอน ตอนที่ ๑
ถามรายละเอียดส่วนตัว ส่วนตอนที่ ๒ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานด้านโสต-
ทัศนศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป และมีคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารได้แสดงความคิดเห็น และ
ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาได้อย่างเสรี

ชุดที่ ๓ เป็นแบบสอบถามซึ่งใช้ถามเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา แบ่งเป็น
๒ ตอน ตอนที่ ๑. ถามรายละเอียดส่วนตัว เช่น เพศ อายุ วุฒิ เคยเรียนหรือเคย
อบรมวิชาโสตทัศนศึกษามาก่อนหรือไม่ สอนในหมวดวิชาอะไร มีอายุราชการเท่าไร
ทำหน้าที่โสตทัศนศึกษามาก่อนหรือไม่ เคยเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุหรือไม่

จำนวนชั่วโมงที่ทำงานธุรการและงานอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับงานสอนและงานด้านโสตทัศนศึกษา
ตอนที่ ๒ ตามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา และพร้อม
ทั้งมีข้อที่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาได้แสดงปัญหาและอุปสรรคนอกเหนือไปจาก
ข้ออื่น ๆ และขอเสนอแนะเกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู

ชุดที่ ๔ เป็นแบบสำรวจโสตทัศนวัสดุของแผนกโสตทัศนศึกษาในสถาบัน
ฝึกหัดครู

การรวบรวมข้อมูลผู้เขียนได้ดำเนินการ ๒ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ ส่งทางไปรษณีย์ไปยังจังหวัดที่อยู่ทางไกล

วิธีที่ ๒ ผู้เขียนนำไปแจกจ่ายด้วยตนเองตามสถาบันฝึกหัดครูที่อยู่ใกล้

เช่น ในพระนครธนบุรี นครปฐม ราชบุรี และเพชรบุรี

เมื่อรวบรวมข้อมูลครบตามที่ต้องการแล้วก็ได้จัดกระทำข้อมูลเหล่านั้นโดยใช้เครื่อง

จักรกล I.B.M.แบบ ๓๖๐/๔๐ หาความถี่ หาอัตราส่วนร้อยละ แยกประเภทคำถามและ
ทำการวางไขว้หัวเรื่อง หาอัตราส่วนร้อยละของข้อมูลต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์ผล

สรุปผลของการวิจัยและอภิปรายผล

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. สถานภาพของครูอาจารย์

(๑) ครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามชุดที่ ๑ มีจำนวน ๒๕๒ คน
ครูอาจารย์ทั้งชายและหญิงมีจำนวนเกือบเท่า ๆ กัน ครูอาจารย์ส่วนมากมีอายุระหว่าง
๓๑ - ๓๕ ปี มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษามากกว่าวุฒิปริญญาอื่น ๆ ร้อยละ ๘๘ ของ
ครูอาจารย์ทั้งหมด มีชั่วโมงสอนในรอบสัปดาห์ระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ชั่วโมง ครูอาจารย์
มากกว่าครึ่งหนึ่งเคยเรียนหรือเคยอบรมวิชาโสตทัศนศึกษา และเคยไปนิเทศการสอนของ
นักเรียนฝึกหัดครู ส่วนครูอาจารย์ที่เคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษามาก่อนมีจำนวนน้อยมาก
คือ มีเพียง ๑ ใน ๖ ของจำนวนครูอาจารย์ทั้งหมด

(๒) ผู้บริหาร มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๕ คน เป็นชาย ๑๓ คน หญิง ๑๒ คน ผู้บริหารส่วนมากมีวุฒิระดับปริญญาโท และมีอายุราชการมากกว่า ๓๐ ปี

(๓) เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา มีจำนวนทั้งหมด ๓๓ คน เป็นชาย มากกว่าหญิงคิดเป็นสัดส่วนประมาณ ๒ : ๑ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนมากมีอายุระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี มีวุฒิระดับปริญญาตรีทางการศึกษาถึงร้อยละ ๒๗ และที่มีวุฒิทางโสตทัศนศึกษาโดยตรงมีจำนวนเพียง ๑ ใน ๒ ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่ในหมวดวิชาการศึกษาและหมวดวิทยาศาสตร์ จำนวนครึ่งหนึ่งทำราชการมาเป็นเวลามากกว่า ๒ ปี ถึง ๑๐ ปี

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งรายงานว่าได้เก็บรวบรวมบันทึกเกี่ยวกับจำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนมากทำงานด้านธุรการและงานด้านอื่น ๆ ในสัปดาห์หนึ่งมากกว่า ๑๐ ชั่วโมง

จากข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสภาพของครูอาจารย์ จะเห็นได้ว่าครูอาจารย์จำนวนมากกว่าครึ่งเคยได้เรียนหรือเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษามาก่อน ซึ่งอาจจะมิใช่ผลต่อการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนของครูอาจารย์เอง

ข้อเท็จจริงที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาก็คือ มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่มีวุฒิทางวิชาโสตทัศนศึกษาโดยตรงจำนวนน้อยมาก ซึ่งอาจจะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูไม่เจริญก้าวหน้าไปเท่าที่ควร สาเหตุที่น่าจะทำให้การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาเป็นไปไม่คืบคลานอีกประการหนึ่งคือ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนมากมีงานธุรการและงานพิเศษอื่น ๆ ทำมาก จึงเป็นเหตุให้ปฏิบัติงานด้านโสตทัศนศึกษาได้ไม่เต็มที่

๒. ปัญหา ความต้องการ ความคิดเห็นในด้านโสตทัศนศึกษา และปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนของครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู

ก. ปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุในการเรียนการสอนจากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูอาจารย์ไม่ค่อยมีปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนวัสดุ

ในการสอน แต่ครูอาจารย์สูงอายุมีปัญหาในเรื่องนี้มาก / ครูอาจารย์ส่วนมากจะมีปัญหาในเรื่องทักษะในการใช้เครื่องฉายชนิดต่าง ๆ และปัญหารองลงมาคือ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษา /

ปัญหาเพิ่มเติมของครูอาจารย์ ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุที่ครูอาจารย์ส่วนมากไม่ใช่อุปกรณ์การสอน พอสรุปได้ดังนี้

- ๑) อุปกรณ์น้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ
- ๒) อุปกรณ์ส่วนมากอยู่ในสภาพชำรุด
- ๓) อุปกรณ์ที่ยืมจากสถานอื่นโดยเฉพาะภาพยนตร์ ส่วนมากเป็นเรื่องล้าสมัยและมีสภาพชำรุด
- ๔) การยืมอุปกรณ์จากสถานอื่น ๆ ไม่สะดวก เป็นต้นว่าสถานที่จะยืมอุปกรณ์อยู่ไกล การยืมมีระยะเวลาจำกัด มีอุปกรณ์น้อยเมื่อสถานหนึ่งยืมไปสถานอื่น ๆ ก็ไม่สามารถจะยืมได้
- ๕) มีโสตทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉาย แต่ไม่มีอุปกรณ์ประกอบการใช้ เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป เป็นต้น
- ๖) เกรงว่าจะทำให้การเรียนการสอนไม่ทันหลักสูตร จึงไม่ใช่อุปกรณ์ในการสอน
- ๗) เกรงว่าจะต้องรับผิดชอบถ้าเครื่องมือบางประเภทไปใช้แล้วเกิดชำรุดเสียหาย
- ๘) ไม่สามารถใช้โสตทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉายและเครื่องมือได้ เพราะบางแห่งไม่มีไฟฟ้าใช้เวลากลางวัน
- ๙) ขาดผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
- ๑๐) ไม่มีหน่วยงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
- ๑๑) เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาบางคนไม่ค่อยยอมให้ใช้เครื่องมือ เพราะเกรงเกิดการชำรุด
- ๑๒) ขาดสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ สไลด์ และ फिल्मสตริป โดยเฉพาะ

- ๑๓) ขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุมาทำอุปกรณ์
- ๑๔) มีงานคาน้นมากกว่างานสอน
- ๑๕) ในวิชาหนึ่ง ๆ มีจำนวนชั่วโมงน้อย
- ๑๖) ไม่แน่ใจว่าถ้าใช้แล้วจะได้ผลดีหรือไม่
- ๑๗) ขาดความรู้ทางโสตทัศนศึกษา
- ๑๘) ขาดหนังสือประกอบการสอน
- ๑๙) ขาดคู่มือในการทำอุปกรณ์การสอน
- ๒๐) ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือบางประเภท

ปัญหาในการที่ครูอาจารย์ไม่สามารถใช้อุปกรณ์ในการสอนได้ดังกล่าวนั้น จะได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้นก็โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย อันได้แก่ ผู้บริหาร ครูอาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความคิดเห็นว่าบุคคลเหล่านี้ควรจะได้นำประเด็นปัญหาที่ครูส่วนมากประสบไปพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไปด้วย

ข. ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูอาจารย์ส่วนมากต้องการหนังสือคู่มือแหล่งวัสดุได้เปล่า และแหล่งความรู้จากชุมชน ต้องการอุปกรณ์การสอนในวิชาที่สอนเพิ่มขึ้น และต้องการการบริการโสตทัศนวัสดุ

จากความต้องการต่าง ๆ ของครูอาจารย์จะเห็นได้ว่าครูอาจารย์ส่วนมากสนใจในเรื่องการจัดให้มีแผนกโสตทัศนศึกษาและจัดให้มีบริการด้านโสตทัศนวัสดุ และยังต้องการให้มีโสตทัศนวัสดุให้มากพอกับความต้องการ ฉะนั้นทางการควรจะได้นำความต้องการเหล่านี้ไปพิจารณาอย่างจริงจังและหาทางช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ เพื่อครูอาจารย์ทั้งหลายจะได้ใช้อุปกรณ์การสอนและมีกำลังใจที่จะสอนให้เต็มความสามารถ

อนึ่งในการที่จะสนองตามความต้องการของครูอาจารย์นั้น เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรสำรวจความต้องการที่แน่นอนของครูอาจารย์ในแต่ละสถาบันอีกครั้งหนึ่งเสียก่อน แล้วทั้งนี้งานจะบรรลุไปด้วยดีก็ต้ออาศัยความร่วมมือจากผู้บริหารและครูอาจารย์ทุกคนด้วย

ค. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา ครูอาจารย์ส่วนมากเห็นด้วยกับเรื่องการเพิ่มวิชาโสตทัศนศึกษาให้แก่นักเรียนฝึกหัดครูระดับ ป.กค. การจัดให้มีการบริการวัสดุอุปกรณ์ การอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา การสัมมนาว่าด้วยการใช้อุปกรณ์การสอนในแต่ละวิชา การจักซื้อวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็น การอบรมนักเรียนฝึกสอนในเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุ การให้ข่าวสารและการติดต่อชุมชน และครูผู้นิเทศการฝึกสอนควรมีความรู้ในเรื่องการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนเป็นอย่างดี

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูอาจารย์พอสรุปได้ดังนี้

- ๑) ควรจัดตั้งแผนกโสตทัศนศึกษาขึ้นในสถาบันฝึกหัดครูทุกแห่ง
- ๒) ควรมีอาคารเฉพาะของแผนกหรือหน่วยงานด้านนี้ เพื่อเก็บรวบรวมอุปกรณ์ และจัดบริการให้ยืม
- ๓) ควรสนับสนุนงานงานโสตทัศนศึกษาอย่างกว้างขวาง
- ๔) ควรจัดตั้งศูนย์ผลิตอุปกรณ์ เพื่อบริการด้านการผลิตวัสดุอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียน อำเภอ จังหวัดและภาค
- ๕) ควรมีอุปกรณ์ให้ครบทุกชนิด และเพียงพอกับความต้องการ
- ๖) ควรมีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาให้เพียงพอปฏิบัติงาน
- ๗) ครูผู้สอนกับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรปรึกษาร่วมกัน เพื่อจัดทำอุปกรณ์การสอน
- ๘) ควรเพิ่มวิชาโสตทัศนศึกษาให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู
- ๙) ควรประเมินผลการใช้โสตทัศนวัสดุ
- ๑๐) ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ
- ๑๑) ควรจัดให้มีการอบรมการทำอุปกรณ์

จากปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของครูอาจารย์จะเห็นได้ว่า

มีความสอดคล้องกันในเรื่องวัสดุที่ใช้น้อย มีเจ้าหน้าที่และสถานที่ไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ ฉะนั้นทางการควรระดมยกปัญหาเหล่านี้มาพิจารณาและหาทางช่วยเหลือเท่าที่ควร

ง. ปริมาณการใช้วัสดุที่อนุญาตของครูอาจารย์ ปรากฏว่าครูอาจารย์ทั้งชายและหญิงใช้วัสดุประเภทของจริงมากที่สุด รองลงมาคือ ป้ายนิเทศ แผนภาพ แผนภูมิ และของตัวอย่าง สรุปโดยรวมแล้วครูอาจารย์ใช้วัสดุที่น้อยในการสอนน้อยมาก

การใช้ครูอาจารย์ใช้วัสดุที่น้อยในการสอนน้อยมากก็ยังมีสาเหตุจากข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น

ความต้องการเพิ่มเติมของครูอาจารย์ ต้องการให้มีดังต่อไปนี้

- ๑) แผนกวัสดุที่ศึกษา เพื่อจัดบริการและผลิตวัสดุที่ศึกษา โดยเฉพาะ
- ๒) เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ครบและเพียงพอกับความต้องการของครูอาจารย์
- ๓) การบริการยืมวัสดุจากที่อื่น ๆ โดยเจ้าหน้าที่วัสดุที่ศึกษา
- ๔) คู่มือ - บัญชี วัสดุอุปกรณ์ทั้งของแผนกวัสดุที่ศึกษา และของสถานที่อื่น ๆ ด้วย
- ๕) อุปกรณ์ที่ทันสมัยอยู่เสมอ
- ๖) ห้องฉายภาพยนตร์ที่เหมาะสม ควบคุมแสง และการถ่ายเทอากาศได้
- ๗) วัสดุประเภทสิ้นเปลือง (Raw materials) เพื่อใช้ทำอุปกรณ์การสอนชนิดง่าย ๆ
- ๘) วัสดุประเภทภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป เป็นของสถาบันฝึกหัดครูเอง

- ๙) การบริการด้านโสตทัศนวัสดุให้มีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
- ๑๐) การอบรมฝึกการใช้เครื่องมือโสตทัศนศึกษาและเข้าเรียนวิชาโสตทัศนศึกษา

ความต้องการโสตทัศนวัสดุในการสอนของครูอาจารย์นั้น ครูอาจารย์กว่าครึ่งหนึ่งต้องการวัสดุประเภทของจริงมากที่สุด อันดับรองลงมาคือ ของตัวอย่าง และสิ่งที่ต้องการน้อยที่สุดคือ บัตรคำ

๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานฝึกหัดครู

ผู้บริหารเห็นด้วยกับการจัดให้มีแผนกหรือหน่วยโสตทัศนศึกษาในสถานฝึกหัดครู ให้มีสถานที่ปฏิบัติงานโดยเฉพาะ และควรเป็นตัวอย่างแก่สถานการศึกษารูปอื่น ๆ

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่องานด้านโสตทัศนศึกษามีดังนี้ คือ

- ๑) ควรมีผู้มีความรู้และความชำนาญด้านนี้โดยเฉพาะ
- ๒) งานโสตทัศนศึกษา ควรเป็นหัวใจสำคัญของงานผลิตครู
- ๓) งานด้านโสตทัศนศึกษาจะช่วยชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของการศึกษาสมัยเก่าและการศึกษาสมัยปัจจุบัน
- ๔) เครื่องมือโสตทัศนศึกษาที่จะแจกจ่ายให้แก่สถานฝึกหัดครู ควรคำนึงถึงประโยชน์ ความจำเป็น และปริมาณการใช้
- ๕) เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรได้รับการอบรมในเรื่องการเก็บรักษาและการประหยัดให้มาก
- ๖) นักเรียนฝึกหัดครูควรได้รับการฝึกหัดด้านการใช้และการรักษาโสตทัศนวัสดุให้มาก
- ๗) ควรมีเครื่องมือและเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ
- ๘) หน่วยโสตทัศนศึกษาควรจัดบริการได้ทั้งในและนอกสถานที่

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

ในด้านการจัดงานด้านโสตทัศนศึกษาผู้บริหารเสนอแนะดังนี้

- ๑) ควรจัดให้มีศูนย์โสตทัศนอุปกรณ์ในสถาบันฝึกหัดครูทุกแห่ง
- ๒) ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับดำเนินงานและเก็บรักษาโสตทัศนวัสดุ
- ๓) ควรมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและบริการโสตทัศนวัสดุ ให้แก่ครูอาจารย์
- ๔) ควรมีการปรับปรุงงานด้านโสตทัศนศึกษาตามสถาบันต่าง ๆ ให้ดีกว่าที่เป็นอยู่
- ๕) ควรมีเครื่องมือและโสตทัศนวัสดุให้ครบ
- ๖) ควรตั้งวัตถุประสงค์เพื่อจะดำเนินงานตามวัตถุประสงค์นั้น

ในด้านบุคลากร ผู้บริหารเสนอแนะดังนี้

- ๑) ทุกสถาบันการฝึกหัดครู ควรมีผู้มีความรู้ความชำนาญงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะอย่างน้อย ๑ คน และมีผู้ช่วย ๒ คน
- ๒) เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาควรเป็นผู้ช่วยเหลือแก้ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนได้ทุกด้าน
- ๓) เจ้าหน้าที่ที่เป็นหัวหน้าควรเป็นผู้มีนิสัยละเอียด รอบคอบ ระมัดระวัง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นผู้เสียสละ
- ๔) ควรมีการอบรมหัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาในเรื่องการบริหารงาน และการใช้เครื่องมือ

เรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ ผู้บริหารเสนอแนะว่าควรจัดให้มีงบประมาณเพียงพอ และควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โดยเฉพาะ

ด้านการบริการ เสนอแนะว่าควรจัดบริการทั้งภายในและภายนอกสถานที่ ควรผลิตอุปกรณ์ตามความต้องการของครู ควรมีตู้ยืม - ส่ง วัสดุ และจัด

บริการด้านโสตทัศนศึกษาแก่นักเรียนฝึกสอนด้วย

ส่วนด้านการให้ความรู้แก่ครูอาจารย์และนักเรียน ผู้บริหารเสนอ
แนะว่าควรจัดให้มีการอบรมครูอาจารย์และนักเรียนในเรื่องการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์
การสอน

นอกจากนี้ผู้บริหารยังเห็นว่าแผนกโสตทัศนศึกษาควรมีการบันทึกภาระ-
งานการใช้โสตทัศนอุปกรณ์เป็นรายเดือน

๔. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของเจ้าหน้าที่ โสตทัศนศึกษา

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมากในด้านการ
บริหารงานและการดำเนินงาน ส่วนบุคคลากรในหน้าที่โสตทัศนศึกษามีปัญหาน้อย การที่
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามีปัญหาเรื่องการบริหารและการดำเนินงานอาจจะเนื่องมาจากงาน
ด้านนี้ยังไม่มีหน่วยงานที่แน่นอนและไม่มีระบบแบบแผนการดำเนินงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
ซึ่งส่วนมากรายงานว่า

- ๑) ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน
- ๒) ขาดบุคคลช่วยเหลือในการดำเนินงาน
- ๓) ขาดสถานที่สำหรับดำเนินงาน
- ๔) อุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนครู และนักเรียน
- ๕) ครูอาจารย์ส่วนมากขาดความรู้ความชำนาญในด้านการใช้
โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน และขาดความสนใจ
- ๖) เจ้าหน้าที่ทำงานหลายด้าน

จากปัญหาดังกล่าว ถ้าเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา และผู้บริหารไม่ร่วมมือ
กันแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว งานในด้านโสตทัศนศึกษาก็จะคงอยู่ในสภาพเดิมไม่มีการก้าวหน้า
ผู้เขียนเห็นว่าควรปรับปรุงงานด้านโสตทัศนศึกษาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่โสต-

ทัศนศึกษาไม่ควรทำงานด้านอื่นมากเกินไปควรทำหน้าที่สอนและปรับปรุงงานด้านทัศนศึกษาให้ดียิ่งขึ้นเท่าที่จะทำได้ เมื่อผลงานของเจ้าหน้าที่ออกมาคือครูอาจารย์ต่าง ๆ ก็คงจะสนใจมากยิ่งขึ้นขอเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ทัศนศึกษาจำแนกได้ดังนี้

- ๑) ควรบรรจุวิชาทัศนศึกษาใหม่ไว้ในระดับ ป. กศ.
- ๒) ควรมีงบประมาณด้านทัศนศึกษาที่แน่นอน
- ๓) ควรมีสถานที่เฉพาะเพื่อดำเนินงานด้านทัศนศึกษา
- ๔) ควรตั้งเป็นแผนกหรือศูนย์ทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
- ๕) ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์ทัศนศึกษาควรมีชั่วโมงสอนน้อยและมีผู้ช่วยบางตามแต่ปริมาณงาน
- ๖) ควรมีอุปกรณ์ให้เพียงพอความต้องการของครูอาจารย์

๕. ปริมาณทัศนวัสดุที่มีอยู่ในสถาบันฝึกหัดครู

มีเพียง ๒๔ แห่ง รายงานมามีเครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป และสไลด์ แต่มีวัสดุประกอบ (ภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป) จำนวนน้อยมากแทบจะกล่าวได้ว่าไม่มีเลย เพราะใช้ประกอบการสอนได้ไม่ตรงเนื้อหา อัตราจำนวนวัสดุที่มีมากที่สุดได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง แถบแม่เหล็กมีจำนวนถึง ๓๐ เครื่อง เฉลี่ยมีโรงละ ๓ เครื่อง อัตรารองลงมาคือ เครื่องฉายภาพยนตร์ทั้งหมด ๕๗ เครื่อง เฉลี่ยโรงละ ๒ เครื่อง สภาพเครื่องมือโดยเฉลี่ยอยู่ในสภาพค่อนข้างดี ส่วนอุปกรณ์ที่แจ่มว่ามีมากที่สุดคือ ภาพนิ่งมีจำนวนประมาณ ๑๕๓๐ แผ่น รองลงมาคือ แผ่นเสียงมีจำนวนถึง ๕๓๐ แผ่น ส่วนอุปกรณ์ที่มีน้อยที่สุดได้แก่ของจริง สภาพอุปกรณ์โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการสำรวจปริมาณทัศนวัสดุ โดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวนน้อยมากตรงกับข้อปัญหาของครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทัศนศึกษาทุกประการซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุให้ครูอาจารย์ไม่ใช้ทัศนวัสดุในการสอนและงานด้านทัศนศึกษาไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควรดังกล่าวนแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัย เรื่องปัญหาและอุปสรรคของงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูระดับ ป.กศ. นี้ จะมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่องานการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียน ป.กศ. และจะให้ประโยชน์ต่อครูอาจารย์ทุกท่านก็ต่อเมื่อ ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่โสตทัศนศึกษาและผู้บริหารได้นำไปเป็นข้อคิดพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่เห็นว่ายังบกพร่องอยู่ให้ดีขึ้น และริเริ่มสร้างสรรค์งานที่ยังไม่มีระบบให้มีระบบ มีแบบมีแผน และสนับสนุนสิ่งที่เห็นดีแล้วให้ยิ่งขึ้น ทั้งนี้งานด้านโสตทัศนศึกษาจะดำเนินไปด้วยดีก็ย่อมจะต้องอาศัยความร่วมมือของครูอาจารย์ทุกท่านด้วย สภาพความเป็นไปของงานด้านโสตทัศนศึกษาก็ดี การทำงานของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาก็ดี ปัญหาและอุปสรรค ความคิดเห็น ของครูอาจารย์ก็ดี ถ้าได้มีผู้ทำการวิจัยและรวบรวมผลการวิจัยขึ้นไว้อย่างจะเป็นแนวทางให้นำไปประกอบการพิจารณา เพื่อปรับปรุงภาวะการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้เมื่อการวิจัยปรากฏผลดังกล่าวดำเนินแล้ว ผู้เขียนจึงใคร่ขอเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชาในกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้เขียนใคร่เสนอแนะข้อคิดเห็นดังต่อไปนี้

๑. จากผลการวิจัยปรากฏว่า สถานที่สำหรับดำเนินงานทางด้านโสตทัศนศึกษาที่มีอยู่ไม่เหมาะสม บางแห่งรายงานว่ามีสถานที่โดยเฉพาะ และขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญโดยเฉพาะงานด้านโสตทัศนศึกษา ถ้าความจริงในเรื่องนี้ยังมิได้รับการแก้ไข ผู้เขียนใคร่ขอให้ทางเจ้าหน้าที่ชั้นผู้บังคับบัญชาได้นำปัญหานี้ขึ้นพิจารณาหาทางแก้ไข เพราะการที่จะให้ครูอาจารย์ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนฝึกหัดครูนั้น ทางสถาบันฝึกหัดครูจำเป็นต้องมีเครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ครบตามความต้องการของครูอาจารย์ เพื่อให้ครูอาจารย์ได้นำไปประกอบการเรียนการสอนให้ได้ประโยชน์ตามความมุ่งหมายทางการศึกษา

๒. จากผลการวิจัย ปรากฏว่า ไม่มีงบประมาณสำหรับดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ และขาดงบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ งบประมาณย่อมเปรียบ

เสมือนหัวใจของการดำเนินงานต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ชั้นผู้บังคับบัญชาควรจะได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขสภาพของงบประมาณต่าง ๆ เพื่อจัดสรรให้เป็นงบประมาณด้านโสตทัศนศึกษาบ้าง หรืออาจจะพิจารณาจัดตั้งงบประมาณให้เป็นรายปีเช่นเดียวกับงบประมาณด้านอื่น ๆ

๓. จากผลการวิจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ โสตทัศนวัสดุของสถาบันฝึกหัดครูมีจำนวนน้อยมาก ที่มีอยู่ส่วนมากมักไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน ส่วนเครื่องมือต่าง ๆ มีพอประมาณแต่ยังขาดวัสดุสำหรับประกอบการใช้ เช่น ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป สไลด์ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนในระดับ ป.กศ. มาก และเป็นความต้องการของครูอาจารย์ส่วนใหญ่ด้วย ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะให้ทางเจ้าหน้าที่ชั้นผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหา โดยจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของกรมการฝึกหัดครูขึ้นเพื่อบริการทางด้านการผลิตโสตทัศนวัสดุประเภทภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป และวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในระดับ ป.กศ. และแจกจ่ายไปยังศูนย์โสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ หรือจะจัดเป็นศูนย์สำหรับบริการให้ยืมแก่สถาบันฝึกหัดครูและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

๔. จากผลการวิจัยอีกประการหนึ่งปรากฏว่า เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาบางคนไม่มีพื้นฐานความรู้ทางโสตทัศนศึกษาเลย ผู้เขียนเห็นว่าผู้ดำเนินการและเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาจึงจะเข้าใจจุดมุ่งหมายและดำเนินการใดด้วยดี ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนะให้ทางการพิจารณาเปิดการอบรมวิชาโสตทัศนศึกษาให้แก่เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาเพื่อให้งานด้านโสตทัศนศึกษามีประสิทธิภาพและคุณภาพดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถาบันฝึกหัดครู

ผู้เขียนใคร่ขอเสนอแนะดังนี้

๑. การบรรจุเจ้าหน้าที่ทางด้านโสตทัศนศึกษาควรจะได้พิจารณาถึงความรู้พื้นฐานทางโสตทัศนศึกษาก่อน เพราะจากผลการวิจัยปรากฏว่าผู้มีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คือมีระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ป.กศ. และมีผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามาก่อน เหล่านี้มีจำนวนค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นผลเสียแก่งานด้าน

โสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูอย่างยิ่ง ผู้เขียนขอเสนอแนะให้บรรจุเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่จะเข้าทำงานด้านโสตทัศนศึกษาอย่างน้อยควรมีพื้นฐานความรู้ระดับวิชาเฉพาะโสตทัศนศึกษา

๒. โดยเหตุที่มีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาบางคนที่ให้ความคิดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยสนับสนุนงานด้านโสตทัศนศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเป็นไปได้โดยพิจารณาได้จากผลของการวิจัยพบว่าสถานที่ ขาดงบประมาณ และขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์อื่น ๆ และทั้ง ๆ ที่งานด้านโสตทัศนศึกษามีมาเป็นระยะเวลาเกินกว่า ๑๐ ปี ซึ่งอาจจะเป็นข้อสรุปได้ว่าผู้บริหารสถาบันฝึกหัดครูส่วนมากยังเห็นความสำคัญของงานด้านโสตทัศนศึกษาน้อยมาก ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะให้ผู้บริหารในสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขโดยหาทางสนับสนุนงานด้านนี้เพื่อเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาจะได้มีกำลังใจทำงานด้านนี้อย่างเต็มความสามารถ

๓. จากผลการวิจัยปรากฏว่า เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนมากมีงานธุรการและงานพิเศษอื่น ๆ นอกเหนือไปจากงานสอนและงานในหน้าที่โสตทัศนศึกษา คือ มีจำนวนมากกว่า ๒ - ๑๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนะให้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาลดจำนวนชั่วโมงงานธุรการลงบ้าง เพื่อจะได้มีเวลาทำงานด้านโสตทัศนศึกษาได้อย่างเต็มที่และมีคุณภาพยิ่งขึ้น

๔. จากผลการวิจัยอีกประการหนึ่งคือ จำนวนโสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย การแก้ปัญหาในเรื่องนี้ผู้เขียนขอเสนอแนะว่าผู้บริหารอาจจะขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ ให้ช่วยเป็นวัสดุประเภทที่ราคาค่อนข้างแพงและหาได้ยาก ผลิตภัณฑ์เองไม่ได้ เป็นต้น หรืออาจจะเสนอให้องค์กรการกุศลบริจาคอุปกรณ์ชนิดที่พอจะผลิตได้ เช่น สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอนได้ แผนที่และแผนภูมิ เป็นต้น โดยที่ให้องค์การการกุศลจำหน่ายในราคาถูก

ข้อเสนอแนะต่อศึกษานิเทศก์และผู้มีหน้าที่ในการจัดหลักสูตร

๑. ผลจากการวิจัยปรากฏว่าครูส่วนมากต้องการให้เปิดวิชาโสตทัศนศึกษาเพิ่มขึ้นให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ. ศึกษานิเทศก์และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดหลักสูตรควรนำไปพิจารณาประกอบกับลักษณะความเป็นจริงในด้านคุณภาพการสอนของนักเรียนฝึกหัดครู

๒. เนื่องจากครูส่วนมากต้องการให้มีตำราเกี่ยวกับวิชาโสตทัศนศึกษา คู่มือการทำและการใช้โสตทัศนศึกษา ผู้เขียนใคร่ขอเสนอแนะให้ทางฝ่ายศึกษานิเทศก์โดยพิจารณาจัดทำหนังสือเกี่ยวกับวิชาโสตทัศนศึกษา เพื่อให้เป็นตำรากุ่มือของครูอาจารย์ และเพื่อเป็นตำราเรียนของนักเรียน ป.กศ. และควรจะมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนได้ฝึกใช้ให้ถูกต้อง.

๓. หน่วยงานนิเทศก์ควรมีศึกษานิเทศก์ทางโสตทัศนศึกษาโดยตรง เพื่อควบคุมดูแลและให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนช่วยแก้ปัญหาบางประการ อันจะเกิดขึ้นทางด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

๑. ควรวิจัยเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น งานบริหารด้านโสตทัศนศึกษา งานที่ดำเนินไปแล้วได้ผลเพียงไร งานในแผนกโสตทัศนศึกษาของแต่ละแห่งเปรียบเทียบกัน และตรวจสอบสภาพที่แท้จริงโดยเข้าไปสังเกตการณ์ สัมภาษณ์ผู้ดำเนินงาน และสัมภาษณ์ผู้บริหารแต่ละแห่ง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ลึกซึ้ง

๒. การวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่เฉพาะในสถาบันฝึกหัดครู ถ้าได้ขยายกว้างออกไปถึงโรงเรียนทั่ว ๆ ไป ศูนย์โสตทัศนศึกษาของภาคการศึกษา ของจังหวัด ของอำเภอ ก็จะทำให้รู้ปัญหาต่าง ๆ ทางด้านโสตทัศนศึกษา เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกันได้ทุก ๆ ระดับ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการศึกษาของประเทศไทย

๓. ควรจะมีการติดตามผลงานด้านโสตทัศนศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู อย่างต่ำประมาณ ๕ ปี นับจากการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะได้ดูว่างานด้านนี้ก้าวหน้าไปเพียงไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การฝึกหัดครู, กรม ครูจะมีโอกาสก้าวหน้าอย่างไร กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ๒๔๙๙, ๓๕ หน้า.

คุยม ชุมสาย, ม.ล. สถิติศาสตร์และการวิจัย โรงพิมพ์กึ่งเพชร ๑๔๓/๕ ถนนเพชรบุรี พระนคร
หน้า ๓๐๓ - ๓๑๑, หน้า ๕๓๓.

ธำรง บัวศรี, ดร. หลักการศึกษ แพร่พิทยา, ๒๕๐๖ ๓๗๕ หน้า.

รอนเบอร์ต เจ. ฮันยาร์ด วัสดุประกอบการสอนราคาเบา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๑, ๙๗ หน้า.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ อุปกรณ์การสอน โครงการพัฒนาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ, ๕๑ หน้า.

บัวรุ่ง กลัดเจริญ "ประวัติการฝึกหัดครูของประเทศไทย" ปรินิพนธ์
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๖, ๒๐๐ หน้า.

ประกิจ รัตนสุวรรณ "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ภาคศึกษาภาค ๑ เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓" ปรินิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๐๓, หน้า ๑๔๓.

ประเสริฐ ขลิบทอง วิชาครูชุด ป.กศ. โรงพิมพ์สามมิตร พระนคร ๒๕๐๙, หน้า ๓๓๔.

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคณะ คู่มือการใช้สื่อทัศนวัสดุ โครงการพัฒนาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๖, หน้า ๑ - ๒๕.

สำเภา วรางกูร "สื่อทัศนศึกษา" หลักการศึกษ วิชาชุดครูมัธยม ตอนที่ ๑ ของสมาคม
การศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๐๙, หน้า ๑๕๕.

อารี สายธร "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓"
ปรินิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๓, หน้า ๙๙.

Barnard, David Retnam, "A Study of the Audio-Visual Administrative and Supervisory Functions in Selected Schools of Vocational and Adult Education in Wisconsin", Thesis Abstract Series 1956 - 57, Nos. 4 - 7, pp. 37 - 43.

- Best, John W., Research in Education, Pranton Hall, Inc., N.J., 1959, pp. 140 - 160.
- Clinton, Thomas Allen, "Beginning Teachers' Problem: A Study of Problem Encountered By One Hundred. Graduated of East Texas State University and the Functional Relationship Between these Problems and the Teacher Education Program," Dissertation Abstracts, 27: 1683 - A No.6, 1966.
- Connecticut State Department of Education, "Need for In-Service Education" Encyclopedia of Educational Research, 1960, p. 703.
- Dale, Edgar, Audio-Visual Method in Teaching, The Dryden Press, New York, 1954, 534 pp.
- de Kieffer, Robert E., "The Role of Audio-Visual Materials in Teacher Education", Audio-Visual Materials in Teacher Education, Edwards Brothers, Inc., Michigan, 1950, p. 15.
- _____, Audio-Visual Instruction, The Center for Applied Research in Education, Inc., New York, 1965, 117 pp.
- Del Roserio, Oseas A., "A Proposed Audio-Visual Program For Schools and Colleges in the Philipines", Thesis Abstract Series, 1956, No.8, pp. 105 - 112.
- Dent, Ellsworth C., The Audio-Visual Handbook, Society For Visual Education, Inc., 100 East Ohio Street, Chicago 11, Illinois, 1949, 220 pp.
- Erickson, Carton W.H., Ed. D., Administering Audio-Visual Services, The Macmillan Company, N.Y., 1959, 479 pp.
- Fink, William B., et. al. "Social Studies in Luzon Public School", The Education Quarterly, 10: 46 - 55, June, 1962.
- Hopkinson, Shirley Lois, Ed. D. "Audio-Visual Programs in California Public School Districts", Dissertation Abstracts, 17:1936, No.9, 1957.
- Kemp, Jerrold Edwin, "Audio-Visual Production Activities in Selected School Systems with Recommendations for Improvement" Thesis Abstract Series, 1956, No.8, Vol. 7 - 8 pp. 45 - 61.
- Kurth, Clarence H., "A Survey of Audio-Visual Programs in Schools of Education of Selected Midwestern Universities", Thesis Abstract Series, 1951, No.3, pp. 73 - 79.
- Lemler, Ford L. and Harris, Fred E., "Problems In The Development and Use of Audio-Visual Materials. In Teacher Education" Audio-Visual Materials in Teacher Education 1950, Edwards Brothers, Inc., Ann Arbor, Michigan, 1950, pp. 45 - 61.

- McCarty, Henry R. and Hartcell, Horace C., The Cooperative Approach to Audio-Visual Programs, DAVI and Department of Rural Education, NEA of US. 1959, 80 pp.
- McKnown, Harry C, and Roberts, Alvin B, Audio-Visual Aids To Instruction, McGraw-Hill Book Company, Inc., 1949, 608 pp.
- Minor, Edward O., "An Analytical Study of Audio-Visual Programs in Four-Year Accredited Negro Colleges And Universities", Thesis Abstract Series, 1954, No.6, pp. 133 - 146.
- Noel, Elizabeth G. and Leonard, J. Paul, Foundation For Teacher Education In Audio-Visual Instruction, American Council on Education, 744 Jackson Place, Washington 6, DC., U.S.A., Third Printing, June 1962, 60 pp.
- Prudenciado, Sofia Lozano., "A Proposed Audio-Visual Program For the Philippines Normal College", Thesis Abstract Series, 1955, Vols. 7 - 8, pp. 239 - 244.
- Sherman, Mendel, Report of the Study of the Audio-Visual Program of Chulalongkorn University With Special Emphasis on Campus Services, Indiana University Contract, 1959, 30 pp., mim.
- Sullivan, Pat, "Instructional Problems of Texas Secondary English Teachers", Dissertation Abstracts, 5: 2874 - 2875, 1964.
- Wait, Clifford V., "A Study of Audio-Visual Programs in Selected Teachers Colleges in the United States for the Purpose of Identifying and Describing Some Effective Administrative Patterns", Thesis Abstract Series, 1953, No.5, pp. 223 - 228.

ពាក្យដេញ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

๓๐ มกราคม ๒๕๑๑

เรียน

ด้วยข้าพเจ้ากำลังจัดทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษา ของโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา ๒๕๑๐" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ รัชชพลเดช เป็นประธานกรรมการ ร่วมด้วย รองศาสตราจารย์ วนิดา นิลาคม และอาจารย์นิคม หิรัญมุขย์ เป็นกรรมการ

ปฏิญานิพนธ์ เรื่องนี้มีความมุ่งหมายที่จะทราบถึงความคิดเห็นความต้องการ อุปสรรค และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานค่านโสตทัศนศึกษาในสถาบันของท่าน เพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะ และปรับปรุงงานค่านโสตทัศนศึกษาภายในสถาบันฝึกหัดครูต่อไป

ข้าพเจ้าจึงกราบเรียนขอ ความกรุณาจากท่าน ได้โปรดช่วยตอบข้อสอบถามทั้งหมดนี้ด้วย และขอได้โปรดตอบข้อสอบถามที่แนบมานี้อย่างบริสุทธิ์ใจ แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เพราะผลการวิจัยจะมีค่าเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความเที่ยงตรงและความบริสุทธิ์ใจที่ท่านแสดงออกมาเป็นสำคัญ ข้าพเจ้าจะถือว่าคำตอบของท่านเป็นสิ่งปกปิดอย่างยิ่ง และจะไม่นำไปใช้ในทางที่เสื่อมเสียแก่ท่านเป็นอันขาด

ข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือแก่ข้าพเจ้า ครั้งนี้เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย.

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(นางจิตกรบรรจง สมกรูท)

นิสิตปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

แบบสอบถามชุดที่ ๑

สำหรับครูอาจารย์ในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครู
เกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นในเรื่องโสตทัศนศึกษา

ตอนที่ ๑

รายละเอียดส่วนตัวของท่าน

ก. โปรดตอบคำถามโดยเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

๑. เพศ.....

๒. อายุ..... ปี

๓. วุฒิ

๔. อายุราชการ..... ปี (นับเต็มปี)

๕. ขณะนี้ทำการสอนในหมวดวิชา (๑).....

(๒).....

(๓).....

๖. จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ (โดยประมาณ)..... ชั่วโมง

ข. โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ

๑. ขณะนี้ท่านดำรงตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

.....(๑) ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

.....(๒) หัวหน้าหมวดวิชา..... (โปรดระบุ)

.....(๓) ผู้ช่วยหัวหน้าหมวดวิชา..... (โปรดระบุ)

.....(๔) อาจารย์ประจำชั้น

.....(๕) อาจารย์พิเศษ

(๖) อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๒. ระดับชั้นที่สอน

.....(๑) ป.กศ.ต้น

.....(๒) ป.กศ.สูง

.....(๓) อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๓. ท่านเคยเรียนหรือเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่

.....(๑) เคย

.....(๒) ไม่เคย

๔. ท่านเคยไปนิเทศการสอนของนักเรียนฝึกสอนหรือไม่

.....(๑) เคย

.....(๒) ไม่เคย

๕. ท่านเคยทำงานด้านโรคพิษสุนัขบ้าในสถานฝึกหัดครูมาก่อนหรือไม่

.....(๑) เคย

.....(๒) ไม่เคย

ตอนที่ ๒

ปัญหาในการเลือกและการใช้อุปกรณ์โรคพิษสุนัขบ้า

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อปัญหานั้น ๆ ในช่องใดช่องหนึ่ง
(จาก ๑ - ๕) ตามความรู้สึกว่ามีปัญหาในเรื่องนั้น ๆ มากหรือน้อย

ข้อที่ ๑ หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด หรือไม่มีเลย

ข้อที่ ๒ หมายถึง มีปัญหาน้อย

ข้อที่ ๓ หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ข้อที่ ๔ หมายถึง มีปัญหามาก

ข้อที่ ๕ หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ตัวอย่าง

๐ เหตุที่ข้าพเจ้าสอนไม่ดีเพราะมีปัญหาเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้

- ๑) จำนวนชั่วโมงที่สอน.....
- ๒) กิจกรรมของนักเรียน.....
- ๓) จำนวนหนังสือสำหรับการสอน.....

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
			✓	
	✓			
				✓

ถ้าท่านคิด

✓ ตามตัวอย่างย่อมมีความหมายว่า

- ข้อ ๑) ท่านมีปัญหาเรื่องชั่วโมงที่สอนค่อนข้างมาก
- ข้อ ๒) ท่านมีปัญหาเรื่องกิจกรรมของนักเรียนน้อยที่สุด
- ข้อ ๓) ท่านมีปัญหาเรื่องจำนวนหนังสือสำหรับการสอนมากที่สุด

๑. การเลือกและการใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ในการสอนของข้าพเจ้า
มีปัญหามากน้อยดังนี้

(๑) ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและความรู้ในเรื่องการเลือก
และการใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์.....

(๒) ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนวัสดุทัศนอุปกรณ์ที่มีในสถานศึกษา.....

(๓) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วย
วัสดุทัศนศึกษา.....

(๔) ปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการเลือกอุปกรณ์.....

(๕) ปัญหาในการเลือกวัสดุทัศนอุปกรณ์ใดตรงตามเนื้อหา
วิชาที่สอน.....

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
(๖) ปัญหาเกี่ยวกับ <u>ความจำเป็นในการใช้</u> โสตทัศนอุปกรณ์ ในการเรียนการสอน.....					
(๗) ปัญหาเกี่ยวกับ <u>ความยุ่งยากในการยืมวัสดุอุปกรณ์</u> ในสถานศึกษา					
(๘) ปัญหาเกี่ยวกับ <u>ทักษะในการใช้</u> เครื่องฉายต่าง ๆ					
(๙) ปัญหาเกี่ยวกับ <u>ความสะดวกในการใช้</u> โสตทัศนอุปกรณ์ (เป็นต้นว่า อาคารเรียนอยู่ไกลห้องฉายภาพยนตร์).....					
(๑๐) ปัญหาเกี่ยวกับ <u>ความวิตกกังวลว่าจะเกิดการชำรุดขึ้น</u> จนนำโสตทัศนอุปกรณ์ไปใช้					

๒. ปัญหาในการเลือกและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วมีดังนี้

- (๑)
- (๒)
- (๓)
- (๔)
- (๕)

ตอนที่ ๓

ความต้องการทั่วไปที่เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์

- ก. ท่านมีความต้องการในเรื่องต่อไปนี้เพียงใด โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ของใด
ของหนึ่ง (จาก ๑ - ๕) ตามความต้องการในเรื่องนั้นมาน้อยเพียงใด
- ช่องที่ ๑ หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด
- ช่องที่ ๒ หมายถึง มีความต้องการน้อย

- ข้อที่ ๓ หมายถึง มีความต้องการปานกลาง
- ข้อที่ ๔ หมายถึง มีความต้องการมาก
- ข้อที่ ๕ หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
(๑) ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอน.....					
(๒) ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการให้ข้อมูลการสอน.....					
(๓) ต้องการอุปกรณ์การสอนในวิชาที่สอนเพิ่มขึ้น.....					
(๔) ต้องการการบริการโสตทัศนอุปกรณ์เพิ่มขึ้น.....					
(๕) ต้องการอาจารย์ที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาคอยให้ คำแนะนำในการเลือกและการใช้อุปกรณ์.....					
(๖) ต้องการให้สถานศึกษามีสถานที่โดยเฉพาะสำหรับเก็บ และรักษาวัดอุปกรณ์เพื่อสะดวกในการยืม.....					
(๗) ต้องการให้หน่วยโสตทัศนศึกษาจัดบุคคลให้ความช่วยเหลือ ในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ					
(๘) ต้องการหนังสือคู่มือ แหล่งวัสดุได้เปล่า และแหล่งวัสดุ และความรู้จากชุมชนที่จำเป็นต่อการศึกษานักเรียน.....					
(๙) ต้องการฝึกการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องบันทึก- เสียง เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น.....					
(๑๐) ความต้องการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา (ถ้ามีโปรดระบุ)					
(๑)					
(๒)					
(๓)					
(๔)					
(๕)					

ข. ในการสอนท่านต้องการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
(๑) ภาพนิ่ง.....					
(๒) บัตรคำ.....					
(๓) แผนที่.....					
(๔) ลูกโลก.....					
(๕) แผนป้ายผ้าสำคัญ และวัสดุที่ใช้กับแผนป้ายผ้าสำคัญ.....					
(๖) แผนป้ายไฟฟ้า.....					
(๗) ป้ายนิเทศ					
(๘) แผนภูมิ (chart)					
(๙) แผนภาพ (diagram)					
(๑๐) แผนสถิติ (graph)					
(๑๑) ภาพโฆษณา (poster).....					
(๑๒) หุ่นจำลอง.....					
(๑๓) ของจริง.....					
(๑๔) ของตัวอย่าง					
(๑๕) เครื่องฉายภาพยนตร์					
(๑๖) เครื่องฉายสไลด์					
(๑๗) เครื่องฉายฟิล์มสตริป.....					
(๑๘) เครื่องบันทึกเสียง					
(๑๙) เครื่องเล่นจานเสียง					
(๒๐) เครื่องฉายวัสดุทึบแสง (Opaque Projector)					
(๒๑) เครื่องฉายวัสดุโปร่งแสง (Overhead Projector)					

	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
(๒๒) โทรทัศน์.....					
(๒๓) วิทยุ					
(๒๔) อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)					

ตอนที่ ๔

ความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับโฮตัทนศึกษา

งานด้านโฮตัทนศึกษาในสถาบันของท่านในหัวข้อต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด

	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
(๑) การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาโฮตัทนศึกษา แยกออกเป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาการศึกษา					
✓ (๒) การจัดให้มีบริการวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยโฮตัทนศึกษา.....					
✓ (๓) การจัดให้มีการอบรมครูอาจารย์ในสถาบันของท่าน เกี่ยวกับ เรื่องโฮตัทนศึกษา.....					
(๔) การจัดอบรมนักเรียนในเรื่องการใช้โฮตัทนอุปกรณ์ ในการเรียนการสอนก่อนออกฝึกสอน.....					
✓ (๕) การประชุมสัมมนาการใช้อุปกรณ์การสอนในแต่ละวิชา.....					
✓ (๖) การจัดซื้อวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็นโดยใช้เงินบำรุง- การศึกษา.....					
✓ (๗) การให้ข่าวสารและการติดต่อกับชุมชน.....					
(๘) ครูอาจารย์ที่ออกนิเทศการสอน ควรมีความรู้ในเรื่อง การใช้โฮตัทนวัสดุอย่างดี.....					

(๕) ความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

- (๑)
 (๒)
 (๓)
 (๔)
 (๕)

ตอนที่ ๕

ปริมาณการใช้วัสดุทัศนวัสดุ

ในการสอนท่านเคยใช้วัสดุทัศนวัสดุต่อไปนี้มากน้อยเพียงไร

	ใช้มากที่สุด	ใช้บ้าง	ไม่ใช้เลย
๑. ภาพนิ่ง			
๒. บัตรคำ			
๓. แผนที่			
๔. ลูกโลก			
๕. แผนป้ายผ้าสี และวัสดุที่ใช้กับแผนป้ายผ้าสี			
๖. แผนป้ายไฟฟ้า			
๗. ป้ายนิเทศ			
๘. แผนภูมิ			
๙. แผนภาพ			
๑๐. แผนสถิติ			
๑๑. ภาพโฆษณา			
๑๒. ทุนจำลอง			

	ใช้มากที่สุด	ใช้บ้าง	ไม่ใช้เลย
๑๓. ของจริง			
๑๔. ของตัวอย่าง			
๑๕. ภาพยนตร์			
๑๖. ฟิล์มสตริป			
๑๗. สไลด์			
๑๘. เทปบันทึกเสียง			
๑๙. จานเสียง			
๒๐. เครื่องฉายวัสดุทึบแสง			
๒๑. วัสดุโปร่งแสง (Overlay) และเครื่องฉายวัสดุโปร่งแสง			
๒๒. โทรทัศน์			
๒๓. วิทยู			
๒๔. อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)			

ตัวอย่าง	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
๐. ควรมีอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิง.....	✓				
๐๐. ควรจัดให้มีสโมสรอาจารย์.....			✓		
๑. ในสถาบันฝึกหัดครูไม่จำเป็นต้องมีแผนกโสตทัศนศึกษา.....					
๒. ครูอาจารย์ที่ไม่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์เลยก็สามารถสอนได้ดี.....					
๓. แผนกโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูระดับ ป. กศ. ควรเป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาอื่น ๆ					
๔. สถานที่ทำงานของแผนกโสตทัศนศึกษาไม่จำเป็นต้องมีเป็นสัดส่วน.....					
๕. ท่านควรเป็นผู้ร่วมวางแผนงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถานศึกษาของท่าน.....					
๖. หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษาควรมีความรู้ ความชำนาญในด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ.....					
๗. บุคคลที่อยู่ในคณะดำเนินงานทางด้านโสตทัศนศึกษาไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา.....					

	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
๘. ปัจจุบันนี้การดำเนินงานทางงานโสต- ทัศนศึกษาในสถานศึกษาของท่านอยู่ ในเกณฑ์ดีแล้ว.....					
๙. ครูอาจารย์ในสถานศึกษาของท่านสนใจ มากไม่ใช่อุปกรณ์การสอน.....					
๑๐. เรื่องของโสตทัศนศึกษาในระดับ ป.ศ. นั้น เท่าที่มีอยู่ในหลักสูตรก็ เพียงพอแล้ว.....					
๑๑. โสตทัศนศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้เงิน มาก ดังนั้นท่านจึงไม่ชอบสนับสนุน.....					
๑๒. เครื่องมือโสตทัศนศึกษาส่วนมากท่าน ได้มาจากความช่วยเหลือขององค์การ ต่าง ๆ					
๑๓. ตำแหน่งงานในหน้าที่โสตทัศนศึกษา เป็นเพียงตำแหน่งเพื่อการขอเงิน อัตราเงินเดือนเท่านั้น.....					
๑๔. ขอคิดเห็นอื่น ๆ					
๑)					
๒)					
๓)					
๔)					
๕)					

๑๕. ขอเสนอแนะที่เกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาในสถานฝึกหัดครู (ป.กศ.) ควรเป็นดังนี้

- ๑)
- ๒)
- ๓)
- ๔)
- ๕)

แบบสอบถาม ชุดที่ ๓

แบบสอบถามสำหรับผู้ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยโสตทัศนศึกษา หรือหัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา

และคณะ (หรือผู้ที่ทำหน้าที่แทนหรือรักษาการแทน)

ตอนที่ ๑

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับตัวท่าน (ในบางข้อท่านอาจกาได้มากกว่าหนึ่งข้อย่อย) และเติมข้อความในบางข้อ

๑. เพศ..... ชาย..... หญิง

๒. อายุ.....

๓. สถานภาพสมรส..... โสด..... สมรส หย่า ม่าย

๔. วุฒิ.....

๕. เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษาหรือวิชาที่ว่าด้วยเรื่องโสตทัศนศึกษาในขณะที่เรียนในระดับ

..... ป. กศ.

..... อนุปริญญา

..... ปริญญาตรี

..... ปริญญาโท

..... วิชาเฉพาะโสตทัศนศึกษา

..... อบรม

..... อื่น ๆ (ถ้ามี)

๖. ขณะนี้ทำการสอนในหมวดวิชา

..... วิชาการศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

..... สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์..... กหกรรมศาสตร

..... บรรณารักษ์ พลานามัย หัตถศึกษา

..... คนตรี อื่น ๆ

๗. อายุราชการ ปี

๘. ได้ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาเป็นเวลา..... ปี

๙. การปฏิบัติงานทางด้านโสตทัศนศึกษาของท่าน ท่านเคยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์บ้างหรือไม่

..... เคย

..... ไม่เคย

๑๐. จำนวนชั่วโมงที่ท่านทำงานธุรการหรืองานพิเศษอื่นที่นอกเหนือไปจากงานสอนและงานด้านโสตทัศนศึกษา (ตอบโดยประมาณ)

..... ไม่มีเลย

..... ๑ - ๕ ชั่วโมง

..... ๖ - ๑๐ ชั่วโมง

..... มากกว่า ๑๐ ชั่วโมง

ตอนที่ ๒

อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานทางด้านโสตทัศนศึกษา

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อปัญหานั้น ๆ ในช่องใดช่องหนึ่ง

(๑ - ๕) ตามความรู้สึกว่ามีปัญหและอุปสรรคมากน้อย

<u>ข้อที่ ๑</u> หมายถึง	มีอุปสรรคและปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย
<u>ข้อที่ ๒</u> หมายถึง	มีอุปสรรคและปัญหาน้อย
<u>ข้อที่ ๓</u> หมายถึง	มีอุปสรรคและปัญหาปานกลาง
<u>ข้อที่ ๔</u> หมายถึง	มีอุปสรรคและปัญหามาก
<u>ข้อที่ ๕</u> หมายถึง	มีอุปสรรคและปัญหามากที่สุด

ก.	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ท่านมีบุคคลร่วมทำงานในคณะไม่เพียงพอกับความต้องการ					
๒. ท่านมีบุคคลในคณะที่ไม่มีความสามารถในงานด้านโสตทัศนศึกษา					
๓. สมาชิกในหน่วยงานด้านโสตทัศนศึกษาของท่านไม่สามารถทำงานร่วมกันได้					
๔. การเตรียมวางแผนงานต่าง ๆ ในหน่วยโสตทัศนศึกษาของท่าน อาทิ เช่น การจัดอัตรากำลัง งบประมาณ การแบ่งส่วนงาน ฯลฯ มีปัญหาเพียงใด.....					
๕. การบริหารหรือการดำเนินงานภายในหน่วยหรือในแผนกโสตทัศนศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคเพียงใด.....					
๖. การจัดบริการทางด้านโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูอาจารย์ในสถานศึกษาของท่านที่ได้ดำเนินไปแล้ว หรือกำลังปฏิบัติอยู่มีอุปสรรคหรือปัญหามากน้อยเพียงใด.....					
๗. ในการนิเทศการสอน นักเรียนฝึกสอนของท่านเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา มีปัญหาเพียงใด.....					
๘. ท่านมีปัญหาในเรื่องสถานที่ดำเนินงานเพียงใด.....					
๙. ครูอาจารย์อื่น ๆ ที่ไม่ได้ทำงานทางด้านโสตทัศนศึกษาเห็นว่าโสตทัศนศึกษาเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ.....					
๑๐. หน่วยงานของท่านยังไม่มีเป็นหน่วยงานที่มีระบบการทำงานที่แน่นอน.....					
ข. อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของท่านมีมากน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย)					
๑.					
๒.					
๓.					

๔.

๕.

๖.

- ก. ขอเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับงาน ด้านโสตทัศนศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูควรเป็นดังนี้
(เฉพาะระดับ ป.กศ.)

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

๖.

แบบสอบถาม ชุดที่ ๔

แบบสำรวจ โสตทัศนอุปกรณ์ ของแผนกโสตทัศนศึกษา

ในโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครู

๑. ในสถานศึกษาของท่านมีอุปกรณ์ต่อไปนี้หรือไม่ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทาง
ขวามือ และถ้ามีให้เพิ่มจำนวน สภาพ

อันดับ	รายการ	มี	ไม่มี	ถ้ามี	
				จำนวน	สภาพ
๑	ภาพนิ่ง				
๒	ภาพชุด				
๓	แผนที่				
๔	ลูกโลก				
๕	แผนภาพ				
๖	แผ่นภูมิ				
๗	แผ่นป้ายผ้าสำลีและวัสดุประกอบ				
๘	แผ่นสถิติ				
๙	ป้ายนิเทศ				
๑๐	ของจริง				
๑๑	หุ่นจำลอง				
๑๒	ของตัวอย่าง				
๑๓	กระเป๋าน้ำ				
๑๔	กระดานคำนวณได้				
๑๕	ฟิล์มภาพยนตร์				
๑๖	ฟิล์มสตริป				
๑๗	ฟิล์มสไลด์				

อันดับ	รายการ	มี	ไม่มี	ถ้ามี	
				จำนวน	สภาพ
๑๘	แผ่นเสียง				
๑๙	เพนบันทึกเสียง				
๒๐	ภาพโป๊ร่งแสง				
๒๑	อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)				

๒. ในสถาบันของท่านมีเครื่องมือต่อไปนี้หรือไม่

อันดับ	รายการ	มี	ไม่มี	ถ้ามี	
				จำนวน	สภาพ
๑	เครื่องฉายภาพยนตร์				
๒	เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป				
๓	เครื่องฉายสไลด์				
๔	เครื่องฉายฟิล์มสตริป				
๕	เครื่องเล่นแผ่นเสียง				
๖	เครื่องบันทึกเสียงแถบแม่เหล็ก				
๗	เครื่องฉายวัตถุทึบแสง				
๘	เครื่องฉายวัตถุโปร่งแสง				
๙	เครื่องรับวิทยุ				
๑๐	เครื่องรับโทรทัศน์				
๑๑	เครื่องมืออื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)				

ประวัติของผู้เขียน

ประวัติของผู้เขียน

จิตรบรรจง สมคณู เกิดที่อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๔๘๑
สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษามัธยมศึกษาจากโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดลำปาง "ลำปางกัลยาณี"
เมื่อปีการศึกษา ๒๔๙๘ และจบประโยคเตรียมอุดมศึกษา แผนกวิทยาศาสตร์ จากโรงเรียน
"เชเมะสิริอนุสรณ์" พระนคร เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๐ และสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.)
เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๔

เริ่มเข้ารับราชการครั้งแรกที่วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕
ในตำแหน่งอาจารย์ตรี และในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ
ชั้นปริญญาโท สาขาโสตทัศนศึกษา ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร สำเร็จการศึกษา
ได้รับปริญญาโททางการศึกษา (กศ.ม.) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เมื่อสำเร็จแล้วจะกลับไป
รับราชการ ณ วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี.